

BESTUURSVERSLAG EN JAARREKENING 2023

STICHTING HET NEDERLANDS KANKER INSTITUUT-ANTONI VAN LEEUWENHOEK ZIEKENHUIS

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD RAAD VAN BESTUUR.....	5
VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT	6
1 BELEID, GANG VAN ZAKEN	9
1.1 Uitgangspunten verslaglegging	9
1.2 Beleid 2023: inhoud & monitoring.....	9
1.3 Afwijkingen ten opzichte van het voorgaande bestuursverslag.....	11
2 DOELSTELLINGEN EN KERNACTIVITEITEN	12
2.1 Doelstelling: mission statement	12
2.2 Kernactiviteiten	12
3 ONDERNEMINGSSTRUCTUUR EN PERSONELE BEZETTING .	15
3.1 Juridische structuur van het concern.....	15
3.2 Organogram van de interne organisatorische structuur	17
3.3 Personele bezetting	20
3.3.1 Kengetallen	21
4 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN.....	22
4.1 Ontwikkelingen boekjaar	22
4.2 Behaalde omzet en resultaten	22
4.3 Toestand op balansdatum - solvabiliteit en liquiditeit	22
4.4 Risico's en onzekerheden	22
4.5 Kasstromen en financieringsbehoeften	22
5. RISICO'S EN RISICOBEBEERSING.....	23
5.1 Voornaamste risico's en onzekerheden	23
5.2 Risicobereidheid	24
5.3 Maatregelen ter beheersing van voornaamste risico's en onzekerheden	24
5.4 Impact van risico's op resultaten en/of financiële positie	25
5.5 Gematerialiseerde voornaamste risico's in afgelopen boekjaar.....	25

5.6	Aangebrachte c.q. geplande verbeteringen in het risicomanagementsysteem	26
5.7	Verankering risicomanagement	26
6.	CULTUUR EN GEDRAG – SOFT CONTROLS	28
7.	BELEID INZAKE RISICOBEBEER FINANCIËLE INSTRUMENTEN	30
8.	TOEPASSING EN NALEVING GEDRAGSCODES	31
9.	ONDERZOEK EN ONTWIKKELING	32
9.1	Het onderzoek en de vertaling naar de kliniek	32
9.2	Successen	32
10.	TOEKOMSTVERWACHTINGEN	34
10.1	Investerings - langetermijnbeleid	34
10.2	Financiering - langetermijnbeleid	34
10.3	Omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en rentabiliteit afhankelijk is	34
10.4	Medewerkers	34
10.5	Nationaal beleid	35
11.	OVERIGE ONDERWERPEN	36
11.1	Duurzaamheid	36
11.2	Interne beheersing processen en procedures	39
11.3	Kwaliteitsbeheersing	39
11.4	Automatisering	40
12.	JAARREKENING	41
5.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	43
5.2	Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023	45
5.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	47
5.4	Grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling	50
5.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	66
5.6	Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023	87
5.7	WNT-verantwoording 2023 Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	94
5.8	Enkelvoudige balans per 31 december 2023	100

5.9	Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023	102
5.10	Algemene grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening	104
5.11	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	105
5.12	Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023 ...	118
5.13	Vaststelling en goedkeuring.....	122
6.	OVERIGE GEGEVENS.....	123
6.1	Statutaire regeling winstbestemming.....	124
6.2	Nevenvestigingen	124

VOORWOORD RAAD VAN BESTUUR

Het Antoni van Leeuwenhoek is hét in kanker gespecialiseerde ziekenhuis en onderzoeksinstituut van Nederland. Als ziekenhuis en onderzoeksinstituut hebben wij één gezamenlijke missie: *a cure for every cancer and excellent care for every patient*. Met veel inspanning van al onze betrokken en bevlogen medewerkers zijn we in staat geweest om onze ambities voor 2023 te realiseren. De Raad van Bestuur spreekt hier grote dank en waardering voor uit.

Onze inzet hierop heeft in 2023 geleid tot verscheidene hoogtepunten, zoals de vergoeding van de TIL-therapie vanuit de basisverzekering en de grote stappen die zijn gezet met ons eigen normenkader (KMS_AVL). Er is een heel succesvol DNA-gala georganiseerd waarin veel steun is gegeven voor het Centrum voor Vroegdiagnostiek (CVV). Piet Borst heeft de Lasker Award mogen ontvangen: een eer voor hem én voor ons instituut. Op het gebied van cultuur en gedrag hebben we mooie stappen gezet: het 'leiderschapskompas' is opgesteld en met de organisatie gedeeld en het medewerkersonderzoek 2023 is uitgevoerd en met de leidinggevenden en medewerkers besproken.

Deze successen hebben we kunnen realiseren ondanks de gevolgen die we ondervinden van de demografische (de dubbele vergrijzing, toenemende kankerincidentie en –prevalentie, en de invloed daarvan op de arbeidsmarkt), geopolitieke (de internationale spanningen) en economische ontwikkelingen (stijgende prijzen). Dit is voor een groot deel gelukt dankzij de enorme toewijding en de inzet van onze medewerkers, dit ondanks het feit dat ook het Antoni van Leeuwenhoek te maken heeft met personeelskrapte. Hierdoor is het ons gelukt het boekjaar positief af te sluiten en het verschil te maken voor onze patiënten.

Het Antoni van Leeuwenhoek heeft de volgende stappen gezet op het belangrijke onderwerp van de regionale samenwerking, bijvoorbeeld door het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst voor een nieuw regionaal kankernetwerk (OncoNoVo+) waarin het Antoni van Leeuwenhoek een leidende rol heeft. Dit gaat helpen om nog meer waarde toe te voegen aan de behandeling van onze patiënten.

In dit bestuursverslag bieden wij u inzicht in onze prestaties, uitdagingen en toekomstplannen om de oncologische zorg, het onderzoek en onderwijs verder te verbeteren en te blijven innoveren. In dit verslag bieden wij de lezer inzicht in de ontwikkelingen die het Antoni van Leeuwenhoek heeft doorgemaakt in het kader van het gevoerde beleid, de personele bezetting, financiën, risico's en de beheersing ervan, soft control, onderzoek en ontwikkeling, kwaliteit en duurzaamheid.

Maurice van den Bosch
Ymke Fokma
Jacqueline Stouthard

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT

In 2023 hebben de medewerkers van het Antoni van Leeuwenhoek zich met volle overgave ingezet om uitstekende kwaliteit van zorg, onderzoek en opleiding te bieden. De Raad van Toezicht wil graag zijn waardering uitspreken aan alle medewerkers in het Antoni van Leeuwenhoek.

Algemeen

De Raad van Toezicht van het Antoni van Leeuwenhoek houdt, vanuit een vastgestelde toezichtsvisie, toezicht op de activiteiten van het Antoni van Leeuwenhoek zoals geïnitieerd door de Raad van Bestuur. Een belangrijk element daarin is toetsen of, door die activiteiten, wordt bijgedragen aan de maatschappelijke opdracht van het Antoni van Leeuwenhoek zoals verwoord in de statuten. De Raad heeft daarin drie functies: toezichthouder, werkgever en adviseur. De Raad heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van de Raad van Bestuur en bespreekt het onderwerp van de onafhankelijkheid ook in de jaarlijkse zelfevaluatie. In dit voorwoord van de Raad bij het bestuursverslag over 2023 zal kort worden ingegaan op een aantal onderwerpen die relevant zijn vanuit het perspectief van de toezichthouder.

Formele vergaderingen

In 2023 heeft de Raad van Toezicht zes keer vergaderd in aanwezigheid van de Raad van Bestuur. Aan deze vergaderingen ging steeds een vooroverleg van de Raad van Toezicht vooraf. Naast de plenaire vergaderingen zijn ook de commissies van de Raad bij elkaar gekomen; zij ondersteunen de Raad in het bijzonder op het gebied van financiën en risicobeheersing (Auditcommissie), op het gebied van de kwaliteit en veiligheid van de zorg (Kwaliteitscommissie), en op het gebied van personeel en organisatie (Benoemings- en remuneratiecommissie). De Auditcommissie is in 2023 drie keer bij elkaar gekomen. De Kwaliteitscommissie is viermaal bij elkaar gekomen en heeft daarnaast ook een werkbezoek gebracht aan het Antoni van Leeuwenhoek. De Benoemings- en remuneratiecommissie heeft een coördinerende rol in het organiseren van de jaarlijkse beoordeling van de leden van de Raad van Bestuur en in het organiseren van werving- en selectie van leden RvB en RvT.

Medezeggenschap en informele ontmoeting

De Raad vindt een goede verstandhouding met de medezeggenschapsorganen van groot belang; de medezeggenschapsorganen dragen vanuit hun perspectief bij aan goede besluitvorming in het Antoni van Leeuwenhoek. In 2023 heeft een vertegenwoordiging van de Raad verschillende overleggen bijgewoond tussen de Raad van Bestuur, de Patiëntenraad en de Ondernemingsraad. Tevens heeft een vertegenwoordiging van de Raad overleg gevoerd met het Bestuur Medische Staf en de Wetenschappelijke Stafraad. Tot slot heeft in oktober 2023 voor de tweede keer een gezamenlijke ontmoeting van de Raad van Toezicht, Raad van Bestuur en medezeggenschapsorganen in een informele setting (het 'social event') plaatsgevonden. Tijdens deze ontmoeting is een presentatie gegeven over fundamenteel onderzoek door prof.dr. Thijn Brummelkamp.

Inhoudelijke onderwerpen

Tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht is gesproken over een aantal ontwikkelingen die relevant zijn voor het verwezenlijken van de maatschappelijke opdracht van het Antoni van Leeuwenhoek. Zo is gesproken over het onderwerp cultuur en gedrag en de besluitvorming en implementatie van de herziene Besturingsfilosofie. In het kader van het Integraal Zorgakkoord is gesproken over het onderwerp "regionale samenwerkingen", e.e.a. mede in het licht van de samenwerking met het Amsterdam UMC (zoals tot uiting gekomen door het tekenen van de intentieverklaring met het Amsterdam UMC tot verkenning van verdere samenwerking in januari 2023) en de samenwerking van een aantal ziekenhuizen in het OncoNoVo+-netwerk. Dit netwerk is formeel gestart op 7 november 2023 met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Naast deze onderwerpen is ook aandacht besteed aan de aanpak en uitvoering van de productie en financiën. De Raad van Toezicht heeft zoals gebruikelijk de benodigde schriftelijke informatie van de Raad van Bestuur ontvangen, waaronder uitgebreide mededelingen over de ontwikkelingen in de organisatie. Deze mededelingen zijn tijdens de vergaderingen waar nodig verder toegelicht. De Raad van Bestuur heeft in 2023 met betrekking tot al deze onderwerpen belangrijke stappen gezet die de Raad van Toezicht van harte ondersteunt.

Goedgekeurde besluiten en overige gespreksonderwerpen

Voor sommige onderwerpen geldt dat de Raad van Toezicht besluiten van de Raad van Bestuur goedkeurt. In 2023 betreft dit o.a. de volgende besluiten:

- Benoeming Maurice van den Bosch als voorzitter Raad van Bestuur per 1 januari 2024
- Benoeming René Medema als Scientific Director NKI van 1 januari 2024 tot 1 april 2024
- De herziene begroting 2023
- Onderdelen van de herziene besturingsfilosofie, waaronder de aanpassing in de aansturing van het NKI & het creëren van de positie van Scientific Director NKI
- De jaarstukken (w.o. jaarrekening) 2022
- De categorie-indeling voor de WNT ten behoeve van 2023
- De begrotingen NKI en AVL voor 2024

Tevens heeft de Raad een besluit genomen vanuit zijn eigen bevoegdheid:

- Vaststellen auditplanning

De RvT heeft zich laten informeren over o.a. de volgende onderwerpen:

- Cultuur en gedrag in de organisatie
- Voortgang Strategie 2030
- Resultaten medewerkersonderzoek 2023

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

De Raad heeft in december 2023 de jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd onder begeleiding van prof.dr.ir. Gerda van Dijk. De conclusies hiervan zijn in de daaropvolgende vergadering van de Raad vastgesteld. Voor 2024 betekent dit dat de Raad extra aandacht geeft aan de onderwerpen 'voortgang strategie 2030', 'teambuilding nieuwe samenstelling RvB' en 'cultuur en gedrag in de organisatie'. Verder heeft de Raad in 2023 geïnvesteerd in de eigen professionele educatie, e.e.a. conform de Governancecode Zorg. De Raad heeft een deep dive gedaan op het onderwerp Strategische samenwerking en de ontwikkeling van de klinische research agenda.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Antoni van Leeuwenhoek bestaat uit zeven leden. Samen zijn zij verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op de algemene gang van zaken in de organisatie en de uitvoering van het beleid door de Raad van Bestuur. Daarnaast vervult de Raad van Toezicht de werkgeversrol voor de leden van de Raad van Bestuur. De Raad wordt in zijn werkzaamheden ondersteund door dr. M.J. Blaauw, secretaris RvB/RvT.

De Raad van Toezicht had in 2023 de volgende samenstelling:

- Mr. P.C.J. van der Slikke, voorzitter Raad van Toezicht
- Prof.dr. A.G.M. Schilder, lid kwaliteitscommissie
- Drs. A.M. Jongerius, lid kwaliteitscommissie, lid op voordracht Patiëntenraad
- Prof. dr. J.H.J.M. van Krieken, voorzitter kwaliteitscommissie
- M.P. Lap, lid auditcommissie
- Prof. dr. M.M. Levi, voorzitter auditcommissie
- Mr. H. Uhlenbroek, vicevoorzitter en voorzitter benoemings- en remuneratiecommissie

Reflectie op de financiële situatie

Het jaar 2023 heeft een uitstekend herstel laten zien voor het Antoni van Leeuwenhoek. In 2022 was een nog sprake van een negatief exploitatieresultaat en een fors lagere omzet ten opzichte van de begroting. Het exploitatieresultaat voor het Antoni van Leeuwenhoek segment is in 2023 uitgekomen op €2,9 mln. positief en hiermee iets lager dan begroot. De prognose van de schadelast ontwikkeling, op basis van de geopende DBC's, is €1,3 mln. hoger uitgekomen dan begroot. Het NKI segment is uitgekomen op €0,4 mln. positief en komt daarmee precies op het begrote resultaat. Wel is er aanspraak gedaan op aanvullende opbrengsten bij de belangrijkste stakeholders, gezien de aanzienlijke kostenstijging op zowel het personele als het materiele vlak. De onderzoeksportefeuille laat een goede ontwikkeling zien voor zowel het klinisch-, translationele onderzoek als het fundamentele onderzoek.

Tot slot

De Raad van Toezicht dankt de Raad van Bestuur voor het opstellen van dit bestuursverslag over de periode 2023. Het bestuursverslag inclusief jaarrekening geeft, naar mening van de Raad, een goed beeld van de verschillende activiteiten die in 2023 zijn ontplooid om de missie en visie van het Antoni van Leeuwenhoek uit te voeren. De Raad van Toezicht heeft er vertrouwen in dat het Antoni van Leeuwenhoek met de vastgestelde strategische koers, het gevoerde beleid en de inzet van alle medewerkers zijn vooraanstaande positie in de oncologische wereld weet te bestendigen, zowel op het gebied van zorg, onderzoek als opleiding & onderwijs. Wij danken alle medewerkers voor de grote bijdrage die geleverd wordt om dit resultaat te bereiken en verder uit te bouwen.

Namens de Raad van Toezicht, Piet van der Slikke, voorzitter

1 BELEID, GANG VAN ZAKEN EN VOORGAANDE VERWACHTINGEN

1.1 Uitgangspunten verslaglegging

Met dit verslag legt de Raad van Bestuur van het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis (hierna: AVL) verantwoording af over het gevoerde beleid en de geleverde prestaties in het jaar 2023. Het AVL is ontstaan uit een fusie van het Nederlands Kanker Instituut en het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis – die al sinds de oprichting in 1913 nauw samenwerken. Sinds 2011 is het AVL gecertificeerd als *Comprehensive Cancer Center*, conform de criteria van de Organisation of European Cancer Institutes (OECI).

Als ziekenhuis met een vergunning op basis van de Wet Toelating Zorgaanbieders (Wtza), is het AVL verplicht een verantwoording op te stellen conform de eisen van de Governancecode Zorg en andere relevante wet- en regelgeving. Waar de jaarrekening de financiële verantwoording over 2023 uiteenzet, is dit bestuursverslag de beleidsinhoudelijke tegenhanger daarvan.

1.2 Beleid 2023: inhoud & monitoring

De kaders voor het beleid van 2023 zijn vastgesteld in de door de Raad van Bestuur vastgestelde Kaderbrief 2023. In de kaderbrief worden beleidsmatige en financiële kaders geboden voor de jaarplannen en begroting van datzelfde jaar.

De Kaderbrief 2022 was vanwege de coronapandemie en daaraan gerelateerde onvoorziene omstandigheden grotendeels gebaseerd op die van het jaar ervoor. De nadelige gevolgen die de pandemie meebracht, zijn zoals in dat jaar gemitigeerd, waardoor in de Kaderbrief 2023 de blik weer verder naar voren kon reiken.

Hieronder staan de organisatiedoelen die het AVL zich voor het jaar 2023 heeft gesteld zoals aangegeven in de Kaderbrief 2023.

- **Strategie 2030**

De vijf speerpunten van onze strategie zijn in 2023 verder uitgewerkt door de speerpunthouders. De speerpunten zijn diagnostiek, de verbinding tussen zorg en onderzoek, zorgpadinnovatie, de nationale positie van onze zorg en de internationale positie van ons onderzoek. Ook de belangrijke ondersteunende thema's (kunstmatige intelligentie en opleiding & onderwijs) zijn in 2023 verder uitgewerkt en ontwikkeld.

Binnen deze vijf speerpunten uit de Strategie 2030 zijn de volgende vier prioriteiten aangewezen:

- I. Vormgeven van de klinische research agenda
- II. Digital Oncology
- III. Landelijke positionering i.s.m. KWF
- IV. Vormgeven van strategische samenwerkingen

In 2023 is een groot deel van de besturingsfilosofie herzien. De voorgaande editie uit 2018 was aan optimalisatie toe, onder meer omdat een aantal onderdelen niet volledig was. De belangrijkste reden voor herziening was echter dat de organisatie sinds 2018 zodanig gegroeid en veranderd is dat onduidelijkheden over het systeem en de onderliggende principes ontstonden, bijvoorbeeld over rollen, bevoegdheden en aansturing. Door deze onduidelijkheden werkte het systeem soms tegen, in plaats van vóór onze medewerkers. Met de herziening van onze besturingsfilosofie wordt beoogd daarin verandering te brengen.

Het overkoepelende doel van de herziening van de besturingsfilosofie is onze medewerkers helpen effectiever en efficiënter te werken, met vermindering van de werkdruk en meer werkplezier en werkgeluk. De organisatie-inrichting wordt geoptimaliseerd en er ontstaat helderheid over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de verschillende managementlagen, maar ook in de horizontale structuren (zoals de tumorwerkgroepen) en de overlegstructuren en medezeggenschapsorganen. Het inbedden van elk organisatieonderdeel op een logische plek zorgt voor een groter systeemvertrouwen. Deze veranderingen helpen de organisatie om innovatief en wendbaar te blijven in een veranderende omgeving.

Bij de ontwikkeling van de herziene besturingsfilosofie is uitgegaan van een aantal besturingsprincipes:

- A. De patiënt staat centraal
- B. Persoonlijk leiderschap en eigen verantwoordelijkheid zijn essentieel
- C. Besluitvorming vindt daar plaats waar de beste kennis en informatie voorhanden is
- D. De organisatie faciliteert samenwerking tussen afdelingen
- E. De stem van de medewerker wordt op alle plaatsen vertegenwoordigd en gehoord
- F. We zijn een lerende en waarderende organisatie
- G. Heldere besluitvormingsroutes
- H. Beleidsrijke Planning & Control- en Strategiecycclus

Ook is in het herzieningsproject steeds aandacht geweest voor cultuur en gedrag, en is aansluiting gezocht bij activiteiten die op dat gebied liepen. Structuurinterventies werken immers alleen als de cultuur en het gedrag in de organisatie deze ondersteunen en versterken. In dat kader is als bijvangst van de Besturingsfilosofie ook een Visie op leiderschap vastgesteld.

De onderwerpen ter herziening zijn opgedeeld in drie thema's:

1. **Organisatiestructuur en -inrichting**

- *De herverdeling van afdelingen over de clusters*
De indeling van afdelingen bij clusters is kritisch bekeken, en een logischere indeling is gemaakt. Hieruit zijn cluster Beeld en cluster LABS ontstaan, waardoor kruisbestuiving tussen verwante afdelingen eenvoudiger wordt.
- *Professionalisering tumorwerkgroepen*
De tumorwerkgroepen hadden voorheen een programmatisch karakter, maar zijn nu permanent verankerd in de organisatie als netwerkstructuur. De rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn verduidelijkt en er is een structuur opgezet rondom capaciteitsvraagstukken waar de tumorwerkgroepen een stevige inhoudelijke rol in hebben gekregen.
- *Klinische researchagenda*
Er is een verbeterslag gemaakt op de klinische researchagenda: er zijn criteria opgesteld voor opname van klinische onderzoeken op de agenda en er is een werkwijze afgesproken rondom het vaststellen van de klinische researchagenda.

2. **Aansturing van de organisatie**

- *Herziening aansturing NKI*
In 2023 is een wijziging in aansturing van het AVL voorbereid. Voorheen bestond de Raad van Bestuur uit drie leden met een eigen portefeuille. Deze waren 1) Wetenschapsbeleid, 2) Organisatie en Bedrijfsvoering en 3) Zorg en Ontwikkeling. Het bestuurslid met de portefeuille Wetenschapsbeleid was tevens voorzitter van de Raad van Bestuur en Directeur van het NKI. Om een scheiding tussen de functie van bestuurslid met portefeuille Wetenschapsbeleid en Directeur NKI te creëren, worden deze functies per 1 januari 2024 door twee verschillende personen vervuld.

- *Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden*
Van de leidinggevende functies in de zorgclusters zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden verhelderd en waar nodig geactualiseerd. Er zijn leiderschapsprogramma's opgestart om de actualisering goed te laten landen en de betreffende leidinggevendenden te begeleiden in deze veranderingen. Ook zijn er in de primaire zorgclusters bedrijfsbureaus opgericht of versterkt. De veranderingen zijn erop gericht de zorgprofessional meer zeggenschap en ruimte te geven: de teamleider richt zich integraal op de resultaten van het team (waar het bedrijfsbureau inzicht in geeft), waarbij doorvertaling van organisatieontwikkelingen en vitaliteit en werkplezier van het team de belangrijkste focuspunten zijn. De afdelingsmanagers coachen de teamleiders hierbij, en de clusterdirecteuren krijgen meer ruimte voor strategische taken.
- *Taakafbakening lijnorganisatie en ondersteunende diensten*
Dit onderdeel wordt herzien in 2024.
- 3. **Overlegstructuur en besluitvorming**
 - *Overlegstructuur*
De overlegstructuur van twee managementoverleggen is herzien.
 - *Gremia*
Wat voorheen de Verpleegkundigen Adviesraad (VAR) was, heet nu Zorg Zeggenschapsraad, vanwege uitbreiding van de raad met vertegenwoordiging van andere (niet-medische) zorgprofessionals naast verpleegkundigen. De relatie tussen het Bestuur Medische Staf (BMS) en de Raad van Bestuur is onder de loep genomen en waar nodig geactualiseerd.

Na de besluitvorming over bovengenoemde onderwerpen is de implementatie direct van start gegaan. Voor sommige onderwerpen loopt de implementatie door in 2024.

In 2023 is daarnaast veel aandacht geweest voor de **monitoring** van het voorgenomen beleid. De monitoring van de voortgang van de Strategie 2030 vindt per kwartaal plaats in het Leiderschapsteam-overleg. Daaraan voorafgaand wordt een voortgangsrapportage besproken in de Raad van Bestuur. Twee keer per jaar wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over de voortgang op de Strategie 2030. De monitoring van de *running the business*-speerpunten wordt gedaan in de kwartaaloverleggen die de Raad van Bestuur voert met de leiding van de verschillende clusters. Tevens wordt hierover periodiek in het Leiderschapsteam-overleg teruggekoppeld.

Tot slot is in 2023 het Centrum voor Vroegdiagnostiek (CVV) verder ontwikkeld. Er is gestart met het opstellen van een meerjarenvisie op het belang van vroegdiagnostiek in de behandeling van kanker in relatie tot de toekomst van het CVV.

1.3 Afwijkingen ten opzichte van het voorgaande bestuursverslag

Dit is het tweede jaar sinds het vervallen van de wettelijke uitzondering die het AVL de verplichting tot het indienen van een bestuursverslag ontnam. Dit brengt mee dat het AVL vanaf verslagjaar 2022 weer bestuursverslagen overeenkomstig verslagjaar 2018 aanlevert. Afwijkingen t.a.v. het vorige bestuursverslag betreffen de ontwikkelingen op het gebied van de ondernemingsstructuur en personele bezetting, de professionalisering op het gebied van risicomanagement, de stappen die zijn gemaakt op het gebied van cultuur en gedrag (soft controls), de mijlpalen met betrekking tot kwaliteitsbeheersing en de inzet op duurzaamheid.

2 DOELSTELLINGEN EN KERNACTIVITEITEN

2.1 Doelstelling: mission statement

Missie

Centraal in de Strategie 2030 staat de volgende missie: *A cure for every cancer and excellent care for every patient.* Dit sluit aan op de maatschappelijke opdracht zoals verwoord in de statuten van het AVL: **“Kanker in al zijn verschijningsvormen voorkomen en waar mogelijk bestrijden.”**

Door de combinatie van kankerzorg en -onderzoek en internationale uitwisseling van kennis levert het AVL een significante bijdrage aan het oplossen van het kankerprobleem in de 21^e eeuw.

Visie

Het AVL streeft ernaar in de nabije toekomst iedereen met kanker een zo goed mogelijke behandeling op maat te bieden en kanker niet langer een dodelijke ziekte te laten zijn.

Kernwaarden

Wat het AVL bijzonder maakt, nog meer dan de combinatie van topzorg en toponderzoek, is de betrokkenheid en bevologenheid van alle medewerkers en vrijwilligers. Een cultuur waarin zorg met maximale aandacht voor de patiënt en onderzoek van maximale kwaliteit de boventoon voeren. Dat is misschien wel het grootste goed dat wij als organisatie door de jaren heen hebben opgebouwd. De kernwaarden geven hierbij de identiteit van het AVL aan. Uiteraard gelden de kernwaarden zowel voor het ziekenhuis, als het onderzoeksinstituut.

Onze kernwaarden zijn: **excellent, grensverleggend, betrokken en samen**. Deze zijn leidend als het gaat om het besturen en aansturen van onze organisatie en het vormgeven van ons leiderschap. Als onderdeel van het programma Cultuur en Gedrag (gestart in juni 2021) is aan deze kernwaarden veel aandacht besteed en zijn ze nog explicieter als basis genomen voor bijv. het Leiderschapsprogramma AVL 2022-2024.

2.2 Kernactiviteiten

Comprehensive Cancer Center

In 2011 is het AVL OECl-geaccrediteerd als Comprehensive Cancer Center (CCC). Met deze accreditatie wordt gekeken naar de combinatie van zorg, onderzoek en onderwijs, die alle drie op hoog niveau moeten zijn. Het AVL kan een CCC zijn dankzij de nauwe samenwerking met het Nederlands Kanker Instituut. De behandeling van patiënten met kanker en wetenschappelijk onderzoek naar kanker gaan hand in hand. Medisch specialisten, onderzoekers en vele andere betrokkenen werken nauw samen om belangrijke onderzoeksresultaten direct te kunnen toepassen in de zorg voor de patiënt.

In mei 2022 heeft de her-accreditatie door de OECl plaatsgevonden. Naast de accreditatie van de OECl is het NKI-AVL in 2017 geaccrediteerd als Comprehensive Cancer Center of Excellence door de European Academy of Cancer Sciences (EACS).

Wetenschappelijk onderzoek

Het AVL doet fundamenteel, translationeel en klinisch onderzoek naar het ontstaan, de ontwikkeling en de behandeling van kanker evenals het verbeteren van de kwaliteit van leven met en na genezing van kanker. Door de nauwe interactie tussen het Nederlands Kanker Instituut en het AVL ziekenhuis kunnen nieuwe bevindingen uit het laboratorium verder worden ontwikkeld tot verbeterde behandelmethoden voor patiënten. Meer informatie over ons onderzoek is te vinden in hoofdstuk 9.

Behandeling

Het AVL biedt een ziekenhuisvoorziening met brede medisch-specialistische zorg op het gebied van oncologie en kent 22 specialismen. Daarnaast biedt het AVL radiotherapie. Ook heeft de organisatie erkenningen voor autologe stamceltransplantatie en – in samenwerking met het AMC – klinische genetische advisering.

In het AVL zijn de volgende specialismen actief:

- Anesthesiologie;
- Apotheek;
- Cardiologie;
- Centrum zeldzame tumoren;
- Centrum voor celtherapie;
- Centrum Kwaliteit van Leven;
- Chirurgische oncologie;
- Dermatologie;
- Geriatrie;
- Gynaecologie;
- Interventieradiologie
- Kaakchirurgie;
- Keel-, neus- en oorheelkunde (hoofd-hals-oncologie);
- Klinische chemie;
- Klinische farmacologie
- Klinische fysica;
- Klinische genetica;
- Longziekten (thoraxoncologie);
- Maag-, darm- en leverziekten;
- Medische oncologie;
- Neurologie;
- Nucleaire geneeskunde;
- Pathologie;
- Pijnbestrijding;
- Plastische chirurgie;
- Psychiatrie;
- Radiodiagnostiek;
- Radiotherapie;
- Revalidatiegeneeskunde;
- Urologie;
- Ziekenhuisfarmacie;
- Ziekenhuisgeneeskunde.

Onderwijs en opleiding

Onderwijs & opleiding speelt een belangrijke rol in het delen van kennis en vergroten van onze expertise. Deze kerntaak wordt vormgegeven door de AVL Academie. De academie heeft als doel als oncologisch onderwijsinstituut, de nationale standaard in oncologisch onderwijs, zowel bij preklinische als klinische disciplines, te zetten. Dit doen we door het verzorgen van:

- Erkend onderwijs
- Bij- en nascholing
- Symposia
- (Persoonlijke) ontwikkeling van individuen en teams

Door de ontwikkeling van talent, kennis en vaardigheden zorgen we voor vakbekwame, bevoegen medewerkers én verbeterde bedrijfsresultaten.

Naast de ontwikkeling van onze eigen medewerkers delen we actief onze kennis doordat ook andere (zorg)professionals gebruik kunnen maken van ons onderwijs, opleidingen en symposia. Daarnaast levert het AVL een bijdrage aan het opleiden in het oncologische werkveld. Als erkend opleidingsinstituut worden junior onderzoekers, medici, paramedici en verpleegkundigen opgeleid.

3 ONDERNEMINGSSTRUCTUUR EN PERSONELE BEZETTING

3.1 Juridische structuur van het concern

Hieronder staan achtereenvolgens de juridische en organisatorische structuur van het Antoni van Leeuwenhoek en de juridische structuur van de Stichting Van Leeuwenhoek Kliniek beschreven.

In juridische zin vormen het Nederlands Kanker Instituut en het AVL ziekenhuis één stichting. Ze voeren een gescheiden boekhouding en er wordt een afzonderlijke financiële verantwoording opgesteld. De Stichting Van Leeuwenhoek Kliniek is gelieerd aan het AVL.

De jaarcijfers van het Nederlands Kanker Instituut en van het AVL ziekenhuis worden gepresenteerd in de enkelvoudige jaarrekening, hoofdstuk 4 van dit verslag.

De resultaten van de fundamentele en klinische research in het Nederlands Kanker Instituut zijn, samen met de kosten en baten van het Nederlands Kanker Instituut, in de jaarrekening van dit bestuursverslag verwerkt.

Indien het noodzakelijk is om in het verslagjaar 2023 te spreken over één van de organisatieonderdelen van het AVL dan blijkt dat expliciet uit de tekst.

Het Nederlands Kanker Instituut

Het Nederlands Kanker Instituut verricht fundamenteel, translationeel en klinisch onderzoek. Het klinisch onderzoek is belegd bij het AVL. Het instituut ontvangt subsidies van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Stichting Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding (KWF Kankerbestrijding) en van een groot scala projectfinanciers zoals NWO, ZonMW en de EU. Meer informatie over de researchactiviteiten is te vinden in het Annual Scientific Report.

AVL ziekenhuis

Het AVL levert diagnose, behandeling & zorg en revalidatie aan kankerpatiënten en houdt daarvoor een categoriaal ziekenhuis in stand.

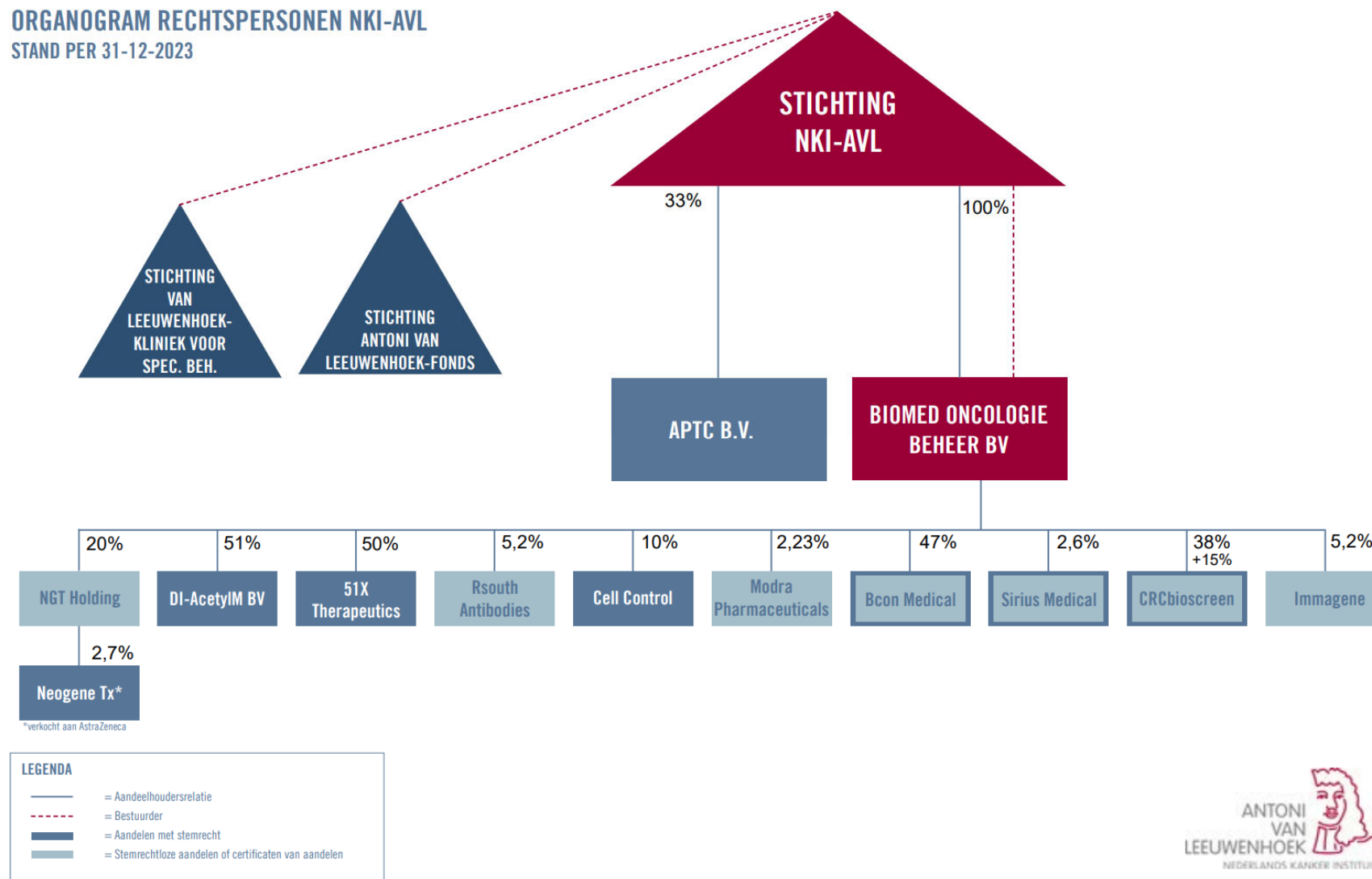
Groepsstructuur

AVL is bestuurder van de Stichting Van Leeuwenhoek Kliniek. Deze is – met een eigen WTZa-vergunning – zo gering van omvang dat zij niet de uitgebreide verantwoordingsregels hoeft toe te passen. Voorheen werd in deze kliniek plastische chirurgie uitgevoerd en de HIPEC-behandeling. Daarnaast was er een gynaecologische poli. De Stichting Van Leeuwenhoek Kliniek heeft in 2023 geen zorg geleverd en zal dus niet uitgebreid aan bod komen in dit verslag.

Het AVL is medeaandeelhouder van APTC B.V., welke is opgericht om mogelijk te maken dat in de toekomst i.s.m. het Amsterdam UMC protonentherapie kan worden geleverd. APTC is inactief en levert geen zorg. AVL is tevens bestuurder van de stichting AVL Fonds, een steunstichting welke in de jaarrekening geconsolideerd is. AVL is aandeelhouder en bestuurder van Biomed Oncologie Beheer B.V., een entiteit die aandelen en certificaten in andere entiteiten houdt.

Organogram rechtspersonen

ORGANOGRAM RECHTSPERSONEN NKI-AVL STAND PER 31-12-2023

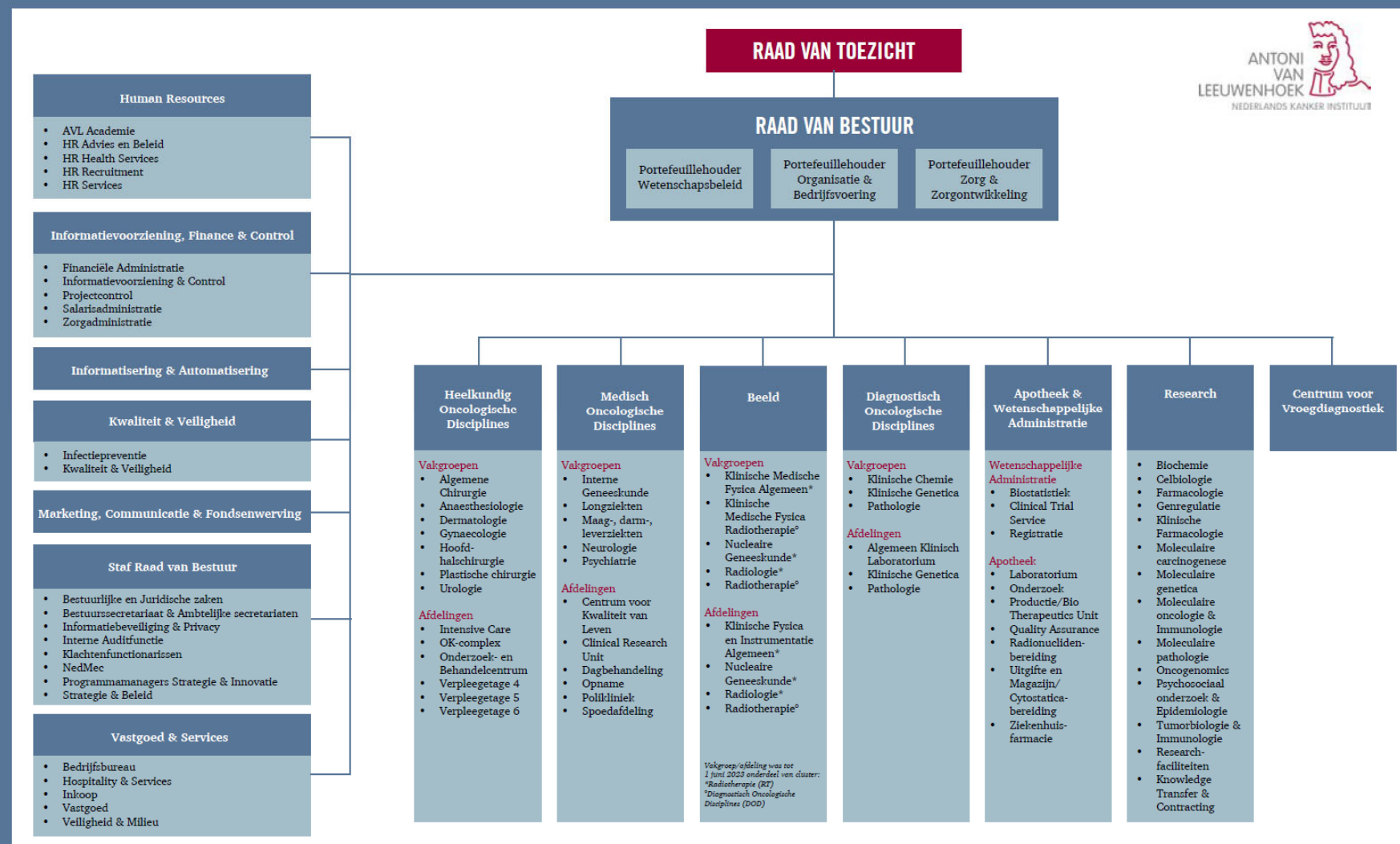

3.2 Organogram van de interne organisatorische structuur

De organisatie AVL is ondergebracht in één stichting: Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-AVL ziekenhuis. De stichting wordt bestuurd door een Raad van Bestuur en er is een Raad van Toezicht benoemd. Daarnaast zijn enkele groepsmaatschappijen onderdeel van het NKI-AVL en opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Hieronder vindt u een schematisch overzicht van de structuur van de organisatie in 2023.

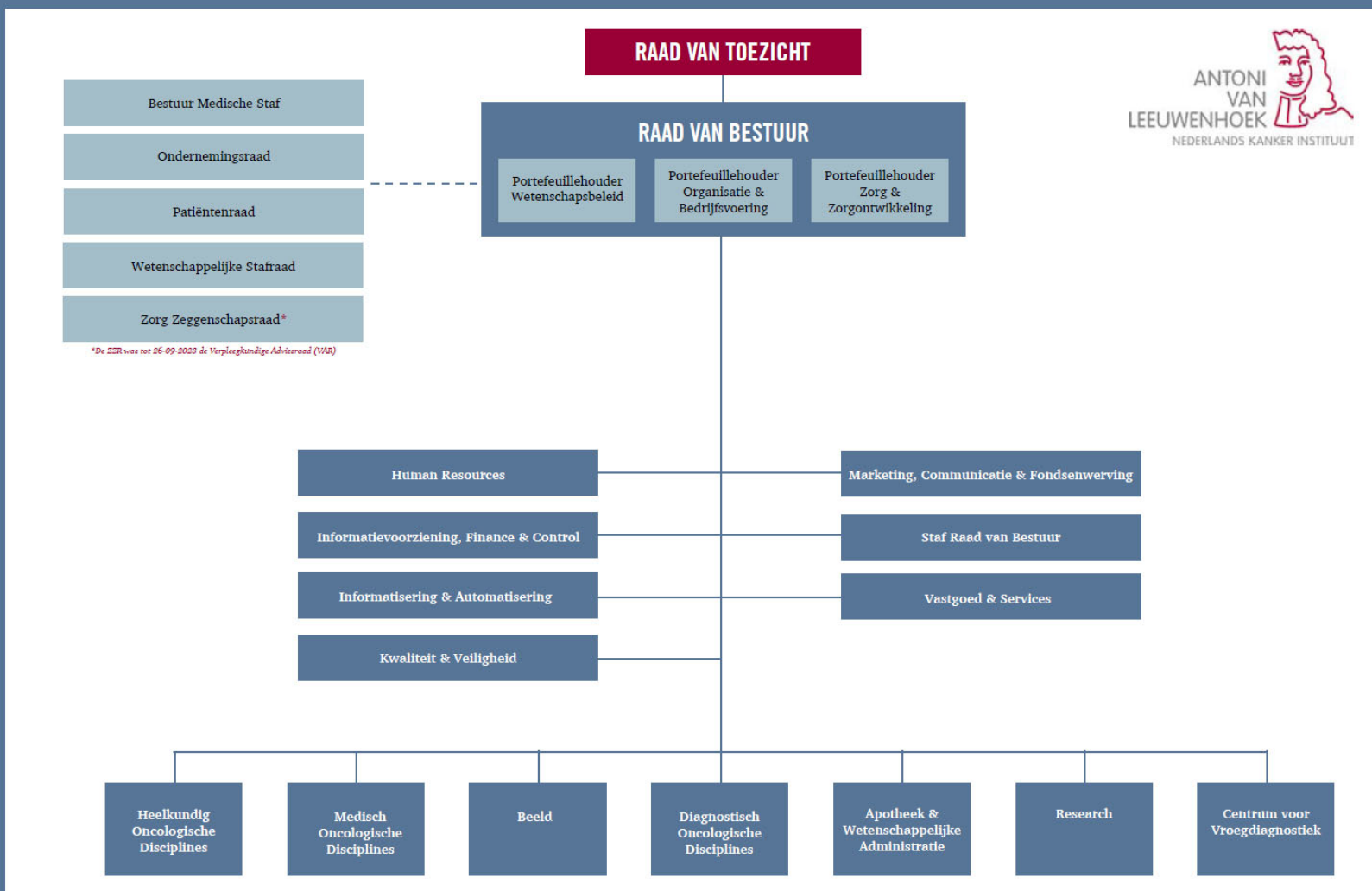
ORGANOGRAM ANTONI VAN LEEUVENHOEK

STAND PER 31 DECEMBER 2023

ORGANOGRAM ANTONI VAN LEEUVENHOEK

STAND PER 31 DECEMBER 2023

Tumorwerkgroepen

Naast de verticale, hiërarchische structuren in de organisatie, bestaan in het AVL ook horizontale netwerkstructuren. Zorgprofessionals behandelen patiënten in multidisciplinaire teams. Ter ondersteuning van deze teams zijn per tumorsoort werkgroepen ingesteld: tumorwerkgroepen. Deze bespreken op regelmatige basis de wetenschappelijke ontwikkelingen rondom de behandeling van de tumorsoort. Daarnaast adviseren zij over het medisch beleid en de behandelprotocollen en de inrichting van de zorgpaden. Ook analyseren zij de betreffende prestatie-indicatoren en valideren zij deze voor externe verantwoording. Op deze wijze werken professionals continu aan het verbeteren van de behandeling.

Adviesorganen

Het AVL heeft twee wettelijke medezeggenschapsorganen:

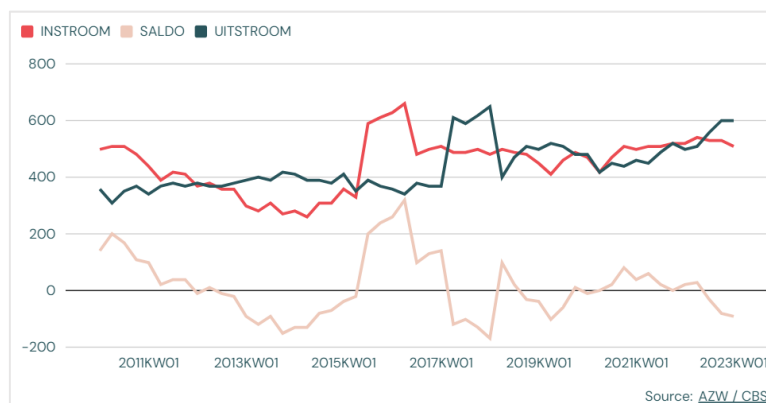
- Ondernemingsraad (OR);
- Patiëntenraad (PaR).

Daarnaast voorzien de volgende niet-wettelijke medezeggenschapsorganen de Raad van Bestuur van advies:

- Bestuur Medische Staf (BMS);
- Wetenschappelijke Stafraad (WSR);
- Zorg Zeggenschapsraad (ZZR).

3.3 Personele bezetting

Het AVL heeft, net als andere ziekenhuizen, te maken met een tekort aan personeel. De druk op de personele bezetting is onveranderd groot. Naast ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn er technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die het werk aanzienlijk veranderen. Daarom heeft het AVL in 2023 een visie geformuleerd met betrekking tot het werken bij het AVL in een veranderende context. Er is focus aangebracht in de activiteiten om het werken bij het AVL de komende tijd goed te faciliteren: de HR-strategie. Hiermee wil het AVL er samen voor zorgen dat de ambitieuze AVL-doelen kunnen worden behaald met voldoende en betrokken professionals, nu en later.

Figuur 1 - Ontwikkeling werknemersaantallen in de ziekenhuisbranche in regio Amsterdam (RA). Bron: Siga

De insteek van het AVL is dat de arbeidsmarkt binnen is. Daarnaast wordt de samenwerking opgezocht in de nabije regio. Als hét oncologisch kennis- en opleidingsinstituut wordt zorgprofessionals de mogelijkheid geboden om te verbreden en te verdiepen in het complexe oncologische werkveld. Vragen die spelen zijn bijvoorbeeld de volgende. *Als mensen lastig te vinden zijn, hoe zorgen we dan dat we onze medewerkers behouden, dat zij met plezier blijven werken en hiermee ook anderen enthousiasmeren? Dat ze de ruimte krijgen om zichzelf te ontwikkelen en te groeien in hun vak? Ergens anders worden ingezet of een ander rooster krijgen wanneer dat nodig is?* Stimuleren en faciliteren van mobiliteit en ontwikkeling kan het verschil maken om voor het AVL te (blijven) kiezen en van huidige medewerkers ambassadeurs te maken als zij het AVL verlaten.

Daarnaast tracht het AVL zich te blijven profileren op de externe arbeidsmarkt. In 2023 is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe arbeidsmarktcampagne: *‘Werken bij het Antoni van Leeuwenhoek, het mooiste wat je met talent kunt doen’*. Een klankbordgroep bestaande uit verschillende medewerkers uit de organisatie hebben meegekeken en input gegeven. Met onder meer gedichten, collega’s die in foto en film hun talenten laten zien wil het AVL impact maken en laten zien wat het mooiste aan werken in het AVL is. In 2024 worden alle verhalen en gedichten gedeeld op social media, tijdens open dagen en beurzen en op werkenbijavl.nl.

3.3.1 Kengetallen

Hieronder staan enkele kengetallen betreffende de personele bezetting van de organisatie.

- **271** medisch specialisten
- **406** verpleegkundigen
- **722** medewerkers onderzoek
- **2.020** overige medewerkers
 - **1.073** overig patiëntgebonden binnen zorgclusters
 - **754** niet-patiëntgebonden binnen zorgclusters
 - **193** medewerkers ondersteunende diensten
- **176** vrijwilligers
- **70** hoogleraren

Totaal, inclusief vrijwilligers: **3.554***

**N.B. Dit is lager dan de optelsom hierboven omdat sommige medewerkers in meerdere categorieën meetellen (bv. bij twee dienstverbanden)*

Sollicitanten

- **7.281** sollicitanten
- **1.026** sollicitatiegesprekken
- **575** nieuwe medewerkers

Diversiteit

59 nationaliteiten

Gender

- Vrouwen **2.431**
- Mannen **947**
- Non-binair **1 op basis van het personeelssysteem**

Leeftijd

- < 30 jaar **904**
- 31-50 jaar **1.488**
- > 50 jaar **987**

4 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

4.1 Ontwikkelingen boekjaar

In 2023 heeft de patiëntenzorg herstel laten zien ten opzichte van het niveau 2022. Om deze ontwikkeling te kunnen doormaken, is er gebruik gemaakt van extra inzet zorgpersoneel niet in loondienst. Deze keuze heeft ervoor gezorgd dat het gemiddeld kostenniveau voor de inzet van zorgpersoneel verder is gestegen ten opzichte van eerdere jaren.

Het herstel van de patiëntenzorg heeft ertoe geleid dat het ziekenhuissegment van het AVL met een positief resultaat is geëindigd. Het onderzoeksegment NKI heeft een aanvullende bijdrage vanuit VWS van €0,7 miljoen ontvangen om de additionele koststijgingen binnen de faciliteiten te dekken. Dit heeft ertoe geleid dat het resultaat van het NKI rond de begroting is uitgekomen.

4.2 Behaalde omzet en resultaten

De omzet bestaat grotendeels uit opbrengsten vanuit de Zorgverzekeringswet. Deze Medisch Specialistische Zorg, dure- en weesgeneesmiddelen, inclusief orale oncolytics, stijgen met €29 miljoen naar €308 miljoen ten opzichte van 2022. De stijging in omzet Zorgverzekeringswet is te verklaren door een verhoging van het aantal toedieningen, operaties en bestralingen, alsmede een verhoging in volume en in prijs van verstrekte DGM in 2023 ten opzichte van 2022. De DBC-gerelateerde omzet is in 2023 is gestegen met €25 miljoen tot €213 miljoen, als gevolg van hogere volume aan zorg en prijsindexatie. De subsidie gerelateerde opbrengsten (inclusief beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties) tezamen stijgen met €4 miljoen naar €89 miljoen als gevolg van indexaties. Tenslotte stijgen de opbrengsten van onderzoeksprojecten met €6 miljoen naar €75 miljoen als gevolg van meer onderzoek bij het NKI gefinancierd door tweede en vierde geldstromen.

4.3 Toestand op balansdatum - solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit komt uit op 25,0% waarmee aan het vereiste niveau van >20% voldoende wordt voldaan. De relatief omvangrijke positie in onderhanden werk projecten en nog te betalen projectfinanciering drukt de solvabiliteit. Genormaliseerd voor dit onderhanden werk onderzoeksprojecten zou de solvabiliteit hoger zijn.

De liquide middelen bedragen per balansdatum €50 miljoen en zijn direct opeisbaar. Het betalingsverkeer is geheel bij ABN AMRO Bank ondergebracht en wordt ondersteund met een werkkapitaalfaciliteit van €19 miljoen. Per balansdatum staat er geen trekking uit op deze faciliteit. Ter voorfinanciering van investeringsuitgaven is er een investeringsfaciliteit beschikbaar van €15 miljoen.

Ultimo boekjaar 2023 is hiervan geen gebruik gemaakt. In 2024 loopt de overeenkomst van de kredietlijnen af waarover met ABNAMRO Bank in gesprek zal worden gegaan. Aan de door de financiers vereiste ratio's wordt geheel voldaan. Het NKI beschikt over een beleggingsportefeuille, ondergebracht bij ING Private Banking, die binnen enkele dagen liquide kan worden gemaakt. In geval van liquidatie van effecten moet wel rekening worden gehouden met voortijdige winst- of verliesneming. De waarde van de portefeuille inclusief liquide middelen is over 2023 gestegen met ruim 9% en bedraagt ultimo 2023 €13 miljoen.

4.4 Risico's en onzekerheden

De grootste risico's en onzekerheden zijn het halen van de productieambities, veroorzaakt door enerzijds externe factoren namelijk, arbeidsmarktknelpunten, inflatie en asymmetrie tussen verzekeraars (met als risico contractoverschrijding). Anderzijds zijn er risico's voor het niet behalen van de productieambities door interne factoren: verhoogd ziekteverzuim en veranderingen in het zorgbeleid.

4.5 Kasstromen en financieringsbehoeften

De kasstroom bedraagt in 2023 €27 miljoen, onder meer als gevolg van enerzijds een positieve kasstroom uit operationele activiteiten (€60 miljoen) en anderzijds door negatieve kasstroom uit investeringsuitgaven en een positieve mutatie van de effecten (samen €28 miljoen negatief). De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedraagt in 2023 €5 miljoen negatief.

5. RISICO'S EN RISICOBEBEERSING

5.1 Voornaamste risico's en onzekerheden

Het AVL besteedt naast het realiseren van de organisatiedoelstellingen ook veel aandacht aan continue ontwikkeling en vernieuwing. Hierbij krijgt de organisatie vanzelfsprekend ook te maken met risico's.

Risico's kunnen een bedreiging vormen voor de continuïteit van de (dagelijkse) operatie, het welzijn van de medewerkers en de zorg voor patiënten. Het AVL acht het daarom van groot belang om wendbaar en flexibel te zijn en te blijven. Daartoe is het essentieel om tijdig te anticiperen, voorbereid te zijn, te acteren en aan te passen wanneer plotselinge gebeurtenissen zich voordoen of als geleidelijke veranderingen hun intrede doen.

Als onderdeel van het risicomanagementbeleid heeft het AVL in 2022 het strategisch risicoregister herzien. Het risicoregister bevat de belangrijkste geïdentificeerde risico's, onderverdeeld in de domeinen financieel, governance en integriteit, ICT, informatiebeveiliging en privacy, medewerkers, zorg en onderzoek, en bedrijfsvoering. Het "Risicoregister 2022-2025" heeft de RvB op 22 februari 2022 vastgesteld. De voornaamste risico's voor het AVL met betrekking tot de strategie, financiële positie en operationele activiteiten staan hieronder kort omschreven. Overige financieel-gerelateerde risico's staan in meer detail in hoofdstuk 4 van dit verslag.

- I. *Afhankelijkheid van (financiële) contractafspraken zorgverzekeraars*
Zorgorganisaties ervaren een steeds grotere druk van zorgverzekeraars, onder invloed van veranderende wet- en regelgeving, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA). Zorgverzekeraars stimuleren lagere plafonds, krappere prijsafspraken en ingevolge het IZA zowel concentratie als decentralisatie van zorg. Dit kan invloed hebben op de financiële stabiliteit van de organisatie, op het zorgaanbod van het AVL en de strategische rol van het AVL op nationaal en regionaal niveau.
- II. *Afhankelijkheid van ICT*
Het AVL is voor het leveren van goede en veilige zorg en excellent onderzoek steeds meer afhankelijk van het goed functioneren van ICT. Beschikbaarheid van data en AI zijn essentieel om het zorgproces, onderzoek en het functioneren van ondersteunende diensten naar behoren te laten verlopen. Storingen, onregelmatigheden en externe bedreigingen op het gebied van IT kunnen een risico vormen ten aanzien van alle speerpunten van de strategie.
- III. *Digitale dreiging*
Het toenemende risico op cyberaanvallen zorgt voor dreiging van buiten de organisatie kunnen operationele processen sterk hinderen. Dit kan onze bedrijfscontinuïteit, financiële positie, en daarmee het behalen van strategische organisatiedoelen in gevaar brengen.
- IV. *Arbeidsmarktkrapte & werkdruk*
De huidige krapte op de arbeidsmarkt maakt het lastig deskundig en gekwalificeerd personeel te vinden. Een gevolg is toenemende werkdruk bij al onze medewerkers, maar specifiek zorgmedewerkers. Door aanhoudende arbeidsmarktkrapte en verhoogde werkdruk kan het zorgproces in zijn algemeenheid, inclusief alle operationele activiteiten in het geding komen, en zo kan op den duur de continuïteit van de organisatie worden aangetast.
- V. *Cultuur & gedrag*
Een prettige en veilige werkomgeving is bevorderlijk voor het binden en behouden van personeel. Als dat in het gedrang komt, is het belangrijk dat er de mogelijkheid en bereidheid is elkaar aan te spreken op cultuur en gedrag binnen

de organisatie. Wanneer problemen op dit vlak niet op tijd worden gesignaleerd, kunnen risico's ontstaan op het gebied van goed werkgeverschap, kwaliteit en veiligheid van zorg en onderzoek, en bedrijfscontinuïteit. Deze risico's kunnen de strategie die het AVL heeft gekozen om op genoemde gebieden te excelleren in gevaar brengen.

VI. *Onvoldoende focus*

Prioriteren in doelen, projecten en aandachtsgebieden helpt bij het behalen van resultaten, en draagt daarmee bij aan de realisatie van strategische organisatiedoelen en de continuïteit van het AVL. Een te hoge ambitie kan leiden tot onvoldoende focus en leidt daarmee tot verspreide aandacht en te weinig resultaten. Onvoldoende prioritering kan leiden tot het behalen van onvoldoende resultaat.

5.2 Risicobereidheid

Aan geïdentificeerde risico's zijn risico-eigenaren en beheersmaatregelen verbonden. De risico-eigenaren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en monitoring van beheersmaatregelen. Deze maatregelen zijn afhankelijk van de bereidheid tot optreden die de organisatie heeft jegens een bepaald risico: het *aanvaarden* van een risico, het *mitigeren* van een risico of het *eliminieren* van een risico. Welke van de drie opties wordt gekozen is bepaald aan de hand van de impact en de waarschijnlijkheid van het risico.

Ingevolge de beleidscyclus is in 2023 periodiek verantwoording afgelegd aan de RvB, door de risico-eigenaren en waar nodig is bijgestuurd zodat de organisatie in control te blijft. Waar risico's kans kunnen meebrengen, wordt een aparte analyse gemaakt.

In 2023 hebben de Raad van Bestuur en het Leiderschapsteam bepaald wat de maatgevende typen risicogevolgen zijn waarop wordt gestuurd (bijvoorbeeld financiën, zorgkwaliteit, continuïteit, reputatie, compliance, etc.). Per gevolgtipe is de risicobereidheid bepaald. Gevolgtypen worden bij het classificeren van de risico-inschatting: wat is voor het AVL hoog, midden en laag risico. Op basis hiervan is in 2023 het risicoregister van een update voorzien, die begin 2024 wordt vastgesteld.

5.3 Maatregelen ter beheersing van voornaamste risico's en onzekerheden

De in 5.1 genoemde risico's zijn geïdentificeerd als voornaamste risico's. Er zijn verschillende maatregelen genomen om deze te beheersen. De maatregelen zijn afhankelijk van de impact en waarschijnlijkheid, en de risicobereidheid van de organisatie. Van twee risico's wordt hieronder kort toegelicht welke maatregelen zijn genomen.

Cultuur en gedrag

Het AVL beoogt een organisatie te zijn waar medewerkers zich veilig en gewaardeerd voelen en waar ze met plezier onderdeel van uitmaken. Dit doel heeft een hoge prioriteit. Daarom is het programma dat in hoofdstuk 6 wordt toegelicht ingericht. Onderdeel daarvan zijn het leiderschapsprogramma en het organisatiebrede medewerkersonderzoek dat in 2023 is uitgevoerd. Een externe partij heeft het AVL hierin bijgestaan en geholpen met de analyse van de uitkomsten. De resultaten zijn opgepakt en op alle afdelingen wordt (waar nodig met externe begeleiding) actief gewerkt aan de eventueel naar boven gekomen knelpunten en de positieve bevindingen zijn gevierd. Met deze aanpak verwacht het AVL dat de veiligheid en waardering en daarmee het werkplezier (nog meer) toenemen. Een kwantificatie van het effect van deze aanpak kan worden gemaakt op basis van het volgend jaar uit te voeren vervolgonderzoek en de verlof-, verzuim- en in-/uitstroomcijfers.

Arbeidsmarktkrapte en werkdruk

De arbeidsmarkt van het zorglandschap is sterk aan het veranderen. Schaarste aan personeel en (bijbehorende) toenemende werkdruk baren veel zorgaanbieders zorgen. Het AVL zet al een aantal jaar

in op duurzame inzetbaarheid; het boeien en binden van personeel is cruciaal. Zo is de inzet op het verminderen van personeel niet in loondienst (PNIL) gecontinueerd en liepen het verzuimprogramma en Fit@Work-programma van afgelopen jaar door en worden mogelijkheden tot interne opleidingen geoptimaliseerd. Daarnaast zijn in 2023 de eerste stappen gezet voor een grote transformatie van de HR-afdeling die zich o.a. toespitst op duurzame inzetbaarheid en aansluit bij wat het veranderende landschap vergt.

5.4 Impact van risico's op resultaten en/of financiële positie

Er zijn risico's aanwezig op het gebied van personeel namelijk ziekteverzuim en arbeidsmarktknelpunten als gevolg van tekorten op het gebied van (zorg)-personeel op de arbeidsmarkt om de capaciteit op orde te houden om de gewenste productie te realiseren. Als mitigerende maatregel zijn er initiatieven die ervoor zullen zorgen dat het ziekteverzuim wordt teruggedrongen. Daarnaast zijn er binnen het instituut initiatieven om ervoor te zorgen dat het AVL blijvend een aantrekkelijk werkgever is.

Daarnaast is er een risico dat de productiewaarde van de patiënten met een medicatie behandeling wijzigt en de behandeling worden verkort (kortere kuren, of kuren niet in de kliniek maar in dagbehandelingsvorm). Als mitigerende maatregel zullen er meer nieuwe patiënten worden toegelaten om de vrijgekomen capaciteit in te vullen. Daarnaast zijn er meerdere tactische en strategische overleggen geïntroduceerd waarbij veranderingen in zorgbehandeling vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd en mitigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Tenslotte blijven patiënten door succesvolle behandeling een langere tijd onder controle. De controle op deze patiëntengroepen heeft een materiele impact op de beschikbare capaciteit, doordat de groep van patiënt die controles krijgen jaarlijks groeit. Echter dit heeft een negatieve invloed op declaratiewaarde van het instituut als geheel. De organisatie is hierdoor niet in staat om nog meer nieuwe patiënten te behandelen, die veelal meer productiewaarde leveren. Als mitigerende maatregel dienen patiënten, waarbij controle niet strikt noodzakelijk is om uitgevoerd te worden binnen het AVL te worden afgebouwd om meer capaciteit vrij te maken voor patiënten die een nieuwe behandeling moeten krijgen. Daarnaast onderneemt het AVL-initiatieven om meer zorg te leveren, waarbij de declaratiewaarde gecontroleerd wordt afgebouwd. Als voorbeeld betreft hier de groepen patiënten die een "Wait and See" programma volgen. Deze groepen worden intensief gescreend, maar zullen veelal geen operatieve behandeling meer krijgen.

Er is sprake van transactierisico bij betalingen en ontvangsten in vreemde valuta. Het AVL heeft minimale blootstelling aan valutaschommelingen omdat de meeste transacties en geldstromen in euro luiden. Het grootste transactievolume in vreemde valuta is in US-dollar met een netto uitgaande kasstroom van USD1,8m die met spottransacties is gedekt. Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide valutaproducten zoals opties en futures.

Renterisico - de huidige langlopende leningen zijn afgesloten tegen een vast rentetarief met toekomstige renteherzieningen op twee leningen in 2025 en 2035. De rente op de vasteleningfaciliteit bij ABNAMRO Bank wordt eind 2024 herzien. De vaste leningen lopen gespreid in de tijd af waardoor het herfinancieringsrisico is beperkt. Er wordt geen gebruik gemaakt van rentederivaten.

Over het belegd vermogen wordt koersrisico op aandelen en obligaties gelopen. Indirect is er sprake van renterisico door het effect van rentewijzingen op de koersen van obligaties.

5.5 Gematerialiseerde voornaamste risico's in afgelopen boekjaar

Het AVL heeft in 2023 ten eerste de gevolgen ondervonden van risico's die zijn ingetreden door maatschappelijke veranderingen en geopolitieke ontwikkelingen. De grootste twee worden hier toegelicht.

- a) De veranderingen op de arbeidsmarkt leverden zoals eerder aangeduid serieuze vraagstukken op met betrekking tot het binden en boeien van medewerkers. Dat was een risico waarvan het AVL zich tijdig voor de intrede bewust was. Zodoende is erop geageerd door verschillende trajecten op te starten en de manier van werving en selectie anders in te richten. Ondanks de genomen maatregelen ondervond het AVL nadelige gevolgen van de arbeidsmarktkrapte. Dit was meetbaar met betrekking tot verzuim, werkdruk en de groei aan kosten niet in loondienst.

- b) Als gevolg van de asymmetrie in de marktaandelen als verzekeraar zijn er schadelastoverschrijdingen zichtbaar geworden in 2023. Deze schadelastoverschrijdingen zorgen ervoor dat patiënten van bepaalde verzekeraars voor een lager bezoldigingsniveau worden behandeld dan gewenst. Deze trend wordt landelijk ook zichtbaar en als onwenselijk ervaren. Het verkoopteam gaat vroegtijdig in gesprek met de verzekeraars om contractoverschrijdingen te duiden en terug te dringen. Op basis van deze methodiek zijn wij in staat om de contractoverschrijdingen hierdoor terug te dringen en daarmee de bezoldigingsschade te verlagen.

5.6 Aangebrachte c.q. geplande verbeteringen in het risicomanagementsysteem

Met risicomanagement tracht het AVL 1) de realisatie van organisatiedoelstellingen te stimuleren, 2) patiënten en medewerkers te beschermen tegen ongunstige gebeurtenissen, 3) de continuïteit van de dagelijkse bedrijfsvoering te stimuleren en 4) in te zetten op het benutten van kansen. In 2023 stonden in het kader van risicomanagement het vergroten van de risico-alertheid, het versterken van het verantwoordelijkheidsgevoel voor de verschillende risico's en het borgen van het risicomanagementsysteem in de beleidscyclus.

Het risicomanagementbeleid is in 2023 inhoudelijk herzien en wordt begin 2024 vastgesteld door de RvB. In het herziene beleid is het onderscheid tussen de verschillende 'lines of defense' verstevigd en zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden die verschillende organisatielagen in verschillende fases van de PDCA-cyclus hebben, expliciet gemaakt. Het is nu duidelijker wie verantwoordelijk is, van wie wordt verwacht dat acties worden ondernomen, wanneer dat de bedoeling is en met wie deze acties dienen te worden afgestemd. Ook is de risicomatrix herzien en vastgesteld, met behulp van de input die is ingebracht door risico-eigenaren.

Het AVL heeft in 2023 naast het herzien van het beleid, ingezet op de verdere implementatie ervan. Zo zijn meerdere interactieve sessies georganiseerd waarin de RvB, het LTO en het MOB (soms onder leiding van een externe partij) invulling hebben gegeven aan het risicomanagement. Risico-eigenaren werden in dergelijke sessies uitgedaagd 'hun' risico's te analyseren en bepaalde knelpunten in samenhang te bespreken. Op deze manier gaat risicomanagement 'leven' en kan het gesprek worden aangegaan. In 2024 wordt hier verder op ingezet.

In 2023 heeft de interne auditor een audit verricht over het functioneren van het risicomanagement in relatie tot het bijbehorende beleid in de organisatie. De bevindingen die hierin staan en de geformuleerde aanbevelingen, worden gebruikt om het beleid en de implementatie ervan verder te optimaliseren en te professionaliseren.

5.7 Verankering risicomanagement

Het risicomanagement is binnen het AVL een continu proces. Het is ook als zodanig door de RvB vastgelegd in het beleid. Het interne risicomanagementbeleid draagt zodoende bij aan de wendbaarheid van de organisatie. Deze zijn belangrijk bij het tijdig identificeren van veranderingen en dreigingen, kansen, het kiezen van de juiste beheersingsstrategie, en bieden van structuur in het kader van de bescherming van de continuïteit en de realisatie van onze doelstellingen.

Dat het risicomanagement wordt beschouwd als continu proces, betekent dat met regelmaat geïnventariseerd wordt of de dreigingsniveaus van geïdentificeerde risico's up-to-date zijn, of nieuwe risico's zijn opgetreden, of het nemen van maatregelen noodzakelijk is, en of genomen maatregelen effectief zijn of aangepast dienen te worden en of deze geen nieuwe risico's in het leven roepen. Ook het risicomanagementbeleid zelf wordt periodiek herzien door de Raad van Bestuur.

Daarnaast vinden in het AVL interne audits plaats. Deze onafhankelijke audits hebben tot doel potentiële risico's te identificeren en de beheersing ervan te onderzoeken. Hier komen voorstellen voor (verdere) verbetering uit, die door risico-eigenaren dienen te worden opgepakt om de kans op verwezenlijking van het risico te verkleinen. De interne auditor is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het in control

zijn van het AVL. De externe auditor voert audits uit met betrekking tot de financiële gang van zaken van het AVL.

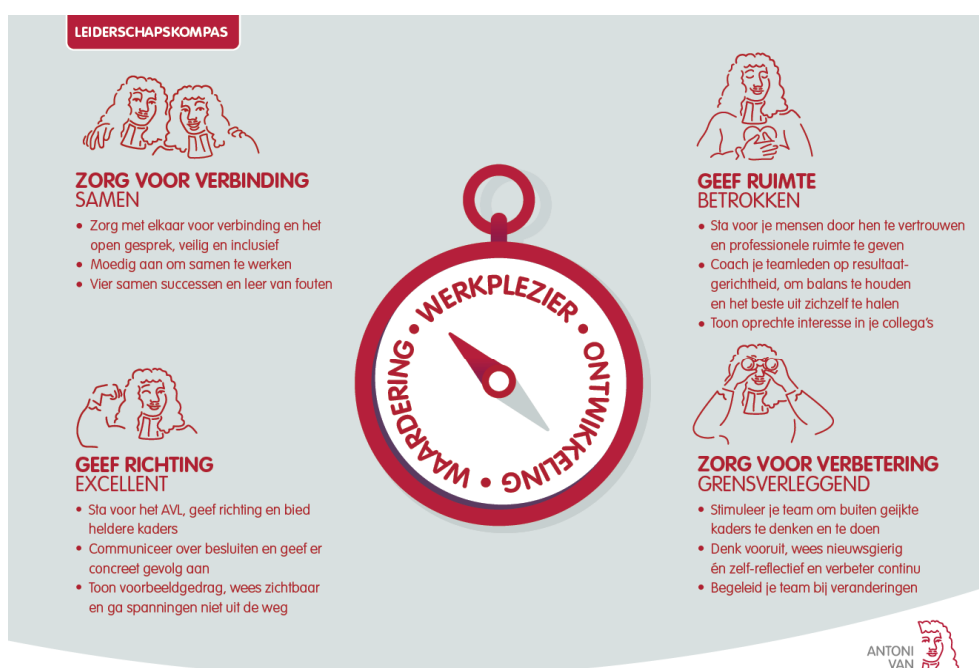
In 2023 heeft de interne auditor audits uitgevoerd op zeven onderwerpen, waaronder Verzuim, Sociale Veiligheid, Risicomanagement, Onderzoek en Subsidievoorwaarden, Bevolkingsonderzoek, ENETS en het Transparantierregister Zorg. Daarnaast zijn zes periodieke controles uitgevoerd, namelijk op mogelijke onrechtmatige inzagen in patiëntdossiers en vier individuele controles op verzoek. Tot slot heeft de interne auditor twee evaluaties uitgevoerd op een calamiteit en een bouwproject.

6. CULTUUR EN GEDRAG – SOFT CONTROLS

Met trots en plezier werken in een organisatie waar iedereen zich gewaardeerd voelt is belangrijk in het AVL. Het AVL wil een constructief werkklimaat creëren waarin collega's elkaar veilig kunnen aanspreken, open staan voor elkaars ideeën, fouten kunnen toegeven en elkaar kunnen vertrouwen. Het AVL streeft ernaar dat medewerkers kunnen werken in een (sociaal veilige) omgeving waarin iedereen zichzelf kan en mag zijn, en waarin de menselijke maat geldt voor zowel de patiënt als voor collega's.

In 2023 is het fundament hiervoor verder verstevigd door zowel aan de structuur als aan de cultuur te werken. Zo heeft het AVL de besturingsfilosofie herzien. Dit beschrijft hoe de organisatie is ingericht om de ambities en strategie waar te kunnen maken. Hierdoor is het duidelijker hoe de organisatie werkt en wat ieders rol is. Bijvoorbeeld wat de taken en verantwoordelijkheden van leidinggevend zijn, wie mag beslissen over budget en wat de indeling van de afdelingen en clusters is. Hiervoor is een aantal **besturingsprincipes** vastgesteld waaraan oplossingen in de organisatie worden getoetst. Bijvoorbeeld: de stem van de medewerker wordt op alle plaatsen vertegenwoordigd en gehoord.

Ook heeft het AVL de visie op leiderschap vertaald naar een leiderschapskompas. Het geeft richting aan wat het leiderschap zou moeten doen: zorgen voor verbinding, ruimte geven, richting geven en zorgen voor verbetering. En het kompas wijst aan wat dat moet opleveren: werkplezier, ontwikkeling en waardering. De implementatie van de besturingsfilosofie en het leiderschapskompas is in 2023 gestart en wordt in 2024 verder uitgerold. In het NKI is voor onderzoeksfuncties een apart leiderschapsprogramma geïmplementeerd. Leiderschapsontwikkeling is daarmee een belangrijke pijler voor de komende jaren.

Net als in vele andere organisaties is sociale veiligheid ook in het AVL een belangrijk thema. Daarom is in 2023 de organisatie van vertrouwenspersonen herzien en uitgebreid. Er zijn vijf interne vertrouwenspersonen aangesteld zodat medewerkers een keuze kunnen maken tot welke vertrouwenspersoon zij zich richten en ze nog laagdrempeliger melding kunnen doen van een ongewenste gedraging. Naast opvang, begeleiding en nazorg gaan de interne vertrouwenspersonen ook aandacht besteden aan voorlichting en preventie. Denk aan het adviseren en ondersteunen van leidinggevend bij het voorkomen van ongewenst gedrag of integriteitskwetsies of bewustwording van een sociaal veilige werkomgeving.

Om inzicht te krijgen in hoe de organisatie ervoor staat, is in oktober 2023 een medewerkersonderzoek

verricht. Het onderzoek geeft aanknopingspunten over hoe het staat met het werkplezier en verschaft inzicht in welke punten verbeterd kunnen worden.

Met een respons van 52% zat het AVL hoger dan de benchmark Nederlandse ziekenhuizen (42%). Op veel thema's scoorde het AVL vergelijkbaar met andere ziekenhuizen. Wat direct opviel, is de bevoegenheid van medewerkers: deze is in het AVL hoog, zeker in vergelijking met andere ziekenhuizen. Samenwerken tussen de teams vraagt volgens veel medewerkers nog aandacht; ook gaven medewerkers duidelijk aan behoefte te hebben aan heldere werkprocessen en rollen.

Het onderzoek zelf is nog maar het begin. Nu gaat het AVL aan de slag met de resultaten. Het voeren van een open gesprek over de resultaten staat centraal. Het gesprek wordt afgerond met (maximaal) drie gezamenlijk geformuleerde vervolgacties. Eind 2024 wordt het onderzoek herhaald om te zien waar het AVL dan staat, en of de activiteiten rondom de aandachtspunten hun vruchten hebben afgeworpen.

7. BELEID INZAKE RISICOBEBEER FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Het AVL heeft een treasurystatuut waarin het treasurybeleid is vastgelegd. Doel van het treasurybeleid is het scheppen van een formeel kader voor alle activiteiten gericht op financiering, beleggingen, valutabeheer en liquiditeitenbeheer van het AVL, passend binnen de risicohouding en binnen de randvoorwaarden die hieraan worden verbonden, zodanig dat de financiële continuïteit gehandhaafd blijft. De treasuryfunctie is geen profitcenter, speculatieve activiteiten zijn derhalve niet toegestaan. Activiteiten zijn gericht op het beheersen van risico en operationele continuïteit. Voor het gebruik van derivaten is expliciete toestemming van de raad van bestuur nodig. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Het AVL heeft te maken met prijsrisico onder meer doordat vanuit de Zorgverzekeringswet jaarcontracten worden afgesloten en de prijs voor een jaar vaststaat. Ditzelfde geldt voor de indexaties die worden toegepast op subsidies. In jaren waarbij de inflatie stijgt boven het niveau dat gecontracteerd of gesubsidieerd is, zal het instituut deze prijsverhoging dienen te dragen door kostenreducties uit te voeren of additionele inkomstenweten te verwerven.

Liquiditeitsrisico – jaarlijks wordt op basis van de begroting een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis van de voortgang van het contracteren van zorgverzekeraars en verwachte investeringsuitgaven wordt regelmatig de liquiditeitsprognose met een horizon van 4 weken geactualiseerd met de gerealiseerde kasstroom. Zo wordt tijdig inzicht verkregen in wanneer trekking op de kredietfaciliteiten nodig zou zijn en eventueel bevoorschottingstrajecten met verzekeraars in gang kunnen worden gezet.

Kasstroomrisico – de ontwikkeling van de kasgenererende capaciteit voor het voldoen aan toekomstige verplichtingen wordt jaarlijks inzichtelijk gemaakt in een meerjarenliquiditeitsprognose. Deze gaat uit van de investeringsplannen en de verwachte ontwikkeling van de exploitatie. Jaarlijks wordt de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen over een periode van 5 tot 10 jaar gemonitord. Op kwartaalbasis wordt de eindejaarprognose van de kasstroom en kengetallen in het lopende jaar gerapporteerd.

Valutarisico - er wordt geen actief indekkingsbeleid gevoerd, maar gestreefd naar het dekken van uitgaande USdollar transacties met inkomende USdollar transacties (natural hedge).

Koersrisico - met de vermogensbeheerder is een duurzaam defensief beleggingsmandaat afgesproken dat streeft naar minimaal instandhouding en indien mogelijk lichte groei van het vermogen op lange termijn. De minimale beleggingshorizon bij dit profiel is 4 jaar en de samenstelling van de portefeuille wordt gestuurd op een asset-allocatie van 70% vastrentende waarden (obligaties) en 30% zakelijke waarden (aandelen en beursgenoteerd vastgoed).

8. TOEPASSING EN NALEVING GEDRAGSCODES

Het AVL is lid van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en is daarmee gebonden aan alle gedragscodes waaraan de NVZ zich heeft gecommitteerd. Dat betreffen de in de zorgsector gebruikelijke codes zoals de Governancecode Zorg, Gedragscode medische hulpmiddelen en de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

Voor wat betreft het onderzoek heeft het instituut zich gecommitteerd aan de Netherlands Code of Conduct for Research Integrity van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Voorts is het NKI aangesloten bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI).

De naleving van de diverse gedragscodes is geborgd in interne (beleids)stukken die te vinden zijn op Zenya¹. Deze stukken worden standaard elke twee jaar herzien, waarbij zo nodig o.b.v. wijzigingen in richtlijnen, of geleerde lessen uit de praktijk, aanpassingen gemaakt worden. Zo zijn de statuten en het reglement RvB geëvalueerd en herzien n.a.v. de nieuwe Governancecode Zorg.

Verder zijn er interne klachtenregelingen en een meldpunt klokkenluiders waar eventuele signalen van niet naleving van (wettelijke plichten en) gedragscodes gemeld en onderzocht kunnen worden.

¹ Documentbeheersysteem.

9. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

9.1 Het onderzoek en de vertaling naar de kliniek

Het AVL doet fundamenteel, translationeel en klinisch onderzoek naar het ontstaan, de ontwikkeling en de behandeling van kanker, evenals naar het verbeteren van de kwaliteit van leven met en na genezing van kanker. Doordat onderzoekers en kliniek fysiek en in organisatievorm dicht bij elkaar zijn, kunnen onderzoeksresultaten relatief eenvoudig worden vertaald naar patiëntbehandelingen en tegelijkertijd helpen vragen vanuit de kliniek om het onderzoek richting te geven via de klinische researchagenda.

Het AVL heeft vergunningen voor het werken met genetisch gemodificeerde organismen en proefdieren (muizen en ratten) en voor het beheren van B- en C-laboratoria (voor het werken met radioactiviteit). Het onderzoek richt zich op alle belangrijke processen in cel en lichaam, die verstoord zijn bij of door het ontstaan van kanker.

Het onderzoeksprogramma is opgedeeld in zes thema's:

- Moleculaire oncologie (waaronder chemische, moleculaire en cellulaire biologie, en genomics);
- Immunotherapie;
- Behandeling op maat (waaronder de ontwikkeling en bestudering van muismodellen voor kanker en innovatieve therapieën);
- Beeldgestuurde interventies;
- Kwaliteit van leven (waaronder epidemiologie en psychosociaal onderzoek);
- Vroegdiagnostiek.

Het AVL voert internationaal erkend toponderzoek uit en zorgt voor innovaties in de behandeling van kanker, waarmee practice changes kunnen worden doorgevoerd. Het onderzoek behelst het hele spectrum van basaal onderzoek dat gericht is op een beter begrip van kanker en het verbeteren van de diagnostiek en behandeling, translationeel onderzoek tot en met klinische studies en kosteneffectiviteitsonderzoek.

9.2 Successen

De onderzoekers van het NKI hebben in 2023 belangrijke resultaten behaald en baanbrekend onderzoek uitgevoerd. De Raad van Bestuur noemde in het voorwoord al een aantal opvallende onderzoeken, maar er zijn natuurlijk meer mooie onderzoeken geweest. Hieronder nog een aantal hoogtepunten.

Onderzoekers uit de groep van Thijn Brummelkamp wilden weten of er een additionele manier is waarop triglyceriden geproduceerd worden, net zoals in eencellige organismen. Ze stopten daarom de productie van triglyceriden in menselijke cellen met behulp van iteratieve genetica, en ontdekten toen dat het eiwit dat ze DIESL genoemd hebben het mogelijk maakte om nog steeds triglyceriden te vormen. Het lijkt erop dat cellen gebruik maken van deze route in tijden van voedseltekort. Ze gebruiken vetten uit hun eigen cellen die ze normaal gesproken voor iets anders zouden gebruiken.

In januari 2023 voerde het NKI als eerste centrum in Nederland een onderzoek uit naar screening op longkanker (4-IN-THE-LUNG-RUN). De studie omvat het onderzoek van een grote groep mensen met een hoog risico op het ontwikkelen van longkanker in een vroeg, presymptomatisch stadium. Deze studie omvat zes landen en richt zich specifiek op personen zonder initiële indicaties van longkanker op de eerste CT-scan. Het doel is het vaststellen van de veiligheid en doeltreffendheid van het om het jaar in plaats van jaarlijks onderzoeken van deze doelgroep waardoor mogelijk het aantal scans en de daarmee samenhangende ongemakken voor deelnemers afneemt.

De resultaten van onderzoek naar de effectiviteit van TIL-therapie hebben Zorginstituut Nederland ervan overtuigd dat TIL-therapie bewezen effectief is en vergoed kan worden vanuit de basisverzekering. Begin dit jaar is de dekking voor TIL-therapie opgenomen in de basisverzekering voor mensen met een uitgezaaid melanoom. Decennialang leek het niets anders dan een droom: vermenigvuldigen en activeren van eigen immuuncellen uit een tumor in een laboratorium, zodat ze de kanker kunnen aanvallen en vernietigen zodra deze in het lichaam is teruggekeerd. Maar het is het AVL gelukt TIL-

therapie te ontwikkelen en te implementeren voor patiënten met uitgezaaide melanomen.

De kwaliteit van het onderzoek en de onderzoekers blijkt onder andere ook uit het succes bij het verwerven van externe projectsubsidies, die zijn toegekend door (inter)nationale organisaties. Deze projectsubsidies zijn competitief verkregen na een peer review proces. Voorbeelden van prestigieuze subsidies zijn de volgende:

- Piet Borst, wetenschapper, stafid en voormalig directeur van het Nederlands Kanker Instituut, ontving de Lasker~Koshland Special Achievement Award in Medical Science in 2023 voor een uitzonderlijke 50-jarige carrière van wetenschappelijke ontdekking, mentorschap en leiderschap. Het werk van Piet Borst onthulde hoe parasieten het menselijke immuunsysteem ontwijken, en het leverde inzichten op in de moleculaire pompen die ten grondslag liggen aan de resistentie tegen kankermedicijnen.
- Meerdere nieuwe wetenschappelijke onderzoeken kunnen starten na financiering door KWF Kankerbestrijding. De onderzoeken zullen een nieuwe behandelingscombinatie voor eierstokkanker testen, uitzoeken welke patiënten met rectumkanker geen operatie nodig hebben, en een slim apparaat creëren waarmee chirurgen tijdens de operatie de marges van het uitgesneden weefsel kunnen scannen op kankercellen. Andere studies zullen zich richten op een innovatieve methode voor vroege detectie van kanker, een betere behandeling van patiënten met borst-of darmkanker en onderzoek doen naar een strategie om toekomstige kankerpatiënten te helpen meer profijt te hebben van immuuntherapie.
- Groepsleiders Kees Jalink, Jacco van Rheenen en Roderick Beijersbergen ontvingen financiering in het kader van het Nationale Roadmap Programma van NWO voor het NL-Bioimaging consortium. Het consortium wil organoiden en organismen visualiseren in levende cellen door middel van geavanceerde microscopieprocessen.
- Groepsleider Elzo de Wit, heeft een Vici-subsidie toegekend gekregen van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Hij gaat onderzoeken welke factoren een rol spelen bij het vouwen van DNA en het ontstaan van kanker.
- Onderzoekers Johanna Veldman en Krijn Dijkstra hebben allebei een Veni-subsidie van NWO/ZonMw gekregen om een eigen onderzoekslijn te ontwikkelen. Veldman wil met haar onderzoek immuuntherapie vereenvoudigen en verbeteren, en Dijkstra wil ontdekken hoe kankercellen met hun omgeving communiceren om een nieuwe vorm van immuuntherapie mogelijk te maken.
- Onderzoeker Leila Akkari heeft samen met onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden een ERC Synergy Grant ontvangen om innovatieve therapeutische benaderingen te ontwikkelen om glioblastoom aan te pakken.
- Groepsleider Anastassis Perrakis is verkozen tot lid van de European Molecular Biology Organization (EMBO), waartoe veel vooraanstaande onderzoekers op het gebied van de levenswetenschappen behoren.
- Reuven Agami, afdelingshoofd Oncogenomics bij het Nederlands Kanker Instituut en hoogleraar moleculaire genetica aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam, is geselecteerd als lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

10. TOEKOMSTVERWACHTINGEN

10.1 Investerings - langetermijnbeleid

Alle langetermijninvesteringen worden opgenomen in de meerjarenraming. Alvorens een investering wordt aangegaan, wordt een toets uitgevoerd of de investering kan worden terugverdiend. Indien blijkt dat een investering kan worden terugverdiend en de investering bijdraagt aan de doelstelling van het instituut wordt de investering aangegaan na goedkeuring van de vereiste bestuurs- en toezichtorganen.

Naast de reguliere vervangings- en renovatie-investeringen heeft het AVL als langetermijninvestering plannen voor nieuwbouw voor het Centrum voor Vroegdiagnostiek en voor het onderzoeksegment Nederlands Kanker Instituut. Deze laatste kan worden aangegaan indien er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld vanuit VWS om de kapitaallasten van de investering te dekken. Voor deze nieuwbouwinvestering heeft TNO een onderzoek gedaan en een positief advies gegeven op planvorming. Begin 2024 wordt het proces van finale besluitvorming doorlopen.

10.2 Financiering - langetermijnbeleid

Het aantrekken van financiering volgt in belangrijke mate uit de investeringsplannen waarbij de financierbaarheid met vreemd vermogen onder meer wordt beoordeeld aan de hand van verwachte resultaatontwikkeling en de ontwikkeling van de financiële ratio's in relatie tot de normen zoals die doorfinanciers worden gesteld aan zorgaanbieders in het algemeen. Zoveel als mogelijk worden looptijd van financiering in lijn gebracht met de levensduur van de te financieren activa. De mogelijkheid om financiering aan te trekken wordt aan hand van de maximale leencapaciteit (debt/EBITDA) berekend waarbij wordt uitgegaan van een factor 4.

10.3 Omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en rentabiliteit afhankelijk is

De externe ontwikkeling op het gebied van incidentie en prevalentie conform IKNL is de verwachting voor Nederland een gemiddelde jaarlijkse groei van incidentie van 1,9% en prevalentie van 2,5% tot en met 2024, waarna de incidentie licht zal toenemen naar gemiddeld 2% en prevalentie licht zal dalen naar 2,2% tot en met 2029. Dat betekent dat er voldoende nieuwe patiënten zijn die een zorgvraag zullen hebben komende jaren. De grootste uitdaging zal voldoende (zorg)personeel zijn, zodat we de groei aan patiëntenzorg zo goed mogelijk kunnen faciliteren in de komende jaren. Het uitgangspunt bij de groei van de zorg is dat de incidentie kan worden gefaciliteerd maar gezien de uitdagingen op arbeidsmarkt voor zorgpersoneel wordt een lagere groei van de zorg in het AVL van 1% in 2024 en 0,4% aangehouden conform IZA vanaf 2025. Voor de groei van onderzoek wordt 0% aangehouden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de compensatie vanuit het makro kader in de toekomst niet voldoende zijn om de stijging van de zorgkosten te dekken. Indien er ontwikkelingen zijn die leiden dat de rentabiliteit achterloopt op de gewenste rentabiliteit dan zal er worden beoordeeld welke acties er noodzakelijk zijn om het rendement op gewenst niveau te behouden.

Vanuit IZA wordt regionale samenwerking sterk gestimuleerd. Het AVL zet zich hiervoor in door middel van het coördineren van OncoNoVo+ netwerk tezamen met Amsterdam UMC, waarbij in 2024 het coördinatiecentrum zal worden opgericht. Vanuit het netwerk zullen keuzes worden gemaakt welke zorg op welke plek. Door tijdig acties te ondernemen verwacht het AVL zich kansrijk de opvolging van de verscherpte SONCOS-normen tegemoet gaat. Het AVL zet zich te allen tijde in voor de kwaliteit van zorg voor de patiënt van vandaag en morgen.

10.4 Medewerkers

Het personeelstekort in de zorg blijft de komende tien jaar onverminderd groot en zal na 2026 zelfs toenemen. Inzetten op duurzaam personeelsbehoud (en daarmee het beperken van uitstroom) is één van de oplossingsrichtingen om de tekorten te beperken. Meer aandacht voor een zachte landing van nieuwe verpleegkundigen, naast de patient journey ook aandacht voor de employee journey, meer ruimte voor preventie en welzijn, meer ontwikkelingsmogelijkheden en regionale samenwerking (o.a.

voor het uitleenen van personeel) zijn voorbeelden die in dat kader vaak genoemd worden.

Het AVL is een bijzondere plek om te werken. AVL'ers zijn betrokken en bevolgen. Zij geven het beste van zichzelf voor de patiënt van nu en morgen. Dat is de kracht van het AVL. Als werkgever wil het AVL medewerkers in staat stellen het beste uit zichzelf en elkaar te halen. Daartoe investeert het AVL in eigen mensen en wordt een duurzame loopbaan aangeboden. Het AVL gelooft in *samen* en het is belangrijk dat de medewerkerspopulatie een diverse samenstelling heeft. Iedereen doet ertoe. In het AVL hebben we oog voor verschillen en voor de menselijke maat. Iedere dag maken AVL'ers samen het verschil. Kortom: het thema Diversity, Equity & Inclusion is voor het AVL heel belangrijk.

De komende jaren ligt de focus op het waarmaken van deze belofte. De thema's uit de HR-strategie (leiderschapontwikkeling, Diversity, Equity & Inclusion, cultuur, duurzame inzetbaarheid, employee journey en ontwikkeling) sluiten hier naadloos op aan en dragen bij aan voldoende, betrokken AVL'ers die professionele ruimte ervaren, hun doelen kunnen bereiken en een duurzame loopbaan hebben bij het AVL.

10.5 Nationaal beleid

In 2023 is het AVL doorgegaan met het implementeren van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Kern hiervan is dat regionale samenwerking sterk wordt gestimuleerd en dat er passende zorg wordt geleverd (juiste zorg op de juiste plaats).

Met betrekking tot regionale samenwerking, heeft het AVL in oktober 2023 een intentieovereenkomst gesloten met het Amsterdam UMC. Dit was het startschot om verdere samenwerking op een aantal tumortypes te verkennen. Verder worden samenwerkingen verkend met de Santeon-ziekenhuizen en neemt het AVL deel aan het OncoNoVo+-netwerk.

OncoNoVo+ is een samenwerkingsverband van alle dertien ziekenhuizen in Noord-Holland en Flevoland (Amsterdam UMC, Antoni van Leeuwenhoek, Bovenij, Dijklander Ziekenhuis, Flevoziekenhuis, Noordwest Ziekenhuisgroep, OLVG, Rode Kruis Ziekenhuis, Spaarne Gasthuis, Tergooi, Zaans medisch Centrum, Ziekenhuis Amstelland en Ziekenhuis St Jansdal). Het doel van het netwerk is om de regionale kankerzorg goed, toegankelijk en beschikbaar te houden. De samenwerking is op 9 november 2023 officieel van start gegaan, tijdens een feestelijk oprichtingssymposium waar alle betrokken ziekenhuizen de samenwerkingsovereenkomst hebben ondertekend.

Aan de pijler passende zorg neemt het AVL deel aan het programma Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (ZE&GG), wat mede door het Zorginstituut is geïnitieerd en wordt gedragen door alle betrokken partijen in de medisch specialistische zorg. Samen met de zorgverzekeraar kijkt het AVL welke onderwerpen daarvan toepasselijk zijn. Het AVL zorgt er vervolgens voor dat die onderwerpen in lijn met de aanbevelingen van ZE&GG worden geïmplementeerd. Hierover wordt aan zowel de verzekeraar als aan de organisatie van ZE&GG gerapporteerd. Zo blijft het AVL zich te allen tijde inzetten voor de kwaliteit van zorg voor de patiënt van vandaag en morgen.

11. OVERIGE ONDERWERPEN

11.1 Duurzaamheid

De RvB heeft 6 december 2022 de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 getekend. Dit akkoord omvat doelen op vijf thema's:

- Thema 1. Bevorderen van gezondheid
- Thema 2. Bevorderen bewustwording en kennis
- Thema 3. CO2-uitstoot gebouwen, energie & vervoer
- Thema 4. Circulair en spaarzaam met grondstoffen en materialen werken
- Thema 5. Verminderen milieubelasting medicatie(gebruik)

Duurzaamheidsbeleid

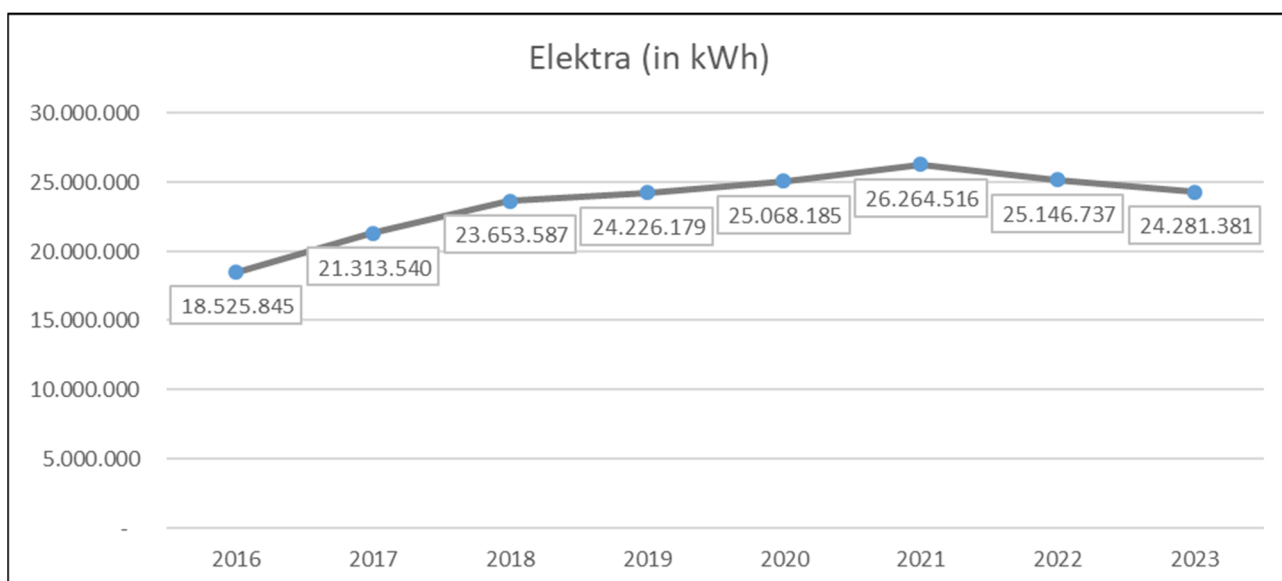
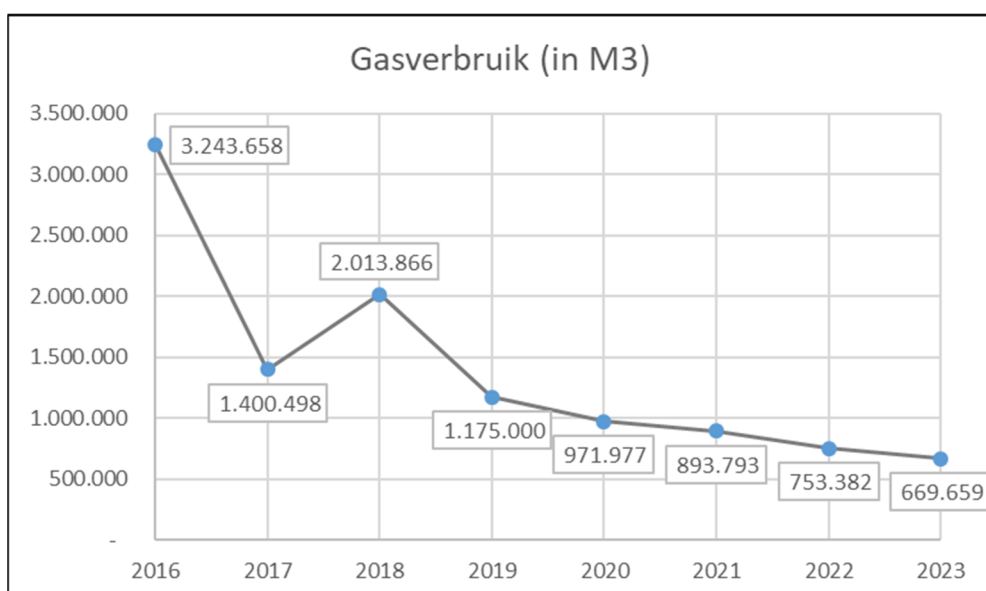
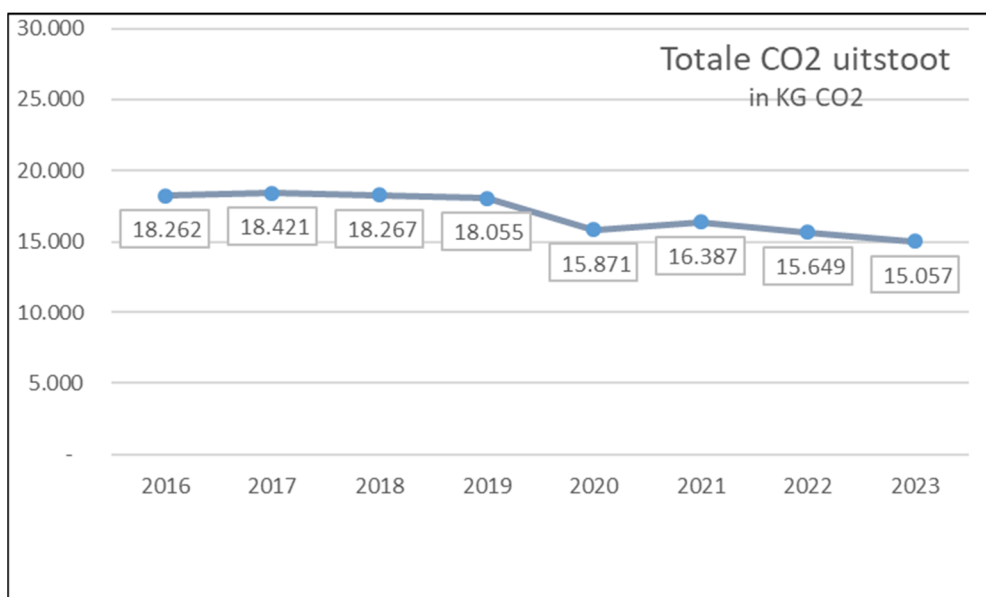
Het recent vastgestelde duurzaamheidsbeleid van het AVL geeft concreet invulling aan de doelen van Green Deal 3.0 voor de kernactiviteiten van het AVL. Het document beschrijft niet alleen de doelen van de Green Deal 3.0, maar ook de ambitie die het AVL heeft ten opzichte van deze doelen. Het bijbehorende uitvoeringsplan biedt inzicht in de structuur en aanpak van de implementatie van deze doelen en ambitie in het AVL gedurende de periode 2023-2026. Hieruit wordt duidelijk hoe het AVL de inspanningsverplichting voor de doelen van de Green Deal vormgeeft.

De focus in het uitvoeringsplan ligt met name op Thema 3 en 4. Thema 3 wordt benadrukt vanwege de leidende rol op het gebied van energiegebruik, terwijl Thema 4 extra aandacht krijgt vanwege de substantiële stappen die nog moeten worden gezet. In 2018 lag het afvalscheidingspercentage van het bedrijfsafval op 32% en volgens de doelen van de Green Deal 3.0 dient dit in 2030 75% te zijn. Er zijn veel quick wins te behalen, maar ook grote uitdagingen die opgepakt moeten worden om de doelen te behalen. Hierbij zijn de grootste risico's voor het niet halen van de doelen de betaalbaarheid, personele capaciteit en ruimte voor verbeterde afvalscheiding. Voor de resterende thema's wordt een volgende lijn ingezet, waarbij de ontwikkelingen in de branche worden gevolgd en zo mogelijk worden overgenomen.

Het AVL zet zich al geruime tijd in voor de verduurzaming van zorgprocessen en ondersteunt initiatieven die zowel voor mens als milieu meerwaarde creëren. In de onderstaande tabel zijn de doelstellingen uit het uitvoeringsplan opgenomen, waarbij tevens wordt aangegeven welke acties al zijn ondernomen op het betreffende thema:

Thema 1		Bevorderen gezondheid	
Doel	1.1	Aantoonbaar inzetten op het bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid van de bevolking, patiënten en medewerkers (in het kader van duurzame inzetbaarheid) en actief bijdragen aan programma's en bewustwording daarvan	
Uitwerking	Thema 1 is geborgd op een aantal manieren: ○ Het programma Fit@Work, waarbij de focus ligt op structurele interventies die bijdragen aan de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers ○ In het Centrum voor Kwaliteit van leven heeft het AVL één centrale plek waar alle fysieke, psychosociale en levensbeschouwelijke ondersteunende zorg voor patiënten is ondergebracht. ○ Het AVL is gecertificeerd voor de Milieuthermometer zorg (niveau Zilver): Thema 1 uitgebreid beschreven in de eisen t.a.v. Catering & Voeding, Groenbeheer en Healing Environment.		
Thema 2		Bevorderen bewustwording en kennis	
Doel	2.1	Het vergroten van de bewustwording en kennis over de impact van de zorg op het klimaat en milieu en de impact van klimaat en milieu op de gezondheid, bij (aankomende) zorgprofessionals, bij patiënten/cliënten en in de samenleving	

Uitwerking	Op diverse afdelingen zijn Green Teams gevormd die zich buigen over duurzaamheidskansen. Binnen deze teams richten collega's zich op bewustwording en het ontwikkelen van duurzame initiatieven. Jaarlijks wordt een bijeenkomst georganiseerd voor de Green Teams, waarbij de Duurzame Doener Trofee wordt uitgereikt.	
Thema 3	CO2-uitstoot gebouwen, energie & vervoer	
Doel	3.1	55% minder directe CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 2016 en klimaatneutraal in 2050
Doel	3.2	30% energiebesparing in 2030 t.o.v. 2016
Uitwerking	In 2017 is reeds gestart met een grootschalige en toekomstbestendige renovatie van de energiecentrale, waardoor een jaarlijkse reductie van het elektraverbruik van 9.100.000 kWh wordt gerealiseerd en de jaarlijkse CO2-uitstoot met 2.600 ton kg is afgenomen. Het vervolgens systematisch invulling geven aan energiebesparing heeft in 2023 geleid tot een reductie in CO2-uitstoot uit gasgebruik van 76% (t.o.v. 2016) en een bundeling van geplande energiebesparende maatregelen in de CO2-route kaart. De CO2-Route kaart wordt periodiek geactualiseerd. Het AVL heeft in 2023 subsidie toegekend gekregen uit de DUMAVA-subsidieregeling (waarbij 30% van de investering voor energiebesparende maatregelen kan worden aangevraagd) voor de vervanging van de verlichting door LED-verlichting en het ombouwen van de bestaande luchtbehandelingskasten met stoombevochtiging naar adiabatische bevochtiging. Dit stimuleert de voortgang van de uitrol van onze energiebesparende maatregelen.	
Thema 4	Circulair en spaarzaam met grondstoffen en materialen werken	
Doel	4.1	50% minder primair grondstoffengebruik in 2030 ten opzichte van 2016
Doel	4.4	Maximaal 25% ongesorteerd bedrijfsafval in 2030 + in 2026 reductie van 25% in kg ongesorteerd bedrijfsafval t.o.v. 2018
Uitwerking	Green Teams spelen een belangrijke rol bij dit doel. Een Green Team is een groep collega's van een afdeling, die samenwerken aan de verduurzaming van de afdeling. In het AVL zijn reeds circa tien Green Teams actief. Green Teams werken samen met bijvoorbeeld de milieucoördinatoren, medewerkers infectiepreventie, logistiek en inkoop. Momenteel is een monitoringstool in ontwikkeling om de resultaten en kansen van dit thema beter in kaart te krijgen. Daarnaast zetten wij verschillende acties op voor het verminderen van afvalstromen.	
Thema 5	Verminderen milieubelasting medicatie(gebruik)	
Uitwerking	Door defluraan in de operatieafdeling te vervangen door sevofluraan wordt het gebruik van narcosegas gereduceerd, wat resulteert in een vermindering van maar liefst 94% in de uitstoot van CO2.	

11.2 Interne beheersing processen en procedures

Werken aan kwaliteit van zorg zit in het hart van het AVL. Alle medewerkers werken voortdurend aan het leveren van oncologische zorg van het hoogste niveau, maar er wordt ook van hen verwacht goed voor elkaar te zorgen. Zo is het AVL continu bezig om de zorg voor de patiënt te verbeteren en zijn rol als goed werkgever naar behoren in te vullen.

Hier hoort bij dat het AVL wettelijk verplichte en interne processen en procedures optimaal inricht en structureel opvolgt. Deze kunnen zien op alle aspecten die bij het reilen en zeilen van een zorgaanbieder komen kijken: van specifieke medische protocollen, richtlijnen voor onderzoek met menselijk weefsel, en algemene werkvoorschriften over de uitgifte van oncolytica, tot privacyrichtlijnen, en gedragsregels omtrent onderlinge bejegening. Deze zijn cruciaal voor de dagelijkse praktijk van zowel de onderzoeks- als de zorgkant van de organisatie en zijn daarom aan periodieke herziening onderhevig.

11.3 Kwaliteitsbeheersing

Kwaliteitsmanagementsysteem

Kwaliteit van zorg staat hoog in het vaandel in het AVL. Om de kwaliteit van zorg continu te verbeteren, hanteert het AVL een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS). Dit sluit aan bij de strategie 2030, “a cure for every cancer and excellent care for every patient”. Alle medewerkers werken continu aan het leveren van oncologische zorg van het hoogste niveau. We zijn voortdurend bezig om onze zorg te verbeteren. Continu verbeteren doen we middels het doorlopen van de PDCA-cyclus: plan-do-check-act. Het AVL heeft een eigen normenkader geïntroduceerd (KMS_AVL) met op maat gesneden kwaliteitscriteria, die bij ons instituut passen. Wij worden door externe organisaties getoetst of we voldoen aan de gestelde normen.

Belangrijke externe mijlpalen en visitaties met betrekking tot kwaliteitsbeheersing in 2023 waren de volgende:

- In juni 2023 hebben onafhankelijke experts van DNV gecontroleerd of het veiligheid-managementsysteem (NEN-8009) als onderdeel van het KMS_AVL voldoet aan de eisen. Deze check vindt jaarlijks plaats en ook in 2023 is deze succesvol afgesloten.
- In november 2023 hebben we de voortgang op de verbeterpunten van de accreditatievisit van de OECI in 2022 gerapporteerd. De OECI heeft hier akkoord op gegeven.
- Het AVL is opnieuw erkend als expertisecentrum voor meerdere zeldzame tumoren.
- Diverse afdelingen zijn gecertificeerd volgens extern getoetste kwaliteits- en veiligheidsnormen die specifiek zijn toegespitst op de werkprocessen van de betreffende afdeling. In 2023 zijn de afdelingen Apotheek, Algemeen Klinisch Lab (AKL), Pathologie en het Onderzoeks- en Behandelcentrum succesvol getoetst

Kwaliteitskoepel

Sinds 2016 is binnen het AVL de Kwaliteitskoepel actief: een commissie waarin Raad van Bestuur, clusterleiding van de zorgclusters, bestuur medische staf en afvaardiging van de zorgzeggenschapsraad vertegenwoordigd zijn. De Kwaliteitskoepel agendeert allerlei onderwerpen op het op het terrein van kwaliteit en patiëntveiligheid. Vier keer per jaar sluiten kwaliteitscommissies aan bij de kwaliteitskoepel. Enkele activiteiten van de kwaliteitskoepel in 2023 waren de volgende:

- Continu verbeteren op thema's die van belang zijn voor de kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid, zoals o.a medicatieveiligheid, spoedzorg en de zorg voor kwetsbare ouderen,
- Samen met de Patiëntenraad werken aan een vernieuwde visie op patiëntparticipatie,
- We leren van elkaar in een waarderende omgeving: niet alleen leren van zaken die niet goed gaan, maar ook leren van zaken die goed gaan,
- Optimalisatie van het digitale systeem (Zenya) dat het KMS_AVL ondersteunt,
- Werken aan de borging van de governance voor de kwaliteit van zorg; verduidelijking van de organisatie van kwaliteit en verheldering van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden daarin.

Calamiteiten in de patiëntenzorg

Dagelijks zijn de medewerkers van het AVL bezig de zorg zo veilig mogelijk te maken. Als er toch iets (bijna) misgaat, wordt dit gemeld zodat er onderzoek naar gedaan kan worden, om ervan te leren. De

Calamiteitencommissie onderzoekt dergelijke incidenten en stelt, samen met de Raad van Bestuur en management, vast welke verbeteringen gewenst of nodig zijn om de kans op herhaling van het incident te verkleinen. In de slotbijeenkomst wordt ook gereflecteerd welke lessen hieruit geleerd kunnen worden.

In 2024 gaan we verder onderzoeken hoe we goede voorbeelden en geleerde lessen nog breder in de organisatie met elkaar kunnen delen.

11.4 Automatisering

Per 1 januari 2023 is het ERP (financiële systeem) vernieuwd, waarbij SAP is vervangen door AFAS. De HR-processen en financiële processen worden nu ondersteund door één ICT-systeem.

Op 3 februari 2023 is de nieuwe versie van het Elektronisch Patiënten Dossier (EPD) HiX 6.3 succesvol in gebruik genomen. Eind 2023 is het AVL gestart met een verkenning naar standaardisatie van het EPD HiX in plaats van de huidige maatwerk inrichting. In 2024 wordt hierover een besluit genomen.

In 2023 heeft het AVL succesvol het VIPP5-traject afgerond, waardoor het AVL een belangrijke stap heeft gezet in de digitale informatie-uitwisseling met de patiënt en tussen zorginstellingen onderling.

In het kader van het programma Digital Oncology is er een datalakehouse opgezet en wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het cloud competence center. Doel is deze nieuwe infrastructuur breder in het zetten binnen het AVL. Een aantal onderzoeksgroepen maken gebruik van cloudopslag.

In 2023 is de ICT-afdeling gestart met de implementatie van Agile werken, met als doel diensten te leveren die nog beter aansluiten op de behoeftes vanuit de organisatie en experts meer in de lead te zetten voor de doorontwikkeling van het ICT-landschap. Tevens kan het bijdragen aan het AVL als aantrekkelijke ICT-werkgever.

Tenslotte lopen achter de schermen continu diverse projecten om de continuïteit en toekomstbestendigheid van de ICT-dienstverlening te garanderen, waaronder netwerksegmentatie en het onderhoud aan de werkplekken en het fysieke en virtuele serverpark.

JAARVERSLAGGEVING 2023

STICHTING HET NEDERLANDS KANKER INSTITUUT-ANTONI VAN LEEUWENHOEK ZIEKENHUIS

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023

Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023

1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

		31 december 2023	31 december 2022
		x € 1.000	x € 1.000
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(1)		
Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom		2.950	3.442
Materiële vaste activa	(2)		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		116.148	119.796
Machines en installaties		47.902	44.661
Andere vaste bedrijfs middelen		66.421	59.846
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		12.718	20.429
		243.189	244.732
Financiële vaste activa	(3)		
Andere deelnemingen		145	160
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		2.435	2.336
Overige vorderingen		712	744
		3.292	3.240
		249.431	251.414
Vlottende activa			
Voorraden	(4)		
Gereed product en handelsgoederen		8.889	8.437
Grond- en hulpstoffen		1.053	772
		9.942	9.209
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	(5)	7.373	7.998
Vorderingen	(6)		
Op handelsdebiteuren		23.067	32.591
Belastingen en premies sociale verzekeringen		174	3
Overige vorderingen		71.624	50.473
Overlopende activa		26.439	19.923
		121.304	102.990
Effecten	(7)	13.385	12.276
Liquide middelen	(8)	50.096	23.071
		202.100	155.544
		451.531	406.958

		31 december 2023		31 december 2022	
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
PASSIVA					
Groepsvermogen	(9)				
Gestort en opgevraagd kapitaal		3.055		3.055	
Bestemmingsreserve(s)		25.656		25.596	
Overige reserves		80.687		77.328	
Totaal groepsvermogen			109.398		105.979
Aandeel van derden in het groepsvermogen			3.704		3.643
Voorzieningen	(10)				
Overige			8.605		6.328
Langlopende schulden	(11)				
Overige schulden		11.596		12.635	
Schulden aan banken		41.216		45.772	
			52.812		58.407
Kortlopende schulden	(12)				
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)		8.130		8.031	
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten		10.037		3.603	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		21.866		6.923	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		13.534		10.935	
Schulden terzake van pensioenen		8.424		7.796	
Overige schulden		206.328		189.893	
Overige passiva		8.693		5.420	
			277.012		232.601
			451.531		406.958

2 GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

		2023		2022	
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	(15)				
Zorgverzekeringswet		308.412		279.726	
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies		22.634		23.092	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		42.285		37.609	
Baten uit onderaanneming		289		284	
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		2.235		2.487	
			375.855		343.198
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	(16)		115.806		110.827
Netto omzet			491.661		454.025
Som der bedrijfsopbrengsten			491.661		454.025
Kosten					
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(17)	22.083		20.105	
Lonen en salarissen	(18)	193.693		181.298	
Sociale lasten	(19)	27.822		25.476	
Pensioenlasten	(20)	17.108		16.280	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(21)	28.845		28.236	
Overige bedrijfskosten	(22)	199.892		184.815	
Som der bedrijfslasten			489.443		456.210
Bedrijfsresultaat			2.218		-2.185
Opbrengst van vorderingen die niet tot de vaste activa behoren en van effecten	(23)	1.041		341	
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	(24)	170		868	
transporteren			1.211		1.209

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Transport		1.211		1.209
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten (25)	1.145		-2.131	
Rentelasten en soortgelijke kosten (26)	-1.068		-1.327	
Financiële baten en lasten		1.288		-2.249
Resultaat voor belastingen		3.506		-4.434
Belastingen (27)		-26		1
Geconsolideerd resultaat na belastingen		3.480		-4.433
Aandeel derden in het resultaat (28)		-61		1
Resultaat toekomend aan rechtspersoon		3.419		-4.432

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):				
Mutatie bestemmingsfondsen	60		-1.309	
Algemene en overige reserves	3.359		-3.123	
		3.419		-4.432

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Transport		27.025		-12.700
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Financieringsactiviteiten		0		0
		<u>27.025</u>		<u>-12.700</u>

Samenstelling geldmiddelen

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Liquide middelen per 1 januari	23.071		35.771	
Stand geldmiddelen per 31 december	50.096		23.071	
		<u>27.025</u>		<u>-12.700</u>

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Geconsolideerde netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de geconsolideerde eenheid	3.419	-4.432
Totaal mutatie eigen vermogen van de instelling	3.419	-4.432

Aansluiting geconsolideerd-enkelvoudig vermogen 31 december

	Eigen vermogen 31-12-2023	Eigen vermogen 31-12-2022	Mutatie
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	106.066	102.778	3.288
Enkelvoudig vermogen - inclusief Biomed Oncologie Beheer B.V.	106.066	102.778	3.288
Stichting VLK	181	181	0
Stichting Antoni van Leeuwenhoek Fonds	2.387	2.224	163
Minderheidsbelang van derden	3.704	3.643	61
Groepsvermogen	112.338	108.826	3.512

Het geconsolideerde vermogen wijkt in 2023 met €0,763 miljoen (2022: €0,796 miljoen) af als gevolg van een bijdrage vanuit AVL fonds in 2016 aan het NKI-AVL voor bouwdeel S van €1 miljoen. In de enkelvoudige jaarrekening is deze als een schuld opgenomen en valt geleidelijk vrij om de afschrijvingen van het bouwdeel te compenseren. In het geconsolideerde vermogen is de oorspronkelijke €1 miljoen opgenomen als bestemmingsreserve, die jaarlijks vermindert in overeenstemming met de vrijval van de schuld. Daarmee wordt het verschil in vermogen tussen geconsolideerd en enkelvoudig jaarlijks minder. In 2023 is deze vrijval €32 duizend.

Het resultaat is als volgt aan te sluiten:

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis = 3.288 duizend

Stichting VLK = €0 duizend.

Stichting AVL fonds = €163 duizend

Vrijval participatie enkelvoudig jaarrekening AVL fonds = -€32 duizend

Geconsolideerd resultaat: €3.419 duizend

4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERINGEN EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Amsterdam, op het adres Plesmanlaan 121, 1066 CX te Amsterdam. Ingeschreven onder kvk nummer 40530817.

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is een rechtspersoon met een wettelijke taak. De activiteiten van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en de groepsmaatschappijen (de Groep) bestaan voornamelijk uit:

- Patiëntenzorg
- Onderzoek

Het ziekenhuis Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is het hoofd van het concern.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2023

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (MSZ) (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2023 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2023 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis hebben betrekking op:

- 1 Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2022 en evt. eerdere jaren;
- 2 Rechtmatigheidscontroles MSZ 2023;
- 3 Toerekening van contractafspraken met zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.

Bij de omzetbepaling van de diagnose-behandelcombinatie (DBC) zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in de grondslagen van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het rechtmatigheidsonderzoek 2023 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2023 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

De van toepassing zijnde aandachtspunten in de jaarrekening 2023 zijn hierna toegelicht voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2022 en evt. eerdere jaren

St. Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2022 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2023 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2023

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2023 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk de rechtmatigheid van de facturatie 2023 beoordelen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis materieel zijn. Uit deze controles zijn geen materiele onjuistheden geconstateerd.

Daarnaast is St. Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2023 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2024 uitsluitel over dit onderzoek.

3. Toerekening van contractafspraken met zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2023 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2023 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2023 met de contractafspraken 2023, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2023 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2023.

Naar verwachting zullen de afrekeningen van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars niet leiden tot materiële nagekomen effecten. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft de jaren tot 2020 nagenoeg afgerekend.

De CB-regeling 2020 is in 2023 helemaal verwerkt en wordt naar verwachting begin 2024 verrekend.

Continuïteitsveronderstelling

De geconsolideerde jaarrekening 2023 van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar behoudens aanvullingen en verduidelijking.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Onderhandenwerk uit hoofde van DBC zorgproducten
- De bedrijfswaarde bepaling
- Schadelast prognose
- Voorzieningen

De grondslagen van de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de cijfers opgenomen van:

Naam entiteit (allen met zetel in Amsterdam)	% zeggenschap	Eigen vermogen	Resultaat
Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis		€106 miljoen	€3,3 miljoen
Stichting Van Leeuwenhoek Kliniek	100%	€0,2 miljoen	€0 miljoen
Stichting Antoni van Leeuwenhoek Fonds	100%	€2,4 miljoen	€0,2 miljoen
Biomed Oncologie Beheer B.V.	100%	€4,6 miljoen	€0,9 miljoen
Di-Acetyl M B.V.	51% (dochter van Biomed Oncologie Beheer B.V.)	€7,6 miljoen (49% van het eigen vermogen komt tot uiting onder het eigen vermogen als aandeel van derden in het groepsvermogen)	€0,1 miljoen

Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Met deze jaarrekening bevorderen wij de transparantie naar onze stakeholders toe wat betreft onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De financiële verslaglegging is opgesteld conform de wettelijke bepalingen opgenomen in Boek 2 BW en de regeling Jaarverslaglegging Zorginstellingen.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de verkregen activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de reële waarde van de verkregen activa en verplichtingen is sprake van goodwill welke wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van de afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

Sinds 1 januari 2022 is de vrijstelling om steunstichtingen buiten de consolidatie te laten komen te vervallen. Dit heeft als gevolg dat vanaf 1 januari 2022 het AVL fonds wordt opgenomen in de geconsolideerde cijfers, evenals de vergelijkende cijfers. Bij de stichtingen SFN en FWMO heeft de stichting NKI-AVL geen zeggenschap, waardoor zij niet worden meegenomen in de consolidatie. Voor 2023 is dit ongewijzigd.

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis te Amsterdam

De stichting heeft geen overheersende zeggenschap over de volgende verbonden steunstichtingen die daarom niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation (wordt geconsolideerd met KWF)
- Stichting Fondsen Nederlands Kankerinstituut
- Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Medisch Onderzoek

De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen die niet in de consolidatie betrokken zijn, omdat hier sprake is van een minderheidsbelang.

- Stichting de Plantijn (voorheen Medisch Centrum Slotervaart)
- Stichting CPCT

De stichting heeft de volgende verbonden stichting die niet wordt geconsolideerd vanwege de verwaarloosbare omvang

- Stichting Gasthuis Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis
- Stichting Hendrika Roet Fonds

Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation

Gevestigd te Plesmanlaan 121, 1066 CX te Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteiten: het werven van middelen voor de financiering van onderzoek in Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, in nauwe samenwerking met KWF Kankerbestrijding.

Stichting Fondsen Nederlands Kankerinstituut

Gevestigd te Plesmanlaan 121, 1066 CX te Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteiten: bijdragen aan het structureel oplossen van het kankerprobleem door het verlenen van financiële steun ten behoeve van het kankeronderzoek aan de te Amsterdam gevestigde Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Medisch Onderzoek

Gevestigd te Plesmanlaan 121, 1066 CX te Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteiten: het verlenen van bijstand aan de te Amsterdam gevestigde Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis, meer specifiek het bedrijfs onderdeel Het Nederlands Kankerinstituut en het ter beschikking stellen van middelen bestemd voor wetenschappelijk onderzoek aan het NKI-AVL, het bedrijfs onderdeel Het Nederlands Kankerinstituut.

Stichting Plantijn (voorheen Stichting Medisch Centrum Slotervaart

Gevestigd: Plesmanlaan 121, 1066 CX Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteit: Beheer van onroerend goed, waarvanuit parkeerdiensten worden aangeboden voor personeel en patiënten van de omliggende zorgfuncties.

Stichting CPCT

Gevestigd: Dr. Molewaterplein 40 Kamer NT-551, 3015 GD, Rotterdam

Rechtsvorm: Stichting

Kernactiviteit: het verbeteren van de therapie en patiëntenzorg op het gebied van oncologie, alsmede de efficiëntie van moleculair gebaseerde kankerbehandelingen voor alle patiënten met kanker, en meer in het bijzonder het bieden van toegang tot een tumor DNA analyse aan alle kankerpatiënten om de positieve effecten van de therapie te verbeteren en om aan iedere patiënt met kanker een behandeling op maat aan te bieden.

Stichting Gasthuis Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis

Gevestigd: Plesmanlaan 123, 1066 CX, Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Het Gasthuis, geopend in 1990, biedt logies aan familie en/of vrienden van patiënten die in het Antoni van Leeuwenhoek (AvL) verblijven, evenals aan patiënten die poliklinisch worden behandeld. Het Gasthuis concept gaat er van uit dat de fysieke omgeving een positief verschil kan maken in de manier waarop de patiënt herstelt of zich aanpast aan bijzondere acute of chronische omstandigheden. Het beleid is om de gastenkamers tegen een zo laag mogelijke prijs aan te bieden.

Stichting Hendrika Roet Fonds

Gevestigd te Plesmanlaan 121, 1066 CX, Amsterdam

Rechtsvorm: Stichting

Het verlenen van financiële ondersteuning aan de statutair te Amsterdam gevestigde vereniging "Het Nederlands Kankerinstituut" - (of haar rechtsopvolger) teneinde met deze financiële middelen onderzoek te verrichten naar borstkanker.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar zorginstelling Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de instelling en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting van de balans is gespecificeerd. De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het eind van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

Na de eerste opname wordt software gewaardeerd tegen het bedrag van de bestede kosten verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. Overige immateriële vaste activa worden vanaf de datum van ingebruikname lineair over de geschatte economische levensduur ten laste van het resultaat afgeschreven. De geactiveerde kosten en goodwill worden volgens het lineaire systeem afgeschreven. De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom : 20%

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Bij research projecten wordt de restwaarde van een investering veel al op nul geschat aan het einde van het project, waardoor de hele waarde van de investering over de duur van het project wordt afgeschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting. In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2-10%.
- Machines en installaties : 5-10%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen en inventaris : 10-20%.

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen.

De materiële vaste activa waarvan de instelling en haar groepsmaatschappijen op grond van een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als lang lopende schulden opgenomen.

Groot onderhoud:

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode, doch niet lager dan nihil. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde, zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten enkel primaire financiële instrumenten (zoals handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten). Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft binnen haar financiële instrumenten geen contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de laatste verkrijgingsprijs of tegen lagere opbrengstwaarde. Er is geen sprake van een voorziening incourantheid.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk DBC-zorgproducten (zijnde tussentijds afgeleid zorgproduct) betreffen de in 2023 geopende DBC-zorgproducten welke ultimo 2023 nog niet waren afgesloten.

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Indien er sprake is van een plafondoverschrijding met de verzekeraar, wordt er een verliesvoorziening bepaald ter hoogte van de overschrijding.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Deze wordt bepaald ultimo van het boekjaar op basis van een gedegen analyse van de openstaande posten.

Effecten

Effecten die deel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde (beurswaarde per balansdatum) waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de resultatenrekening worden verantwoord. De transactiekosten zijn verwerkt in de eerste waardering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Algemene en overige reserves, Bestemmingsreserves.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Bestemmingsreserve(s)

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Algemene reserve en overige reserves

Onder algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Aandeel van derden in het groepsvermogen

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de resultatenrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde.

De gehanteerde disconteringsvoet is 3,2%. De oprenting van de voorziening is in het verloopoverzicht niet apart weergegeven, wegens de marginale omvang van de oprenting als gevolg van de lage verdisconteringsvoet. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen, indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening transitievergoeding

Iedere medewerker met een tijdelijk dienstverband heeft recht op een transitievergoeding als de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd of niet verlengd wordt door het instituut. Sinds 1 januari 2020 is voor alle werknemers met een tijdelijk dienstverband de opbouw 1/3de maandsalaris per jaar (onvolledige dienstjaren naar rato). Dit geldt ook voor de arbeidsovereenkomsten die korter dan een jaar duren, dan wordt de transitievergoeding naar rato berekend. Vanwege de beperkte omvang is geen discontering van de transitievergoedingen toegepast. Voor projectmedewerkers wordt deze voorziening ook gevormd, maar wordt deze gecompenseerd door een vordering op de projecten.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen exclusief gratificaties bij pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,2%. In lijn met de huidige ontwikkelingen is de lange termijn salarisindexatie verhoogd naar 2,5%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100 % loonbetaling gedurende het eerste jaar en 70 % gedurende het tweede jaar. Op het einde van het tweede ziekte jaar wordt uitgegaan dat er transitievergoeding plaatsvindt. Vanwege de beperkte omvang is geen discontering van de transitievergoeding toegepast.

WGA Voorziening

WGA voorziening (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten): met ingang van 1 januari 2020 heeft Stichting Nederlands Kanker Instituut - Het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis zich niet meer verzekerd voor de WGA. De instroom van de WGA vindt plaats sinds 1 januari 2022. Conform wettelijke vereisten heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis een borgsteller aangetrokken die garant staat voor de uitkeringen aan de werknemers die vanaf 2022 in de WGA instromen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,2%.

Voorziening Generatiebeleid

Conform de CAO Ziekenhuizen 2021-2023 heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis een regeling generatiebeleid. Volgens deze regeling kunnen medewerkers vanaf 5 jaar voor AOW-gerechtigde leeftijd en indien de medewerkers 8 jaar aaneengesloten in dienst zijn geweest bij een werkgever die aangesloten is bij de CAO-Ziekenhuizen 4 tot 9 uur minder gaan werken. De medewerkers krijgen de helft van deze uren wel door betaald. In 2023 is Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis begonnen met het opbouwen van een voorziening voor alle potentiële deelnemers aan het generatiebeleid. Hiervoor is het uitgangspunt dat voor deelnemers die binnen acht jaar zullen mogen gaan deelnemen de voorziening lineair zal worden opgebouwd vanaf 1 januari 2023 tot het moment van potentiële deelname. Op deze wijze zal de voorziening in een aantal jaar geleidelijk worden opgebouwd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepasseerd onder de langlopende overige schulden. Het kortlopende deel (< 1 jaar) van de investeringssubsidies wordt gepasseerd onder de kortlopende schulden. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de verwachte gebruiksduur van deze activa ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

NKI groepsleiders of AVL Principal Investigators (PI) mogen een reserve op hun naam hebben staan. Dit wordt gerubriceerd als nog te betalen projectfinanciering en betreft overgebleven gelden uit afgesloten projecten die voor onderzoek bestemd zijn. Bij vertrek of pensionering van een groepsleider of PI wordt per situatie bekeken waar het onderzoek en dus ook de reserves naar overgeheveld zullen worden (dit kan betekenen dat de reserve wordt overgedragen aan een andere organisatie indien de groepsleider of PI het onderzoek elders voortzet).

Belastingen

De belastingen over het resultaat worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten, verliesverrekening uit voorgaande jaren en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. Alle entiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting, behalve Biomed Oncology Beheer B.V. en Di-AcetylM B.V..

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijke economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening).

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheids- en exploitatiesubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten (onderhanden projecten) zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Lasten

De bedrijfslasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Deelname aan Zorg en Welzijn is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis valt. De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar af gefinancierd door middel van (ten minste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloon regeling met - voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 25,8% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise ad €14.714 (2022 €13.343). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op €128.810 (2022 €114.866). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 12,9% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van Zorg en Welzijn bedraagt ultimo 2023 volgens opgave van het fonds 106,3%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen en aan derden betaalde (te betalen) interest en de waardeveranderingen vanuit de effectenportefeuille. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Aandeel resultaat van onderneming waarin wordt deelgenomen

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis wordt toegerekend.

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij de deelneming(en) geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

GRONDSLAGEN VAN SEGMENTERING

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten: Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van vast percentage te weten NKI 23%, AVL 77%;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van vast percentage te weten NKI 23% AVL 77%;
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van vast percentage te weten NKI 25%. AVL 75%.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

GRONDSLAGEN WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	3.442	3.757
Bij: investeringen	888	907
Af: afschrijvingen	-1.380	-1.222
Boekwaarde per 31 december	2.950	3.442

In 2023 is er voor €0,9 miljoen aan software lasten geactiveerd. Deze software lasten bestaan deels uit investeringen in diverse nieuwe software (€0,3 miljoen) en deels uit kosten voor upgrades van de huidige software (€0,6 miljoen).

	Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom
	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2023	
- aanschafwaarde	6.477
- cumulatieve afschrijvingen	-3.035
	3.442
Mutaties	
Bij: investeringen	888
Afschrijvingen	-1.380
	-492
Boekwaarde per 31 december 2023	
- aanschafwaarde	7.365
- cumulatieve afschrijvingen	-4.415
	2.950

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	244.732	242.519
Bij: investeringen	27.346	30.443
Af: afschrijvingen	-29.269	-28.670
Af: desinvesteringen	-60	0
Gereedgekomen OHW	440	440
Boekwaarde per 31 december	243.189	244.732

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht hieronder. In 2023 is €27,3 miljoen geïnvesteerd. Binnen de categorie bedrijfsgebouwen en terreinen is €0,5 miljoen geïnvesteerd. Binnen de categorie machines & installaties is €4,8 miljoen geïnvesteerd. Binnen de categorie andere vaste bedrijfsmiddelen en inventaris is €13,9 miljoen geïnvesteerd. Dit betreft o.a. hardware voor de HIX-update, een nieuw ERP, een versneller B4 en MR linac. Binnen de categorie vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering is €8,1 miljoen geïnvesteerd. Dit is met name gerelateerd aan de Whole body Petscan en een nieuwe versneller.

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materiële vaste activa	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	238.179	81.243	132.316	20.429	472.167
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-118.383	-36.583	-72.469	0	-227.435
	119.796	44.660	59.847	20.429	244.732
Mutaties					
Bij: investeringen	547	4.814	13.932	8.053	27.346
Af: desinvesteringen	-40	-20	0	0	-60
Gereedgekomen OHW	5.627	2.952	7.625	-15.764	440
Afschrijvingen	-10.039	-4.247	-14.983	0	-29.269
Terugname geheel afgeschreven activa aanschafwaarde:	-4.163	-2.406	-13.823	0	-20.392
Terugname geheel afgeschreven activa cumulatieve afschrijving	4.420	2.149	13.823	0	20.392
	-3.648	3.242	6.574	-7.711	-1.543

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materiële vaste activa	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	240.149	86.583	140.050	12.718	479.500
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-124.001	-38.681	-73.629	0	-236.311
	<u>116.148</u>	<u>47.902</u>	<u>66.421</u>	<u>12.718</u>	<u>243.189</u>

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting hiervan wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen.

Afschrijvingspercentages

	%
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2-10%
Machines en installaties	5-10%
Andere vaste bedrijfs middelen	10-20%
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	0%

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële activa is als volgt:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	3.240	3.090
Opgenomen gelden	-44	46
Afwaardering deelnemingen Modra Pharmaceuticals B.V. en Enceladus B.V.	-15	0
Toevoeging lening U/G	111	104
Boekwaarde per 31 december	<u>3.292</u>	<u>3.240</u>

De volgende mutaties hebben in 2023 plaats gevonden. De eerste wordt veroorzaakt door afname van -€44 duizend aan medische aansprakelijkheid van Centramed, dat is toebedeeld aan het ledenkapitaal in 2023. De tweede mutatie van -€15 duizend betreft de afwaardering deelnemingen van Modra Pharmaceuticals B.V. en Enceladus B.V. welke tevens is geliquideerd. Tenslotte komt de rente toevoeging van €111 duizend van €99 duizend toevoeging aan de lening aan Stichting De Plantijn (voorheen Medisch Centrum Slotervaart) en €12 duizend aan Sirius Medical Systems B.V..

	Andere deelnemingen	Vorderingen op partici- panten en maatschap- pijen waarin wordt deel- genomen	Overige vorderingen	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari 2023	160	2.336	744	3.240
Onttrekking Centramed	0	0	-44	-44
Waardeverminderingen	-15	0	0	-15
Toevoeging lening u/g	0	99	12	111
Stand per 31 december 2023	145	2.435	712	3.292

Toelichting op belangen in andere deelnemingen:

Naam, statutaire zetel	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal -belang	Eigen vermogen	Resultaat
		x € 1.000	%	x € 1.000	x € 1.000
Modra Pharmaceuticals B.V. Amsterdam	Houdstermaatschappij	0	2,23	-4.568	-2.198
CRC bioscreen B.V. Amsterdam	Houdstermaatschappij	9	38,00	-880	-898
Amsterdam Protonen Therapie Centrum B.V. Amsterdam	Protonen therapie	1	33,33	-	-
Sirius Medical Systems B.V. Eindhoven	Medische hulpmiddelen	115	2,60	4.819	-4.038
NGT Holding B.V. Amsterdam	Houdstermaatschappij	2	20,00	-	-3
Immagene B.V. Amsterdam	Farmaceutische producten	9	5,20	-55	-940
Bcon Medical B.V. Rosmalen	Houdstermaatschappij	9	47,00	-64	-82
Rsouth Antibodies B.V. Maartensdijk	Farmaceutische producten	0	5,20	1.897	6.306
Cell Control B.V. Utrecht	Farmaceutische producten	0	10,00	-	-

De definitieve resultaten uit deelnemingen zijn bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening voor alle minderheidsbelangen nog niet bekend. Van onderstaande deelnemingen betreft laatst bekende resultaten boekjaar 2022:

- CRC Bioscreen B.V.
- Immagene B.V.
- Rsouth Antibodies B.V.
- NGT Holding B.V.
- Sirius Medical Systems B.V.
- Bcon Medical B.V.

Modra Pharmaceuticals Holding B.V. is volledig afgewaardeerd i.v.m. negatief eigen vermogen.

Enceladus B.V. en Impact B.V. zijn ontbonden in 2023.

Bij Amsterdam Protonen Therapie Centrum B.V. waren geen activiteiten. Van Cell Control B.V. zijn nog geen cijfers bekend. Eind 2023 is overeen gekomen een belang te nemen in 51X Therapeutics B.V..Er hebben nog geen activiteiten plaats gevonden.

Alle deelnemingen zijn tegen historische kostprijs gewaardeerd. Bij invloed van betekenis van minimaal 20% dient gewaardeerd te worden op nettovermogenswaarde.

- Voor CRC Bioscreen B.V. is het huidige percentage stemgerechtigde aandelen 6%, het percentage certificaten (zonder stem) in een STAK is 32%. Tezamen met een call-optie van 15% heeft de Stichting hiermee invloed van betekenis (namelijk 21%). Vanwege geringe activiteit momenteel (nog) geen verschil in waardering.
- APTC heeft geen activiteit, de nettovermogenswaarde komt overeen met historische kostprijs.
- Voor Bcon Medical B.V. : 47% stemgerechtigde aandelen.
- Voor NGT Holding B.V. : geen stemgerechtigde aandelen.
- 51X Therapeutics B.V. nog geen activiteit in 2023, nettovermogenswaarde komt overeen met historische kostprijs.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad dure medicijnen	6.989	6.674
Voorraad medische- en kantoorartikelen	1.697	1.576
Overige voorraad medicijnen	203	187
	<u>8.889</u>	<u>8.437</u>

De totale voorraad is gestegen met €0,4 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door een toename van de dure geneesmiddelen. Een voorziening voor incourantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen	1.053	772
-----------------------	-------	-----

De stijging in voorraad grond- en hulpstoffen wordt veroorzaakt door een hogere voorraad aan grondstoffen voor de productie van geneesmiddelen.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
vrij segment	27.439	26.340
af: ontvangen voorschotten	-29.481	-21.945
af: schadelast overschrijding	-622	0
totaal OHW zorgverzekeraars	<u>-2.664</u>	<u>4.395</u>
 vordering	 7.373	 7.998
schuld	-10.037	-3.603
totaal OHW zorgverzekeraars	<u>-2.664</u>	<u>4.395</u>

Het onderhanden werk DBC zorgproducten betreft in 2023 DBC-zorgproducten, welke ultimo 2023 niet waren afgesloten. Hierop is de bevoorschotting op het onderhanden werk door de zorgverzekeraars en de schadelastoverschrijding van 2023 in mindering gebracht. De mutatie in het onderhanden werk is mede veroorzaakt door een verhoogde bevoorschotting. Hierdoor zijn op zorgverzekeraar niveau twee van de OHW-posities per saldo een schuld en gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

6. Vorderingen

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Op handelsdebiteuren		
Vorderingen op debiteuren	23.067	32.591

De handelsdebiteuren bestonden voor €12,4 miljoen uit zorgverzekeraars per 31 december 2023 vergeleken met €22,7 miljoen per 31 december 2022.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Vennootschapsbelasting	13	3
Omzetbelasting	119	0
Overige belastingen	42	0
	<u>174</u>	<u>3</u>

Dit betreft vennootschapsbelasting bij Di-AcetylM B.V. en Biomed Beheer B.V. en omzetbelasting bij Di-AcetylM B.V. De overige belastingen betreffen dividendbelasting bij NKI-AVL en AVL fonds.

Overige vorderingen

Nog te factureren	54.644	34.762
Trajectkaart NS/GVB	12	58
Nog te ontvangen projectfinanciering	16.968	15.613
Overige nog te ontvangen bedragen	0	40
	<u>71.624</u>	<u>50.473</u>

De nog te factureren stand eind 2023 betreft facturen aan zorgverzekeraars voor DGM en MSZ producten in het B-segment. De nog te ontvangen projectfinanciering is gestegen met 8,7% t.o.v. vorig jaar.

Overlopende activa

Personeelsgerelateerde vorderingen	1.719	1.752
Nog te ontvangen bedragen	10.349	10.188
Nog te ontvangen rente obligaties	47	38
Nog te ontvangen Stichting Fondsen NKI	965	0
Nog te ontvangen deposito	5.000	0
Vooruitbetaalde bedragen	8.359	7.945
	<u>26.439</u>	<u>19.923</u>

Onder nog te ontvangen deposito vallen een 3 maands en een 6 maands geldmarktdeposito van Di-AcetylM B.V. van respectievelijk €1 miljoen (tot 20 maart 2023) en €4 miljoen (tot 20 juni 2023) geplaatst bij ABN AMRO Bank. De overige overlopende activa eind 2023 zijn in lijn met de overlopende activa eind 2022.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
7. Effecten		
Obligaties, beursgenoteerd	9.333	8.677
Overige effecten, beursgenoteerd	4.052	3.599
Totaal effecten	13.385	12.276

In 2023 neemt de waarde van de effectenportefeuille toe met €1,1 miljoen tot €13,4 miljoen (gewaardeerd tegen de beurswaarde). De beleggingsportefeuille van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis wordt beheerd door ING Investment Management en heeft een defensief profiel. Deze beleggingsportefeuille vindt zijn oorsprong in het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI, waar een bestemmingsreserve voor is gevormd. Voor de achtergrond wordt verwezen naar toelichting 9. Groepsvermogen.

De beleggingsportefeuille van AVL fonds wordt beheerd door ABN AMRO MeesPierson met defensief mandaat. Over 2023 is een positief beleggingsresultaat behaald. Door de consolidatie van AVL Fonds wordt €2,2 miljoen opgeteld bij de beleggingsportefeuille van NKI-AVL in 2022 en 2023.

De effecten staan geheel ter vrije beschikking van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

8. Liquide middelen

Bankrekeningen	50.085	23.068
Kas	11	3
	50.096	23.071

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de organisatie. Er is nog wel een bankgarantie opgenomen voor Centrum voor Zorg voor het centrum voor vroegdiagnostiek voor €121 duizend. In aanvulling op de liquide middelen kan er worden beschikt over een werkkapitaalkrediet en een investeringsfaciliteit. Per jaareinde is er geen bedrag opgenomen onder het werkkapitaalkrediet noch onder de investeringsfaciliteit. De zekerheden die gelden voor de langlopende leningen zijn ook van toepassing op bovengenoemde kredieten. De zekerheden worden gespecificeerd onder toelichting 11. Langlopende schulden.

PASSIVA

9. Groepsvermogen

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	3.055	3.055
Bestemmingsreserve(s)	25.656	25.596
Algemene en overige reserves	80.687	77.328
Totaal eigen vermogen	109.398	105.979
Aandeel van derden in het groepsvermogen		
Aandeel van derden	3.704	3.643
Totaal groepsvermogen	113.102	109.622

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1 januari 2022	Onttrekking	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	5.628	0	-361	0	5.267
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	0	11.200
Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum	5.503	0	-298	0	5.205
Bestemmingsreserve koersverschillen NKI	777	0	-677	0	100
Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF	0	0	0	2.804	2.804
Bestemmingsreserve koersverschillen AVL fonds	165	0	59	0	224
Bestemmingsreserve AVL fonds bouwdeel S	828	0	-32	0	796
	24.101	0	-1.309	2.804	25.596

	Saldo per 1 januari 2023	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	5.267	0	-228	0	5.039
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	0	11.200
Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum	5.205	0	-300	0	4.905
Bestemmingsreserve koersverschillen NKI	100	0	894	0	994
Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF	2.804	0	-324	0	2.480
Bestemmingsreserve koersverschillen AVL fonds	224	0	50	0	274
Bestemmingsreserve AVL fonds bouwdeel S	796	0	-32	0	764
Totaal bestemmingsreserves	25.596	0	60	0	25.656

Bestemmingsreserve innovatieve projecten

Dit is een reserve voor innovatieve projecten. De komende jaren zal dit verder worden aangesproken voor afschrijvingen van diverse projecten binnen de stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI

Medio 1988 is door Stichting Het Nederlands Kanker Instituut een premieobligatielening van €124,79 miljoen uitgegeven. Op de obligatielening werd geen rente vergoed. De aflossing heeft op 2 juni 1998 plaatsgevonden. Met deze financiële transactie is een voordelig resultaat gerealiseerd van €11,2 miljoen dat als Fonds Wetenschappelijk Onderzoek wordt beheerd. De opbrengst van dit vermogen komt ten goede aan de exploitatie van het research laboratorium.

Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum

De bestemmingsreserve farmaceutisch centrum is gevormd voor Farmaceutisch Centrum dat in 2020 is gerealiseerd. Hierin worden ondergebracht het Farmaceutisch Centrum, het goederenontvangstcentrum en een Multi Equipment Room (MER). Deze reserve is gevormd in 2013 en is aangewend in 2018 en bedroeg €6 miljoen. De reserve zal over een periode van 20 jaar benut worden om de afschrijvingslasten te dekken.

Bestemmingsreserve koersverschillen NKI

Bij het Nederlands Kanker Instituut worden de ongerealiseerde winsten in de bestemmingsreserve koersverschillen geboekt.

Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF

Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt voor vervolg van onderzoek van voormalig NLADF. In 2023 is €0,3 miljoen aangewend hiervoor.

Bestemmingsreserve koersverschillen AVL fonds

Bij het AVL Fonds worden de ongerealiseerde winsten in de bestemmingsreserve koersverschillen geboekt.

Bestemmingsreserve AVL fonds bouwdeel S

Deze reserve is gevormd van de middelen die door AVL Fonds zijn geschonken voor de financiering van bouwdeel S van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Algemene reserves

	Saldo per 1 januari 2022	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve AVL	73.099	-2.804	-3.342	0	66.953
Algemene reserve NKI	6.232	0	1.002	0	7.234
Overige reserves	3.924	0	-783	0	3.141
Totaal algemene en overige reserves	83.255	-2.804	-3.123	0	77.328

	Saldo per 1 januari 2023	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve AVL	67.924	0	2.798	0	70.722
Algemene reserve NKI	7.234	0	-357	0	6.877
Overige reserves	2.170	0	918	0	3.088
Totaal algemene reserves	77.328	0	3.359	0	80.687

Het resultaat van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale resultaat betreft het netto resultaat toekomend aan de instelling. De algemene reserves zijn geormerkte gelden ten behoeve van de zorg / onderzoek.

In de overige reserves zijn de resultaten van de van Leeuwenhoek Kliniek en AVL Fonds toegevoegd.

Het resultaat van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale resultaat betreft het netto resultaat toekomend aan de instelling.

De algemene reserves zijn geormerkte gelden ten behoeve van de zorg / onderzoek.

In het geconsolideerde vermogen is het vermogen van deelneming Di-AcetylM B.V. inbegrepen. Op de besteding van het vermogen van deze deelneming rust een beklemming. Dit deel van het vermogen betreft daarmee in feite een bestemmingsfonds. Het aandeel in het vermogen waar de beklemming op rust vertegenwoordigt een bedrag van €3,9 miljoen en is inbegrepen in de Algemene reserve.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Aandeel van derden in het groepsvermogen		
Stand per 1 januari	3.643	3.644
Aandeel derden in het resultaat	61	-1
Stand per 31 december	3.704	3.643

Het resultaat in 2023 betreft het aandeel van derden in het resultaat van Di-AcetylM B.V..

10. Voorzieningen

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Overige		
Voorziening transitievergoeding	1.233	1.012
WGA voorziening	3.186	2.356
Voorziening generatiebeleid	1.455	549
Voorziening Jubileum uitkeringen	1.817	1.436
Voorziening langdurig zieken	914	975
	<u>8.605</u>	<u>6.328</u>

	Saldo per 1 januari 2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings-voet	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Voorziening						
transitievergoeding	1.012	888	-667	0	0	1.233
WGA voorziening	2.356	1.183	-353	0	0	3.186
Voorziening generatiebeleid	549	1.275	-369	0	0	1.455
Voorziening Jubileum uitkeringen	1.436	494	-113	0	0	1.817
Voorziening langdurig zieken	975	270	-331	0	0	914
Totaal voorzieningen	<u>6.328</u>	<u>4.110</u>	<u>-1.833</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.605</u>

Onderstaand toegelicht in welke mate de voorzieningen als langlopend dienen te worden beschouwd:

< 1 jaar	: €2,5 miljoen
> 1 jaar	: €6,1 miljoen
> 5 jaar	: €2,0 miljoen

Voorziening transitievergoeding

De vergoeding in 2023 is maximaal €89 duizend bruto. In 2023 is er €888 duizend toegevoegd aan de voorziening en €667 duizend onttrokken.

WGA voorziening

De voorziening is opgebouwd aan de hand van een gerealiseerde instroom van 10 werknemers in 2022 en 12 in 2023, en een verwachte gemiddelde instroom van medewerkers die in 2022 en in 2023 ziek zijn geworden met een gemiddelde duur van 6 jaar. In 2023 wordt er voor €1,2 miljoen gedoteerd aan de voorziening en is er €353 duizend onttrokken. De hogere dotatie in 2023 wordt veroorzaakt door een hoog aantal medewerkers dat in 2022 is ziek geworden en dat nu nog als hoog risico wordt ingeschat.

Voorziening generatiebeleid

In 2023 waren er in totaal 66 deelnemers aan de regeling. De medewerkers krijgen de helft van deze uren wel door betaald. In 2023 is de voorziening uitgebreid met een gedeeltelijke opbouw van de voorziening voor rechten van deelnemers die in de toekomst deel zullen kunnen gaan nemen. Er is €1,3 miljoen gedoteerd en €369 duizend onttrokken.

Voorziening Jubileum uitkeringen

In 2023 is €494 duizend toegevoegd aan de jubileumuitkering en €113 duizend onttrokken. Er is gerekend met een gemiddelde CAO-stijging van 2,5% per jaar. Dit bedrag is contant gemaakt tegen de huidige rentevoet van 3,2%.

Voorziening langdurig zieken

In 2023 is er €270 duizend gedoteerd aan de voorziening en €331 duizend onttrokken. Een deel van de dotatie wordt gecompenseerd door een vordering op het UWV voor de transitievergoedingen.

11. Langlopende schulden

Overige langlopende schulden

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	66.438	73.812
Nieuwe leningen/Dotatie participaties	642	713
Aflossingen / Onttrekkingen participaties	-6.138	-8.087
Stand per 31 december	60.942	66.438
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-8.130	-8.031
Stand langlopende schulden per 31 december	52.812	58.407

De schulden aan kredietinstellingen nemen in 2023 af door reguliere aflossingen. In 2023 zijn geen nieuwe financieringen afgesloten en hebben geen herfinancieringen plaats gevonden. De stijging van €642 duizend betreft een subsidie VIPP5 en een vooruitontvangen bedrag van VWS voor instandhouding.

Toelichting in welke mate de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)	8.130	8.031
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	52.812	58.407
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	33.495	38.315

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Voor een nadere specificatie van de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht 2.1 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023.

Ten behoeve van het financieren van werkkapitaal is een gecommiteerde kredietfaciliteit van €19 miljoen beschikbaar. Voor het financieren van investeringsuitgaven is een eveneens gecommiteerde investeringsfaciliteit van €15 miljoen beschikbaar. In 2021 zijn deze kredietfaciliteiten voor hetzelfde bedrag verlengd voor een termijn van wederom drie jaar. De verstrekte zekerheden ten behoeve de langlopende leningen bij BNG Bank N.V., ABN AMRO Bank N.V., de door het WfZ geborgde langlopende leningen en de kredietfaciliteiten bij ABN AMRO Bank N.V. luiden als volgt:

- " hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en terreinen;
- " pandrecht op de vorderingen;
- " pandrecht op de machines en installaties.

De normen die de banken stellen ten aanzien van de ratio's worden ruimschoots gehaald. Er moet worden voldaan aan een Debt Service Coverage Ratio (DSCR) van ten minste 1,5 en een solvabiliteitsratio van ten minste 20%, berekend op basis van de enkelvoudige jaarrekening.

De banken hanteren voor de berekening van de solvabiliteit het Garantievermogen gedeeld door het Gecorrigeerd Balanstotaal. Deze berekening wijkt af van de berekening die de stichting zelf hanteert, namelijk Eigen Vermogen gedeeld door Totaal Vermogen. De DSCR wordt berekend door de EBITDA te delen door de jaarlijkse reguliere rentelasten plus aflossingen in het afgesloten boekjaar.

De reële waarde van de leningen is €40,3 miljoen (2022: €46,1 miljoen).

Specificatie en verloop van
schulden aan banken en
langlopende
investeringsubsidies:

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossingswijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
BNG	23-08-2005	10.000	20	vast	0,10	1.375	0	500	875	0	2	Lineair	500	WFZ
BNG	23-08-2005	10.000	20	vast	3,47	1.375	0	500	875	0	2	Lineair	500	WFZ
BNG	05-10-2005	10.000	40	vast	3,56	5.750	0	250	5.500	4.250	22	Lineair	250	WFZ
BNG	05-10-2005	10.000	40	vast	3,50	5.750	0	250	5.500	4.250	22	Lineair	250	WFZ
BNG	31-12-2013	20.000	10	vast	3,33	2.000	0	0	2.000	0	-	Lineair	2.000	Hypotheek
BNG	20-07-2011	25.000	18	vast	3,86	9.722	0	1.389	8.333	1.389	6	Lineair	1.389	WFZ
ASN Bank	03-08-2011	7.500	18	vast	3,80	2.917	0	417	2.500	416	6	Lineair	416	WFZ
ABN AMRO 2021 10 jaar 0,98%	01-09-2021	25.000	10		0,28	23.438	0	1.250	22.188	15.938	8	Lineair	1.250	Hypotheek
VWS vooruitontv. financiering bouwdelen	31-12-2010	6.071	-		-	4.943	0	212	4.731	3.667	-	Niet van toepassing	212	Niet van toepassing
NGS 2015 Hiseq 2500	15-12-2015	495	-		-	99	0	49	50	0	-	Niet van toepassing	49	Niet van toepassing
VWS vooruitontv. financiering laboratorium	01-01-1979	3.127	-		-	1.341	0	223	1.118	0	-	Niet van toepassing	223	Niet van toepassing
Vooruitontvangst inventaris	31-12-2014	2.068	-		-	870	0	148	722	47	-	Niet van toepassing	148	Niet van toepassing
FWMO vooruitontvangst bouw	31-12-2013	5.880	-		-	4.054	0	367	3.687	2.356	-	Niet van toepassing	344	Niet van toepassing
KWF vooruitontvangsten bouw	01-01-1974	640	-		-	0	0	0	0	0	-	Niet van toepassing	0	Niet van toepassing
VWS VIPP project	30-12-2018	786	-		-	424	0	117	307	0	-	Niet van toepassing	100	Niet van toepassing
Maurits & Anna de Kock stichting Hipec	07-04-2021	40	-		-	33	0	4	29	9	-	Niet van toepassing	4	Niet van toepassing
VWS vooruitontvangsten instandhouding	31-12-2009	2.056	-		-	1.178	200	259	1.119	819	-	Niet van toepassing	260	Niet van toepassing
Roparun vooruitontvangen inventaris	31-12-2010	476	-		-	546	0	93	453	133	-	Niet van toepassing	90	Niet van toepassing
St. Ambtu Eppendorf Bioflo 320	29-03-2019	40	-		-	24	0	4	20	0	-	Niet van toepassing	4	Niet van toepassing
SFN vooruitontvangen Smart Irriadiator	26-04-2021	700	-		-	599	0	99	500	252	-	Niet van toepassing	58	Niet van toepassing
Sanquin Lab2Lab koppeling	01-12-2023	0	-		-	0	12	0	12	0	-	Niet van toepassing	3	Niet van toepassing

VWS VIPPS	01-12-2023	0	-	-	0	430	7	423	0	-	Niet van toepassing	80	Niet van toepassing
TOTAAL					66.438	642	6.138	60.942	33.495			8.130	

De einde-vast perioden voor de rente loopt gelijk met de totale looptijd.

12. Kortlopende schulden

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)		
Financieringen	8.130	8.031

De aflossingsverplichting van minder dan een jaar is in 2023 met 1% gestegen ten opzichte van 2022.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De schuld aan zorgverzekeraars die gepresenteerd is onder de kortlopende schulden is toegelicht onder de Vorderingen uit OHW DBC zorgproducten. Het betreft €3,9 miljoen voor DSW en €6,1 miljoen voor CZ.

Totaal OHW zorgverzekeraars	10.037	3.603
-----------------------------	--------	-------

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	21.866	6.923
-------------	--------	-------

Eind 2023 is het saldo van de crediteuren naar verwachting en in lijn met het saldo van eind 2021. Eind 2022 heeft er een vooruit betaling plaats gevonden van de betalingen die normaliter in januari zouden worden betaald in verband met de implementatie van een nieuw ERP systeem per 1 januari 2023.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	1.644	543
Loonheffing en sociale premies	11.890	10.392
	13.534	10.935

De loonheffing en sociale premies zijn in 2023 14% gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere loonbetalingen in december 2023 vergeleken met december 2022 vanwege CAO verhoging en meer FTE's. De nog te betalen omzetbelasting is in 2023 hoger in vergelijking met 2022 als gevolg van een daling van de inkopen waarop terug te vorderen omzetbelasting van toepassing is.

Schulden terzake van pensioenen

Pensioenpremies	8.424	7.796
-----------------	-------	-------

De verhoging van de pensioenpremies in 2023 wordt veroorzaakt door de CAO verhoging en meer FTE's.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Overige schulden		
Nog te ontvangen inkoopfacturen	796	906
Overige personele kosten	4.858	3.253
PLB uren	20.028	18.020
Nog te betalen aan zorgverzekeraars	12.254	12.741
Interest leningen	286	323
Onderhanden werk projecten	130.943	119.881
Nog te betalen projectfinanciering	22.684	21.701
Nog te betalen investeringen	1.228	663
Nog te betalen vakantiegeld	8.731	8.138
Nog te betalen vakantiedagen	2.782	2.812
Overige nog te betalen en vooruitontvangen posten	1.738	1.455
	<u>206.328</u>	<u>189.893</u>

De totale kortlopende schulden stijgen met €16,4 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van nog uit te voeren onderhanden werk projecten (o.a. vanwege het Oncode accelerator project) en overige personele kosten (vanwege een reservering voor de verwachte nieuwe AMS). Het onderhanden werk betreft research projecten waar onderzoeksplannen aan ten grondslag liggen.

PLB uren stijgen met €2 miljoen vanwege de verhoging van de CAO.

De stijging in vakantiegeld en vakantiedagen is in lijn met de stijging FTE's en loonkosten.

Overige passiva

Vooruitontvangen opbrengsten	8.693	4.050
Terug te betalen zorgbonus	0	1.370
	<u>8.693</u>	<u>5.420</u>

Vooruitontvangen opbrengsten betreffen met name opbrengsten ontvangen van Fujirebio, subsidies ten behoeve van investeringen 2024 (o.a. €1,6 miljoen DUMAVA subsidie voor verduurzaming van het gebouw) en een indexeringsbijdrage vanuit AVL foundation over de KWF subsidie.

13. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de betreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 48% geconcentreerd bij vijf grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt €5,3 miljoen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Liquiditeitsrisico

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft voldoende kredietfaciliteit om tijdelijke tekorten op te kunnen vangen.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

In het kader van de bedrijfsvoering komt het voor dat patiënten, bezoekers en medewerkers menen schade te hebben opgelopen door handelen van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en daarvoor een vergoeding wensen. Voor situaties waarbij Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis aansprakelijk gesteld wordt heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis een verzekering afgesloten waarbij sprake is van een beperkt eigen risico. Er zijn bij de Raad van Bestuur geen materieel significante claims van derden bekend die een extra risico opleveren anders dan binnen de huidige werkwijze verantwoord en specifiek benoemd in de jaarrekening.

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Deelnemers aan dit fonds moeten bij onvoldoende risicovermogen in dit fonds een obligo betalen van maximaal 3% van de lopende geborgde leningen. De boekwaarde van de per 31 december 2023 geborgde leningen bedraagt €23,6 miljoen. De maximale obligoverplichting bedraagt daarmee €0,7 miljoen.

Personeelsverplichtingen

PLB

Uit hoofde van de CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+ ontvangt de werknemer die op 31 december 2009 tussen de 50 en 60 jaar oud is jaarlijks extra PLB uren. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt per 31-12-2023 €0,38 miljoen op basis van 2,5% salarisstijging en 3,2% disconteringsvoet.

Pensioengratificatie

Uit hoofde van de CAO verplichting in het kader van de pensioengratificatie ontvangt de werknemer die met pensioen gaat een pensioengratificatie. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt per 31-12-2023 €1,5 miljoen op basis van 2,5% salarisstijging en 3,2% disconteringsvoet.

Bouwverplichten en verplichtingen voortvloeiend uit afgesloten contracten met leveranciers

Bouwverplichtingen:

De verplichtingen die zijn aangegaan ten behoeve van bouwactiviteiten bedragen:

< 1 jaar: €0,7 miljoen

1-5 jaar: €1,7 miljoen

Verplichtingen voortvloeiend uit afgesloten contracten met leveranciers:

< 1 jaar: €11,8 miljoen

1-5 jaar: €0,6 miljoen

>5 jaar: €0 miljoen

Huurverplichting

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft een huurovereenkomst voor het gebruik van een aantal ruimtes bij het Centrum voor Zorg Slotervaart. De toekomstige verplichtingen bedragen:

< 1 jaar: €0,949 miljoen

1-5 jaar: €3,860 miljoen

> 5 jaar: €1,284 miljoen

In deze huurverplichting is er €95 duizend aan huurverplichting van minder dan een jaar en €684 duizend van meer dan een jaar (waarvan €293 duizend van meer dan 5 jaar) aan een verbonden partij (DAM aan NKI-AVL aan vice versa).

Verplichting voortkomend uit erfpacht:

< 1 jaar: €92 duizend

> 1 jaar: €370 duizend

> 5 jaar: €1,4 miljoen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (mbi) kan door de Minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2023 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op €28.135 miljoen (prijsniveau 2023).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2022. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht.

Verpanding van vorderingen

Met ABNAMRO Bank is als zekerheid voor de kredietfaciliteiten een akte van verpanding van vorderingen overeengekomen.

Erfstellingen en legaten

Wanneer NKI-AVL erfstellingen en legaten ontvangt waaraan een specifieke bestemming is aangegeven, worden deze rechtstreeks aan het betreffende projectbudget gekoppeld. De door de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis aanvaarde erfstellingen en legaten die niet voor een specifiek onderzoeksproject zijn geormerkt, zijn op basis van een taakoverdracht in beheer gegeven aan de Stichting Fondsen Nederlands Kanker Instituut (SFN), die als doel heeft het verlenen van financiële steun aan onderzoek door Het Nederlands Kanker Instituut. Door middel van jaarlijkse subsidieaanvragen of incidentele projectsubsidieaanvragen bij SFN kan het NKI financiële steun vragen voor het kankeronderzoek. In 2023 zijn er bij SFN 1 erfenis en 6 legaten aangemeld. De totale ontvangen opbrengst in 2023 uit erfstellingen en legaten bedroeg €578 duizend. Hiermee komt het tienjaarsgemiddelde uit op €4,3 miljoen (€4,6 miljoen in 2022).

6 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

GESEGMENTEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

SEGMENT Antoni van Leeuwenhoek

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFOPBRENGSTEN:				
Opbrengsten zorgprestaties	353.628		320.175	
Overige bedrijfsopbrengsten	14.641		16.077	
Som der bedrijfsopbrengsten		368.269		336.252
BEDRIJFSLASTEN:				
Personeelskosten	186.858		173.507	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	21.303		20.581	
Overige bedrijfskosten	156.153		145.821	
Som der bedrijfslasten		364.314		339.909
BEDRIJFSRESULTAAT		3.955		-3.657
Financiële baten en lasten		-1.187		-515
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		2.768		-4.172
Aandeel resultaat van onderneming waarin wordt deelgenomen		133		323
RESULTAAT BOEKJAAR		2.901		-3.849

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):				
Bestemmingsreserve innovatieve projecten		-852		-361
Algemene reserve AVL		3.753		-3.488
		2.901		-3.849

SEGMENT Het Nederlands Kanker Instituut

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFOPBRENGSTEN:				
Subsidies	19.992		20.536	
Overige bedrijfsopbrengsten	102.622		95.814	
Som der bedrijfsopbrengsten		122.614		116.350
BEDRIJFSLASTEN:				
Personeelskosten	73.242		70.033	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	7.400		7.242	
Overige bedrijfskosten	42.816		37.140	
Som der bedrijfslasten		123.458		114.415
BEDRIJFSRESULTAAT		-844		1.935
Financiële baten en lasten		1.231		-1.764
RESULTAAT BOEKJAAR		387		171

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging				
Bestemmingsreserve koersverschillen		746		-825
Algemene en overige reserves		-359		996
		387		171

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
15. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	308.412	279.726
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	22.634	23.092
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	42.285	37.609
Baten uit onderaanneming	289	284
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	2.235	2.487
	<u>375.855</u>	<u>343.198</u>
<i>Zorgverzekeringswet</i>		
Opbrengsten Zorgverzekeringswet	<u>308.412</u>	<u>279.726</u>
De opbrengsten Zorgverzekeringswet betreffen Medisch Specialistische zorg, dure- en weesgeneesmiddelen, inclusief orale oncolytica. Tezamen stijgen deze met €29 miljoen naar €308 miljoen. De omzet medisch specialistische zorg is €213 miljoen (2022: €188 miljoen). Het totaal aan omzet dure- en weesgeneesmiddelen betreft €95 miljoen (2022: €92 miljoen). De stijging van medisch specialistische zorg wordt met name verklaard door hogere productie en indexatie tarieven zorgproducten. De stijging van omzet dure- en weesmiddelen wordt met name veroorzaakt door meer toedieningen.		
<i>Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies</i>		
Instellingssubsidies van VWS	19.992	20.454
Subsidie kwaliteitsimpuls ziekenhuiszorg	<u>2.642</u>	<u>2.638</u>
	<u>22.634</u>	<u>23.092</u>
De subsidie Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt jaarlijks toegekend ter dekking van de onderzoeksfaciliteiten en daarmee samenhangende infrastructuur van het instituut. Deze is in 2022 verhoogd om de gestegen kosten (voor o.a. energie en licentiekosten) te compenseren.		
De subsidieregeling kwaliteitsimpuls ziekenhuiszorg is bedoeld voor de inrichting van interne en externe opleidingen voor personeel en andere opleidingen. De subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg is verlengd, waarbij 2024 een overgangsjaar is in aanloop naar het nieuwe financiële instrumentarium Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ).		
<i>Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties</i>		
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	<u>42.285</u>	<u>37.609</u>
De subsidie Beschikbaarheidsbijdrage Academische Zorg is gestegen vanwege een landelijke groei in het budget voor BBAZ, en door indexatie.		
<i>Baten uit onderaanneming</i>		
Baten uit onderaanneming	<u>289</u>	<u>284</u>
De baten uit onderaanneming betreft de verrichtingen in opdracht van andere instellingen (WDS).		
<i>Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening</i>		
Opbrengsten Di-AcetylIM B.V.	<u>2.235</u>	<u>2.487</u>

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
16. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten		
Opbrengst 2e geldstroom	17.045	13.542
Opbrengst 3e geldstroom	15.837	16.214
Opbrengst 3e geldstroom KWF	14.007	13.403
Opbrengst 4e geldstroom	29.773	25.584
Subsidies opleidingsfonds AIOS	5.751	5.744
Subsidie opleiding ANP en PA	330	297
Subsidie FZO	1.519	1.624
Subsidie KWF	16.815	16.815
Opbrengst doorbelaste personeelskosten	1.226	1.251
Overige opbrengsten	15.061	15.708
Overige project opbrengsten	-1.558	645
	<u>115.806</u>	<u>110.827</u>

Het totaal van de opbrengsten van de onderzoeksprojecten is met €5,7 miljoen gestegen naar €75,1 miljoen. De opbrengsten tweede geldstroom stijgt met €3,5 miljoen naar €17 miljoen. De opbrengsten derde geldstroom laten een stijging zien van €0,2 miljoen naar €29,8 miljoen. De KWF opbrengsten hierbinnen zijn met €0,6 miljoen gestegen tot €14 miljoen. De opbrengsten vierde geldstroom zijn met €4,2 miljoen gestegen naar €29,8 miljoen.

De doelsubsidie van het KWF is bepaald aan de hand van de gemiddelde opbrengsten van de stichting KWF Kankerbestrijding, over de jaren 2018 tot en met 2020, onder aftrek van de opbrengsten Alpe d'HuZes en de opbrengsten van de samenwerkingen. Over het gemiddelde per jaar ontvangt het NKI een percentage van 14%. Het jaarbedrag is in het contract over de jaren 2020 tot en met 2024 gemaximeerd op €16,8 miljoen, waarbij jaarlijks een indexatie wordt toegekend via de AVL Foundation. In 2023 was dit €1,3 miljoen. Dit maakt deel uit van overige opbrengsten.

Overige project opbrengsten betreffen deels de overheveling van de opbrengsten van intern gefinancierde projecten naar het onderhanden werk.

17. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

Personeel niet in loondienst	18.693	17.166
Kosten onderaanneming	3.390	2.939
	<u>22.083</u>	<u>20.105</u>

Personeel niet in loondienst is gestegen met €1,5 miljoen, met name vanwege inzet op vacature ruimte en vervanging van langdurig zieken.

Kosten onderaanneming 2023 zijn gestegen met 15% t.o.v. 2022.

18. Lonen en salarissen

Bruto lonen	<u>193.693</u>	<u>181.298</u>
-------------	----------------	----------------

Loonkosten zijn gestegen in lijn met de stijging van FTE, en als gevolg van CAO loonindexatie.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
19. Sociale lasten		
Premies sociale verzekeringswetten	27.822	25.476
	<u>27.822</u>	<u>25.476</u>

Premies zijn gestegen vanwege hogere bruto lonen.

20. Pensioenlasten

Pensioenlasten	17.108	16.280
	<u>17.108</u>	<u>16.280</u>

De pensioenlasten in 2023 hoger zijn vanwege hogere bruto salariskosten. De pensioenpremies zijn gelijk gebleven.

Personeelsleden

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

	2023	2022
<i>Onderverdeeld naar:</i>		
Kliniek	1.380	1.354
Radiotherapie	297	308
Research	522	557
Apotheek	109	103
Overig ondersteunend personeel	600	579
	<u>2.908</u>	<u>2.901</u>
	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000

21. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa	1.380	1.222
Materiële vaste activa	29.269	28.670
Vrijval a fonds perdu / beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten	-1.804	-1.656
	<u>28.845</u>	<u>28.236</u>

De vrijval a fonds perdu, participaties en beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten dient als dekking van de gelieerde afschrijvingen.

22. Overige bedrijfskosten

Overige personeelskosten	12.350	10.110
Onderhoud en energiekosten	8.316	8.210
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.252	8.446
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	146.623	138.584
Algemene kosten	22.592	18.766
Huur en leasing	538	509
Dotaties en vrijval voorzieningen	39	34
Overige lasten	182	156
	<u>199.892</u>	<u>184.815</u>

De totale overige bedrijfskosten stijgen met €15,1 miljoen.

De stijging van overige personeelskosten van €2,2 miljoen wordt veroorzaakt door een stijging van de woon-werkvergoeding in verband met een verhoging van de vergoeding per kilometer halverwege 2022.

De onderhoudskosten en energiekosten zijn in lijn met 2022.

De voedingsmiddelen en hotelmatige kosten zijn in gestegen met 9,5% ofwel €0,8 miljoen.

De patiënt- en bewonersgebonden kosten zijn gestegen met €8,0 miljoen met name door meer kosten van dure- en weesgeneesmiddelen en door een stijging van de onderzoekskosten.

De algemene kosten zijn gestegen met €3,8 miljoen tot €22,6 miljoen in verband met hogere kosten software, hogere advieskosten, hogere verzekeringskosten, en de aanschaf van een massaspectrometer voor een project.

De huurkosten zijn in lijn met de kosten van 2022.

Financiële baten en lasten

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000

23. Opbrengst van vorderingen die niet tot de vaste activa behoren en van effecten

Opbrengst van vorderingen die niet tot de vaste activa behoren en van effecten.

1.041	341
-------	-----

Dit betreft €1,008 miljoen aan dividenden van deelnemingen aan Biomed Oncologie Beheer B.V. en €33 duizend aan opbrengsten van AVL Fonds.

24. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Interest uitgeleend geld

170	868
-----	-----

De rentebaten in 2023 ad €170 duizend komen voor €98 duizend vanuit rente op de lening U/G aan Stichting De Plantijn (voorheen Stichting Medisch Centrum Slotervaart), voor €12 duizend rentebaten uit deelneming Biomed Oncologie beheer B.V., voor €51 duizend rentebaten uit groepsmaatschappij Di-AcetylM B.V. en voor €6 duizend rente op suppletieaangifte omzetbelasting en overig. De daling ten opzichte van 2022 is een gevolg van dat in 2023 geen verdiscontering op de voorzieningen nodig is gebleken (2022: €764 duizend).

25. Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten

Koersresultaten effecten

Gerealiseerde koersresultaten	48	-181
Ongerealiseerde koersresultaten	950	-2.089
Opbrengsten afgescheiden vermogen	147	139
	1.145	-2.131

De koersresultaten over 2023 laten een positief resultaat zien van €1,1 miljoen. Het resultaat van de beleggingsportfolio is overeenkomstig met de positieve marktontwikkelingen in 2023.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
26. Rentelasten en soortgelijke kosten		
Interest langlopende schulden	-1.021	-1.154
Interest banken	-47	-173
	<u>-1.068</u>	<u>-1.327</u>
27. Belastingen		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	<u>3.506</u>	<u>-4.434</u>
Vennootschapsbelasting	<u>-26</u>	<u>1</u>
28. Aandeel derden in het resultaat		
Resultaat aandeel derden Di-AcetyIM B.V.	<u>-61</u>	<u>1</u>
Honoraria accountant		
1. Controle van de jaarrekening	313	263
2. Overige controlewerkzaamheden	34	32
3. Controle werkzaamheden projecten	122	100
4. Overige werkzaamheden niet controle	40	66
	<u>509</u>	<u>461</u>

Het honorarium voor controle van de jaarrekening is gebaseerd op het totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

7 WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING HET NEDERLANDS KANKER INSTITUUT-ANTONI VAN LEEUWENHOEK ZIEKENHUIS

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is €223.000, Sectorzorg klasseindeling V (aantal punten: 14). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	Medema, R.H.	Stouthard, J.M.L.	Fokma, Y.S.
Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	200.464	200.069	200.297
Beloningen betaalbaar op termijn	22.493	22.493	22.493
<i>Subtotaal</i>	<i>222.957</i>	<i>222.561</i>	<i>222.789</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	222.957	222.561	222.789
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	Medema, R.H.	Stouthard, J.M.L.	Fokma, Y.S.
Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	195.937	194.525	190.318
Beloningen betaalbaar op termijn	20.062	20.062	20.062
<i>Subtotaal</i>	<i>215.999</i>	<i>214.587</i>	<i>210.380</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000
Bezoldiging	215.999	214.587	210.380

Gegevens 2023 oud-topfunctionaris	
bedragen x € 1	
Voest E,E	
Functiegegevens	Lid RvB tot 2021, daarna arts
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,7
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.434
Beloningen betaalbaar op termijn	10.630
Subtotaal	160.064
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	156.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	160.064
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	3.964 (arts)
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	
Voest E,E	
Functiegegevens	Lid RvB tot 2021, daarna arts
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	212.929
Beloningen betaalbaar op termijn	13.606
Subtotaal	226.535
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	226.535 (arts)

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen			
Gegevens 2023 bedragen x € 1	J.H.J.M. van Krieken	Jongorius, A.	Uhlenbroek, H.
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	10.471	10.471	10.471
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	10.471	10.471	10.471
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022 bedragen x € 1	J.H.J.M. van Krieken	Jongorius, A.	Uhlenbroek, H.
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.573	8.573	8.573
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M.P. Lap	A.G. M Schilder	Levi, M.
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	10.471	10.471	10.471
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	10.471	10.471	10.471
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. /	N.v.t. /	N.v.t. /
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	M.P. Lap	A.G. M Schilder	Levi, M.
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/03-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.573	7.144	8.573
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600
Gegevens 2023			
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE		
Piet van der Slikke	Voorzitter RvT 2023 zonder bezoldiging		

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen			
bedragen x € 1	Senior groepsleider RES 1	Senior groepsleider RES 2	Senior groepsleider RES 3
Functiegegevens			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,43	0,73	1
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	217.988	202.164	285.492
Beloningen betaalbaar op termijn	3.564	6.749	14.702
Totale bezoldiging	221.552	208.912	300.194
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	96.819	162.047	223.000
Verplichte motivering van de overschrijding van het individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	Betaling Royalties	Betaling verlofuren	Betaling Royalties
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Senior groepsleider RES 1 was in 2022 ziekenhuisapotheker	Senior groepsleider RES 2	Senior groepsleider RES 3
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9	1,0	1,0
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	190.530	137.399	190.296
Beloningen betaalbaar op termijn	12.195	13.383	13.382
Totale bezoldiging	202.725	150.782	203.678

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2023

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023

Algemene grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023

Overige toelichtingen

8 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

		31 december 2023		31 december 2022
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	(29)			
Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom			2.950	3.442
Materiële vaste activa	(30)			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		115.821		119.431
Machines en installaties		47.902		44.661
Andere vaste bedrijfs middelen		66.146		59.537
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		12.718		20.429
			242.587	244.058
Financiële vaste activa	(31)			
Andere deelnemingen		4.586		4.452
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		2.435		2.336
Overige vorderingen		561		606
			7.582	7.394
			253.119	254.894
Vlottende activa				
Voorraden	(32)			
Gereed product en handelsgoederen			8.889	8.437
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	(33)		7.373	7.998
Vorderingen	(34)			
Op handelsdebiteuren		23.067		32.591
Op groepsmaatschappij		248		195
Belastingen en premies sociale verzekeringen		40		0
Overige vorderingen		71.624		50.433
Overlopende activa		21.050		19.649
			116.029	102.868
Effecten	(35)		11.043	10.110
Liquide middelen	(36)		48.836	16.731
			192.170	146.144
			445.289	401.038

		31 december 2023		31 december 2022	
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
PASSIVA					
Eigen vermogen	(37)				
Gestort en opgevraagd kapitaal		3.044		3.044	
Bestemmingsreserve(s)		24.618		24.576	
Overige reserves		78.404		75.158	
Totaal eigen vermogen			106.066		102.778
Voorzieningen	(38)		8.605		6.328
Langlopende schulden	(39)				
Overige schulden		12.328		13.399	
Schulden aan banken		41.216		45.772	
			53.544		59.171
Kortlopende schulden	(40)				
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)		8.162		8.063	
Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten		10.037		3.603	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		21.748		6.919	
Schulden aan groepsmaatschappijen		173		173	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		13.534		10.935	
Schulden terzake van pensioenen		8.424		7.796	
Overige schulden		206.303		189.862	
Overige passiva		8.693		5.410	
			277.074		232.761
			445.289		401.038

9 ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

		2023		2022	
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	(41)				
Zorgverzekeringswet		308.412		279.726	
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies		22.634		23.092	
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		42.285		37.609	
Baten uit onderaanneming		289		284	
			373.620		340.711
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	(42)		116.458		111.510
Netto omzet			490.078		452.221
Som der bedrijfsopbrengsten			490.078		452.221
Kosten					
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	(43)	22.083		20.105	
Lonen en salarissen	(44)	193.693		181.298	
Sociale lasten	(45)	27.822		25.476	
Pensioenlasten	(46)	17.108		16.280	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(47)	28.701		27.823	
Overige bedrijfskosten	(48)	198.365		182.962	
Som der bedrijfslasten			487.772		453.944
Bedrijfsresultaat			2.306		-1.723

Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	(49)	107	857
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	(50)	1.005	-1.831
Rentelasten en soortgelijke kosten	(51)	-1.068	-1.305
Financiële baten en lasten		44	-2.279
Resultaat voor belastingen		2.350	-4.002
Belastingen		0	0
		2.350	-4.002
Aandeel resultaat van onderneming waarin wordt deelgenomen	(52)	938	326
Resultaat toekomend aan rechtspersoon		3.288	-3.676

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023		2022	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):				
Mutatie bestemmingsfondsen	42		-1.336	
Algemene en overige reserves	3.246		-2.340	
		3.288		-3.676

10 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW).

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niets anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

VASTE ACTIVA

29. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	3.442	3.757
Bij: investeringen	888	907
Af: afschrijvingen	-1.380	-1.222
Boekwaarde per 31 december	2.950	3.442

Voor de toelichting wordt verwezen naar 1. Immateriële vaste activa.

	Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom
	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2023	
- aanschafwaarde	6.477
- cumulatieve afschrijvingen	-3.035
	3.442
Mutaties	
Bij: investeringen	888
Afschrijvingen	-1.380
	-492
Boekwaarde per 31 december 2023	
- aanschafwaarde	7.365
- cumulatieve afschrijvingen	-4.415
	2.950

30. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	244.058	241.576
Bij: investeringen	27.307	30.331
Af: afschrijvingen	-29.158	-28.289
Af: desinvesteringen	-60	0
Gereedgekomen OHW	440	440
Boekwaarde per 31 december	242.587	244.058

Voor de toelichting wordt verwezen naar 2. Materiële vaste activa.

	Bedrijfs- gebouwen en - terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materiële vaste activa	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	235.398	81.243	130.875	20.429	467.945
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-115.967	-36.583	-71.337	0	-223.887
	119.431	44.660	59.538	20.429	244.058
Mutaties					
Bij: investeringen	534	4.814	13.906	8.053	27.307
Af: desinvesteringen	-40	-20	0	0	-60
Gereedgekomen OHW	5.627	2.952	7.625	-15.764	440
Afschrijvingen	-9.988	-4.247	-14.923	0	-29.158
Terugname geheel afgeschreven activa aanschafwaarde:	-4.163	-2.406	-13.823	0	-20.392
Terugname geheel afgeschreven activa cumulatieve afschrijving	4.420	2.149	13.823	0	20.392
	-3.610	3.242	6.608	-7.711	-1.471
Boekwaarde per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	237.355	86.583	138.583	12.718	475.239
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-121.534	-38.681	-72.437	0	-232.652
	115.821	47.902	66.146	12.718	242.587

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting hiervan wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen.

31. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële activa is als volgt:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	7.394	6.927
Aandeel resultaat onderneming waarin wordt deelgenomen	938	326
Dividend deelnemingen	-805	0
Opgenomen gelden	-44	48
Toevoeging lening U/G	99	93
Boekwaarde per 31 december	7.582	7.394

Het aandeel resultaat onderneming 2023 waarin wordt deelgenomen is €938 duizend, zijnde het resultaat Biomed Oncologie Beheer B.V. waarvan in 2023 €805 duizend aan dividend is uitgekeerd. Opgenomen gelden is met €44 duizend afgenomen door de medische aansprakelijkheid Centramed die is toebedeeld aan het ledenkapitaal in 2023. De toevoeging lening U/G van €99 duizend betreft de rentetoevoeging van de lening aan Stichting De Plantijn (voorheen Medisch Centrum Slotervaart).

	Andere deelnemingen	Vorderingen op partici- panten en maatschap- pijen waarin wordt deel- genomen	Overige vorderingen	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari 2023	4.453	2.336	605	7.394
Ottrekking Centramed	0	0	-44	-44
Aandeel resultaat onderneming waarin wordt deelgenomen	938	0	0	938
Dividend deelnemingen	-805	0	0	-805
Toevoeging lening u/g	0	99	0	99
Stand per 31 december 2023	4.586	2.435	561	7.582

	Stand per 1 januari 2023	Overige mutaties	Stand per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Lening U/G St. De Plantijn (voorheen St. Medisch Centrum Slotervaart)	2.336	99	2.435

VLOTTENDE ACTIVA

32. Voorraden

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad dure medicijnen	6.989	6.674
Voorraad medische- en kantoorartikelen	1.697	1.576
Overige voorraad medicijnen	203	187
	<u>8.889</u>	<u>8.437</u>

Voor toelichting wordt verwezen naar 4. Voorraden.

33. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
vrij segment	27.439	26.340
af: ontvangen voorschotten	-29.481	-21.945
af: schadelast overschrijding	-622	0
totaal OHW zorgverzekeraars	<u>-2.664</u>	<u>4.395</u>
 vordering	 7.373	 7.998
schuld	<u>-10.037</u>	<u>-3.603</u>
totaal OHW zorgverzekeraars	<u>-2.664</u>	<u>4.395</u>

Voor toelichting wordt verwezen naar 5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten.

34. Vorderingen

Op handelsdebiteuren

Vorderingen op debiteuren	<u>23.067</u>	<u>32.591</u>
---------------------------	---------------	---------------

De handelsdebiteuren bestonden voor €12,4 miljoen uit zorgverzekeraars per 31 december 2023 vergeleken met €22,7 miljoen per 31 december 2022. De relatief hogere stand in 2022 werd veroorzaakt door de hoge facturatie in december 2022 vanwege het laat afronden van de prijslijsten met een zorgverzekeraar. De projectdebiteuren bedragen €9,3 miljoen wat in lijn is met vorig boekjaar.

Op groepsmaatschappij

Di-AcetylM B.V.	<u>248</u>	<u>195</u>
-----------------	------------	------------

De vordering op Di-AcetylM B.V. is eind 2023 licht hoger dan in 2022.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Overige belastingen	40	0
Dit betreft dividendbelasting.		
Overige vorderingen		
Nog te factureren	54.644	34.762
Trajectkaart NS/GVB	12	58
Nog te ontvangen projectfinanciering	16.968	15.613
	71.624	50.433

De nog te factureren stand eind 2023 betreft facturen aan zorgverzekeraars voor DGM en MSZ producten in het B-segment. De nog te ontvangen projectfinanciering is gestegen met 8,7% t.o.v. vorig jaar.

Overlopende activa

Personeelsgerelateerde vorderingen	1.719	1.752
Nog te ontvangen bedragen	9.986	9.917
Nog te ontvangen rente obligaties	45	35
Nog te ontvangen Stichting Fondsen NKI	965	0
Vooruitbetaalde bedragen	8.335	7.945
	21.050	19.649

Voor toelichting wordt verwezen naar 6. Vorderingen.

35. Effecten

Obligaties, beursgenoteerd	7.607	7.057
Overige effecten, beursgenoteerd	3.436	3.053
Totaal effecten	11.043	10.110

Voor toelichting wordt verwezen naar 7. Effecten.

36. Liquide middelen

Bankrekeningen	48.825	16.728
Kas	11	3
	48.836	16.731

De liquide middelen stijgen eind 2023 met €32,1 miljoen deels door afgeronden prijslijsten die in december nog hebben geleid tot facturatie en betaling door zorgverzekeraars.

PASSIVA

37. Eigen vermogen

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	3.044	3.044
Bestemmingsreserve(s)	24.618	24.576
Algemene en overige reserves	78.404	75.158
	106.066	102.778

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1 januari 2022	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	5.628	0	-361	0	5.267
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	0	11.200
Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum	5.503	0	-298	0	5.205
Bestemmingsreserve koersverschillen NKI	777	0	-677	0	100
Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF	0	0	0	2.804	2.804
	23.108	0	-1.336	2.804	24.576

	Saldo per 1 januari 2023	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	5.267	0	-228	0	5.039
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	0	11.200
Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum	5.205	0	-300	0	4.905
Bestemmingsreserve koersverschillen NKI	100	0	894	0	994
Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF	2.804	0	-324	0	2.480
Totaal bestemmingsreserves	24.576	0	42	0	24.618

Bestemmingsreserve innovatieve projecten

Voor verdere toelichting van deze bestemmingsreserve wordt verwezen naar 9. Groepsvermogen.

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI

Voor verdere toelichting van deze bestemmingsreserve wordt verwezen naar 9. Groepsvermogen.

Bestemmingsreserve farmaceutisch centrum

Voor verdere toelichting van deze bestemmingsreserve wordt verwezen naar 9. Groepsvermogen.

Bestemmingsreserve koersverschillen NKI

Voor verdere toelichting van deze bestemmingsreserve wordt verwezen naar 9. Groepsvermogen.

Bestemmingsreserve onderzoeken NLADF

Voor verdere toelichting van deze bestemmingsreserve wordt verwezen naar 9. Groepsvermogen.

Algemene reserves

	Saldo per 1 januari 2022	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve AVL	74.070	-2.804	-3.342	0	67.924
Algemene reserve NKI	6.232	0	1.002	0	7.234
Totaal algemene en overige reserves	80.302	-2.804	-2.340	0	75.158
	Saldo per 1 januari 2023	Onttrekking	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve AVL	67.924	0	3.603	0	71.527
Algemene reserve NKI	7.234	0	-357	0	6.877
Totaal algemene reserves	75.158	0	3.246	0	78.404

Het resultaat van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale resultaat betreft het netto resultaat toekomend aan de instelling.

De algemene reserves zijn geormerkte gelden ten behoeve van de zorg / onderzoek.

Via de resultaatbestemming is de waardering van deelneming Di-AcetylM B.V. in het vermogen van NKI-AvL inbegrepen. Op de besteding van het vermogen van deze deelneming rust een beklekking, waardoor deze niet vrij uitkeerbaar is. Dit deel van het vermogen betreft daarmee in feite een wettelijke reserve deelneming. Het aandeel in het vermogen waar de beklekking op rust vertegenwoordigd een bedrag van €3,9 miljoen in het vermogen van NKI-AvL en is inbegrepen in de Algemene reserve.

38. Voorzieningen

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Overige		
Voorziening transitievergoeding	1.233	1.012
WGA voorziening	3.186	2.356
Voorziening generatiebeleid	1.455	549
Voorziening Jubileum uitkeringen	1.817	1.436
Voorziening langdurig zieken	914	975
	<u>8.605</u>	<u>6.328</u>

	Saldo per 1 januari 2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Oprenten en verandering disconterings- voet	Saldo per 31 december 2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Voorziening						
transitievergoeding	1.012	888	-667	0	0	1.233
WGA voorziening	2.356	1.183	-353	0	0	3.186
Voorziening generatiebeleid	549	1.275	-369	0	0	1.455
Voorziening Jubileum uitkeringen	1.436	494	-113	0	0	1.817
Voorziening langdurig zieken	975	270	-331	0	0	914
Totaal voorzieningen	<u>6.328</u>	<u>4.110</u>	<u>-1.833</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.605</u>

Voor de toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten wordt beschouwd wordt verwezen naar 10. Voorzieningen.

39. Langlopende schulden

Overige langlopende schulden

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	67.234	74.640
Nieuwe leningen/Dotatie participaties	642	713
Aflossingen / Onttrekkingen participaties	<u>-6.170</u>	<u>-8.119</u>
Stand per 31 december	61.706	67.234
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>-8.162</u>	<u>-8.063</u>
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>53.544</u>	<u>59.171</u>

Voor de toelichting wordt verwezen naar 11. Langlopende schulden.

Toelichting in welke mate de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)	8.162	8.063
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)	53.544	59.171
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	34.132	38.952

Voor de toelichting met betrekking tot de zekerheden wordt verwezen naar het langlopende leningen overzicht.

Specificatie en verloop van
schulden aan banken en
langlopende
investeringsubsidies:

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossingswijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
BNG	23-08-2005	10.000	20	vast	0,10	1.375	0	500	875	0	2	Lineair	500	WFZ
BNG	23-08-2005	10.000	20	vast	3,47	1.375	0	500	875	0	2	Lineair	500	WFZ
BNG	05-10-2005	10.000	40	vast	3,56	5.750	0	250	5.500	4.250	22	Lineair	250	WFZ
BNG	05-10-2005	10.000	40	vast	3,50	5.750	0	250	5.500	4.250	22	Lineair	250	WFZ
BNG	31-12-2013	20.000	10	vast	3,33	2.000	0	0	2.000	0	-	Lineair	2.000	Hypotheek
BNG	20-07-2011	25.000	18	vast	3,86	9.722	0	1.389	8.333	1.389	6	Lineair	1.389	WFZ
ASN Bank	03-08-2011	7.500	18	vast	3,80	2.917	0	417	2.500	416	6	Lineair	416	WFZ
ABN AMRO 2021 10 jaar 0,98%	01-09-2021	25.000	10		0,28	23.438	0	1.250	22.188	15.938	8	Lineair	1.250	Hypotheek
VWS vooruitontv. financiering bouwdelen	31-12-2010	6.071	-		-	4.943	0	212	4.731	3.667	-	Niet van toepassing	212	Niet van toepassing
NGS 2015 Hiseq 2500	15-12-2015	495	-		-	99	0	49	50	0	-	Niet van toepassing	49	Niet van toepassing
VWS vooruitontv. financiering laboratorium	01-01-1979	3.127	-		-	1.341	0	223	1.118	0	-	Niet van toepassing	223	Niet van toepassing
Vooruitontvangst inventaris	31-12-2014	2.068	-		-	870	0	148	722	47	-	Niet van toepassing	148	Niet van toepassing
FWMO vooruitontvangst bouw	31-12-2013	5.880	-		-	4.054	0	367	3.687	2.356	-	Niet van toepassing	344	Niet van toepassing
VWS VIPP project	30-12-2018	786	-		-	424	0	117	307	0	-	Niet van toepassing	100	Niet van toepassing
Maurits & Anna de Kock stichting Hipec	07-04-2021	40	-		-	33	0	4	29	9	-	Niet van toepassing	4	Niet van toepassing
VWS vooruitontvangsten instandhouding	31-12-2009	2.056	-		-	1.178	200	259	1.119	819	-	Niet van toepassing	260	Niet van toepassing
Roparun vooruitontvangen inventaris	31-12-2010	476	-		-	546	0	93	453	133	-	Niet van toepassing	90	Niet van toepassing
St. Ambtu Eppendorf Bioflo 320	29-03-2019	40	-		-	24	0	4	20	0	-	Niet van toepassing	4	Niet van toepassing
SFN vooruitontvangen Smart Irradiator	26-04-2021	700	-		-	599	0	99	500	252	-	Niet van toepassing	58	Niet van toepassing
AVL fonds bouwdeel S Sanquin Lab2Lab	31-12-2016	1.000	-		-	796	0	32	764	606	-	Niet van toepassing	32	Niet van toepassing
koppeling	01-12-2023	0	-		-	0	12	0	12	0	-	Niet van toepassing	3	Niet van toepassing

VWS VIPPS	01-12-2023	0	-	-	0	430	7	423	0	-	Niet van toepassing	80	Niet van toepassing
TOTAAL					67.234	642	6.170	61.706	34.132			8.162	

De einde-vast perioden voor de rente loopt gelijk met de totale looptijd.

40. Kortlopende schulden

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Aflossingsverplichting (< 1 jr.)		
Financieringen	8.162	8.063

De aflossingsverplichting van minder dan een jaar is in 2023 met 1% gestegen ten opzichte van 2022.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De schuld aan zorgverzekeraars die gepresenteerd is onder de kortlopende schulden is toegelicht onder de Vorderingen uit OHW DBC zorgproducten. Het betreft €3,9 miljoen voor DSW en €6,1 miljoen voor CZ.

Totaal OHW zorgverzekeraars	10.037	3.603
-----------------------------	--------	-------

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	21.748	6.919
-------------	--------	-------

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 12. Kortlopende schulden.

Schulden aan groepsmaatschappijen

Rekening courant VLK	173	173
----------------------	-----	-----

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	1.644	543
Loonheffing en sociale premies	11.890	10.392
	13.534	10.935

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 12. Kortlopende schulden.

Schulden terzake van pensioenen

Pensioenpremies	8.424	7.796
-----------------	-------	-------

De verhoging van de pensioenpremies in 2023 wordt veroorzaakt door de CAO verhoging en meer FTE's.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Overige schulden		
Nog te ontvangen inkoopfacturen	796	906
Overige personele kosten	4.858	3.253
PLB uren	20.028	18.020
Nog te betalen aan zorgverzekeraars	12.254	12.741
Interest leningen	286	323
Onderhanden werk projecten	130.943	119.881
Nog te betalen projectfinanciering	22.684	21.701
Nog te betalen investeringen	1.228	663
Nog te betalen vakantiegeld	8.731	8.138
Nog te betalen vakantiedagen	2.782	2.812
Overige nog te betalen en vooruitontvangen posten	1.713	1.424
	<u>206.303</u>	<u>189.862</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 12. Kortlopende schulden.

Overige passiva

Vooruitontvangen opbrengsten	8.693	4.040
Terug te betalen zorgbonus	0	1.370
	<u>8.693</u>	<u>5.410</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 12. Kortlopende schulden.

12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
41. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	308.412	279.726
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	22.634	23.092
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	42.285	37.609
Baten uit onderaanneming	289	284
	<u>373.620</u>	<u>340.711</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 15. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening.

Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies

Instellingssubsidies van VWS	19.992	20.454
Subsidie kwaliteitsimpuls ziekenhuiszorg	2.642	2.638
	<u>22.634</u>	<u>23.092</u>

42. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

Opbrengst 2e geldstroom	17.045	13.542
Opbrengst 3e geldstroom	15.837	16.214
Opbrengst 3e geldstroom KWF	14.007	13.403
Opbrengst 4e geldstroom	29.773	25.584
Subsidies opleidingsfonds AIOS	5.751	5.744
Subsidie opleiding ANP en PA	330	297
Subsidie FZO	1.519	1.624
Subsidie KWF	16.815	16.815
Opbrengst doorbelaste personeelskosten	1.801	1.903
Overige opbrengsten	15.138	15.739
Overige project opbrengsten	-1.558	645
	<u>116.458</u>	<u>111.510</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 16. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten.

43. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

Personeel niet in loondienst	18.693	17.166
Kosten onderaanneming	3.390	2.939
	<u>22.083</u>	<u>20.105</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 17. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten.

Personeelskosten

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
44. Lonen en salarissen		
Bruto lonen	193.693	181.298

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 18.Lonen en salarissen.

45. Sociale lasten

Premies sociale verzekeringswetten	27.822	25.476
------------------------------------	--------	--------

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 19.Sociale lasten.

46. Pensioenlasten

Pensioenlasten	17.108	16.280
----------------	--------	--------

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 20.Pensioenlasten.

Personeelsleden verdeling in FTE's

	2023	2022
<i>Onderverdeeld naar:</i>		
Kliniek	1.380	1.354
Radiotherapie	297	308
Research	522	557
Apotheek	109	103
Overig ondersteunend personeel	600	579
	2.908	2.901

Personeel in loondienst 2.801 (2022: 2.801)

Personeel niet in loondienst: 107 (2022: 100)

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
47. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Immateriële vaste activa	1.380	1.222
Materiële vaste activa	29.157	28.289
Vrijval a fonds perdu / beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten	-1.836	-1.688
	28.701	27.823

De vrijval à fonds perdu, participaties en beschikbaarheidsbijdrage kapitaallasten dienen als dekking van de gelieerde afschrijvingen.

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
<i>Afschrijvingen immateriële vaste activa</i>		
Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom	1.380	1.222

De afschrijving immateriële vaste activa betreft de afschrijving van de van derden gekochte software.

48. Overige bedrijfskosten

Overige personeelskosten	12.350	10.110
Onderhoud en energiekosten	8.316	8.210
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.252	8.446
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	145.960	137.813
Algemene kosten	21.728	17.684
Huur en leasing	538	509
Dotaties en vrijval voorzieningen	39	34
Overige lasten	182	156
	<u>198.365</u>	<u>182.962</u>

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar 22. Overige bedrijfskosten.

Financiële baten en lasten

49. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Interest uitgeleend geld	107	857
--------------------------	-----	-----

De rentebaten in 2023 waren met name €99 duizend interest van de lening U/G op Stichting De Plantijn (voorheen Stichting Medisch Centrum Slotervaart).

50. Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten

Koersresultaten effecten

Gerealiseerde koersresultaten	18	-91
Ongerealiseerde koersresultaten	840	-1.879
Opbrengsten afgescheiden vermogen	147	139
	<u>1.005</u>	<u>-1.831</u>

De koersresultaten over 2023 laten een positief resultaat zien van €1 miljoen.

51. Rentelasten en soortgelijke kosten

Interest langlopende schulden	-1.021	-1.132
Interest banken	-47	-173
	<u>-1.068</u>	<u>-1.305</u>

De interest op de langlopende leningen is gedaald door aflossingen op de langlopende leningen.

52. Aandeel resultaat van onderneming waarin wordt deelgenomen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u>938</u>	<u>326</u>

Zie voor verdere toelichting over het verloop van de deelneming Biomed Oncologie Beheer B.V. de toelichting opgenomen onder de financiële vaste activa.

13 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 7 mei 2024.

De raad van toezicht van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2024.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

P.C.J. van der Slikke

W.G.

A.M. Jongerius

W.G.

J.H.J.M. van Krieken

W.G.

M.P. Lap

W.G.

M.M. Levi

W.G.

A.G.M. Schilder

W.G.

H. Uhlenbroek

W.G.

M.A.A.J. van den Bosch

W.G.

Y.S. Fokma

W.G.

J.L.M. Stouthard

OVERIGE GEGEVENS

1 Statutaire regeling winstbestemming

In de statuten onder artikel 2, lid 6 van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis is opgenomen dat de stichting geen winst beoogt. Enig resultaat komt ten goede aan de doelstelling van de stichting en wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 2.1.13.

2 Nevenvestigingen

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft geen nevenvestigingen.